

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154
decembrie 2015 (Anul VII) Nr. 82 (12 / 2015)

BOEMA

Live Literature

decembrie 2015 (Anul VII) Nr. 12 (82) - 40 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

12 / 2015

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef: Cristian Biru
Redactori: Paul Sân-Petru, Constantin Oancă, Coriolan Păunescu, A.G.Secară, Dimitrie Lupu, Denisa Lepădatu, Cristina Roșu, Maria Ieva, Nastasia Savin
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu
Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Dan Verejanu (Chișinău), Petru Jipa (Germania), Melania Cuc (Bistrița), Tănase Carașca (Tulcea), Alexandra Mihalache (Slobozia), Mirela Savin (Constanța)

DIN CUPRINS

Poezie: Coriolan Păunescu (p.5), Adrian Frent (p.7), Alensis de Nobilis (p.7), Mónica Tóth (p.13), Olimpiu Vladimirov (p.16), Lucia Pătrașcu (p.21), Violet Rotten-Apple (p.21), Melania Cuc (p.24), Mihaela Oancea (p.28), Diana Teodora Cozma (p.31), Cristian Ovidiu Dinică (p.36), Nicolae Andrei (p.37)

Proză: Cristian Biru: Copilul din pungă (p.3), Maria Postu: Răzbunarea bibliotecii (p.32)

Cronică de carte: A.G. Secară: Carte pentru aproapele poetului aproape mântuit (p.6), Dumitru Anghel: Empatii, de Paul Sân-Petru (p.9) / Fior decadent, de Alexandru Halupa (p.11), Gh. Nazare: Dialoguri nonconformiste (p.22), Alexandra Mihalache: Denisa Lepădatu, lumina din poezie (p.29)

Note de lectură: Mirela Savin: Cărți privite în ochi (p.4), Valentina Becart: Timpul se rostogolește în albi, căutând drumul spre noi izvoare... (p.17), Lucia Pătrașcu: Angela Burtea - Mirajul iubirii (p.26), Alensis de Nobilis: Poezia ca rugă - Traian Vasilcău, Sfeșnic în rugăciune (p.34), Ilorian Păunoiu: Avaturile Sburătorului Împietrit (p.35)

Eveniment: Redacția: Poeta Denisa Lepădatu, printre laureații Galei Premiilor APLER 2015 (p.8), Lucia Pătrașcu: Festivalul literar "Prietenia cuvintelor", Galați 2015 (p.14), Redacția: Premiile revistei literare Boema și ale editurii InfoRapArt - 2015 (p.15)

Muzică: Constantin Oancă: Johannes Brahms la Tecuci (cronică muzicală) (p.25)

Umor: Roland Florin Voinescu: Scrisoare către Moș Crăciun (p.38)

Colinde: Redacția: Colecție de colinde - La mulți ani 2016! (p.38)

Cărți: Redacția: Cărți sosite la redacție (p.39)

Grafică:

Coperta I: Vladimir Kush - Flight of the sun

Coperta a IV-a: Oleg Shuplyak

Interior: desene de Elena-Liliana Fluture

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0740 596225, 0336 800313**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17, Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0726 337376**

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

www.boema.inforapart.ro

Cristian BIRU

Copilul din pungă

Ne aflăm într-un tren de mare viteză. Într-un vagon pe un scaun stă Yama Yamaha, o fată de 21 de ani care are un copil la piept în niște scutece. Bebelușul doarme liniștit. Are însă o față foarte expresivă de adult. Dacă e privit cu atenție, se vede clar că a trecut printr-o grea suferință, chiar bebeluș fiind. Yama privește pe fereastră și i se pare că trenul nu înaintează de loc, ca o sabie de argint odihnindu-se pe genunchii unui războinic. Dar trenul are o viteză amețitoare, sperind păsările din pădurile Aokigahara. Lovindu-se de crengile copacilor și de stâncile abrupte unele păsări zăpăcite cad ca niște pietre lângă lacul Saiko, pe care țărani-l numesc Lacul Sinucigașilor.

În luciul ferestrei Yama zărește privirea unui student mâncându-i din ochi sâni cu poftă. Într-o fracțiune de secundă, poate datorită instinctului de războinic și al anilor de antrenament zilnic, imaginează scurt o lovitură care i-ar fi fracturat mai mult ca sigur bregata studentului, dar Yama, deși gândește această lovitură mortală, zâmbește politicos studentului și își acoperă decolteul, aranjându-și calmă cămașa. Lângă student e o bătrânică foarte afectată de privirile libidinoase ale studentului și pentru că acesta nu se sinchisește de ea, bătrânică o privește cu reproș pe Yama ca și când neglijența ei l-ar fi încurajat pe student să se comporte așa. Ochii bătrânicii vibrează neliniștiți împrăștiind avertismente, dar Yama e foarte obosită și nu realizează asta. Când studentul îi întinde mâna să i se prezinte, ea spune numele ei - Yama și îl privește pe student ca și cum ar fi privit printr-o sticlă. De fapt studentul îi vorbește de ceva vreme, încrezător în vrăjeala lui în care au căzut atâtea fete că nici nu le mai poate număra. Yama este însă în continuare absentă. Chipul ei de ceramică și ochii ei oblici comunică seninătate, dar în interior ființa ei a fost măcinată de stres și efort pentru că abia a născut singură acum câteva ore și acum este în tren cu pruncul ei pe care vrea să-l lase în gara din Matsubase care este aglomerată și se află foarte aproape de Spitalul Universitar. Hotărârea este deja luată, numai ideea că ar putea din nou analiza situația sau soarta copilului ar arunca-o definitiv în vârtejul delirului, pentru că a măcinat hotărârea asta și i-a întors consecințele pe toate părțile, analizând la nesfârșit, de fapt, detalii insolubile. Copilul ar tulbura complet afacerile familiei Ya-maha care este zguduită de previziunile negre ale piețelor financiare, iar tatăl ei, mai mult ca sigur nu ar supraviețui unei asemenea rușini. Nu, clar copilul trebuie abandonat în gara Matsubase așa cum a hotărât, iar ca să nu aibă niciun regret nici nu i-a pus vreun nume, cu toate că i-ar fi plăcut să-l cheme Shintado. Clipind îi este teamă să-l privească pe bebeluș ca nu cumva să-și schimbe decizia.

Deodată este atentă la student care vorbind se apleacă nefiresc spre ea și-i întinde o carte de vizită sperând că într-o zi femeia îl va suna și-l va întâlni și văzând cât de bun e la pat, cât de pasional mai mult ca sigur vor

deveni amanți.

-...O zice, studentul, Yama este un nume vechi, foarte important în Tibet, pentru că este numele zeului morții la budiști. Este cel care leagă sufletul cu o funie și-l duce în lumea morților. Ca să înțelegeți semnificația numelui, continuă studentul fericit, simțind forța propriului limbaj cum atinge sufletul femeii, există o legendă despre prințesa Savitry care se căsătorește cu un bărbat despre care știa dinainte că va muri și în ziua în care bărbatul ei moare, acesta îi spune prințesei că se duce în junglă după niște lemne, dar prințesa se ține după el tocmai știind că soțul ei va muri în câteva ore. Și când îi vine ceasul, bărbatul se așează pe o piatră lângă un lac surprins de oboseală și de presimțirea morții și chiar moare în brațele prințesei. Bineînțeles că apare zeul Yama care îi leagă sufletul și-l duce spre lumea de dincolo. Dar Savitry plângând se ține după zeu și-l roagă să-i mai lase bărbatul măcar o oră pentru că nu a apucat să-l facă să înțeleagă cât de mult îl iubește, dar zeul o avertizează sever că deja pătrunde în lumea umbrelor și cale de întoarcere spre pământ nu mai există.

-Vai ce frumos! făcu Yama surprinsă.

-Da, atât de frumos i-a vorbit prințesa zeului morții, încât acesta i-a dezlegat sufletul bărbatului și i l-a dat înapoi femeii, iar soțul ei s-a trezit pe piatră în brațele prințesei Savitry și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți.

-Foarte frumoasă poveste, zise Yama zâmbind pregătindu-se să ia cartea de vizită a studentului, dar cum se aplecă, oboseala o împinse pe neașteptate înainte și Yama, alunecând de pe bancă, aproape scăpă copilul în brațele bunicii care-l apucă surprinsă.

-Vai de mine, dar copilul acesta este într-o pungă, făcu bunicuța uluită și îngrijorată.

Yama o privi sub șoc cu fața de ceramică, dar fără să arate niciun sentiment, zise înțelegătoare:

-Este o pungă specială pentru copii.

-Este o pungă de aprozar, zise bunicuța cu reproș. Îmi iau eu legumele de dimineață într-o astfel de pungă, în plus este rezistentă la grăsimi. Vai de mine, dar copilul ăsta mănâncă prin somn, sărăcuțul, zise bunicuța alăptându-l cu un biberon. Ai noroc, fetițo, tocmai mă întorceam de la nepoții mei din Kyoto. Scoțând pruncul din pungă, bătrânică observă uluită urmele de placentă de pe burtică și ridică chipul spre Yama care-i smulse copilul din brațe și se precipită spre ieșirea vagonului, trenul frânând pentru stație. Apoi se întoarse și își ridică gentuța de pe banchetă. Bătrânică încremeni. Avu senzația că fetița asta aproape că o lovește.

-Ciudată fată! zise bătrânică uitându-se după silueta ei strecurându-se iute printre călători. Spunea că vrea să coboare la Matsubase.

Studentul ridicând gâtul ca o girafă se uită după Yama, gândind "ce picioare, ce linii, ce cute, ce femeie athletică. Acum că i-am dat cartea mea de vizită pun pariu că mâine mă va suna", dar când își coborî privirea văzu cartea de vizită murdărită de urma unui pantof.

Yama ajunse repede în fața unui ghișeu și ridică o cheie pentru bagaje. Se trezi în fața fișierului și deschise o cutie la nivelul pieptului, dar mirată îi cer-

(continuare în pag. 4)

cetă interiorul pentru că i se păru prea mică chiar și pentru un prunc. Interiorul era însă generos, numai că îl simți prea cald și nehotărâtă își privi copilul care căuta prin somn să sugă.

-Pot să vă ajut cu ceva, domnișoară? întrebă un polițist amabil aranjându-și ochelarii fiind gata să se prezinte, numai că Yama de surpriză aproape alunecă întorcându-se și chipul de ceramică își pierdu controlul înroșindu-se. Clipind din ochii ei oblici, Yama spuse repede:

-Voiam să-mi pun geanta, dar... trebuie să plec acum, zise Yama repezindu-se printre siluete, dispărând într-un tren care închise ușile brusc în spatele ei, iar polițistul se uită lung după tren întrebându-se dacă nu cumva fetița aceea voia să pună copilul în caseta de bagaje.

Trenul în care intră Yama era pustiu. Se deplasa cu pași repezi dintr-un vagon în altul ca un luptător strecurându-se printre arborii unei păduri, își controlă respirația. Intră într-o toaletă. Lăsă pruncul sub chivetă. Își spală fața. Închise ochii concentrându-se simțind cum ființa ei se umple de primele lecții de sabie pe care i le-a dat bunicul ei în copilărie. Respiră profund. Ridică copilul și coborî în prima gară, strecurându-se ca o undă invizibilă, ca valul unei ape printre rădăcinile unui mal râpos, ajunse la un ghiseu, plăti și luă cheia. Îndreptându-se spre fișierul de cutii, se asigură discret că nu e urmărită, aruncând priviri scurte și repezi în toate părțile, fulgerătoare ca niște lovituri de cuțit, deschise o cușetă și lăsă copilul acolo cu o mișcare atât de fină, încât nici dacă ar fi fost urmărită nu și-ar fi dat seama cineva că a făcut asta. După care se așeză la un bar și comandă o ceașcă de sake. Simți alcoolul răcorindu-i creierii înciși. Liniștea i se așternu în minte ca un covor moale de frunze tomnatice ude pe care spiritul ei călca acum calm și cu plăcere. Deodată auzi cum plânge copilul. Neliniștită îi auzi din nou țipătul puternic, dar în mod ciudat toată lumea trecea pe lângă fișier ca și cum nu s-ar fi auzit nimic. Țipătul copilului se auzi de data asta și mai puternic și o pereche se opri nehotărâtă privind în urmă, dar își continuă drumul după câteva clipe, bărbatul luându-și perechea de mijloc și îndreptându-se spre un tren. Yama sări spre fișier și deschise caseta numai că în casetă era o pungă cu niște adidași. Dădu punga la o parte și uluită privi cheia care era clar de la gara din Matsubase. Precipitându-se, întoarse poșeta pe dos și găsi printre lucrurile din poșetă în sfârșit a doua cheie și deschise o casetă numai că în casetă se afla o servietă. Yama luă servieta și o aruncă deoparte. Un funcționar cu un pumn de chei se apropie neînțelegând ce se întâmplă urmat de doi polițiști.

-Deschideți repede toate cutiile, repede, zise Yama gătuțuită de emoție.

-Ce s-a întâmplat întrebă funcționarul, încercând s-o ia în brațe pentru că Yama se prăbușise amețită.

-Deschideți, țipă Yama deodată și toată lumea se opri din deplasare privind scena de parcă s-ar fi auzit o detunătură. Este un copil acolo.

-Ce fel de copil? întrebă unul dintre polițiști.

-Un copil într-o pungă, zise Yama secătuită.

Novelă apreciată de

Mirela SAVIN

Cărți privite în ochi

La Editura Tracus Arte, a apărut *Cărți privite în ochi*, de Ana Dobre, un volum în care sunt adunate cronici „publicate de-a lungul anilor 2007-2014, în reviste literare și de cultură precum *Luceafărul de dimineață*, *Ex Ponto*, *Litere*, *Porto-Franco*, *Bucureștiul literar și artistic*, (...) scrise cu dragostea sinceră a celui încrezător în puterea frumosului de a deveni o alternativă la urâțul existențial de astăzi care ne invadează sub formă de kitsch-uri pretențioase și agresive”.

Prin titlul provocator, *Cărți privite în ochi*, prin galeria de portrete realizate, autoarea propune o lectură incitantă pentru toți cititorii. Autorii prind viață pe parcursul lecturii eseurilor, textul devenind un spectacol al ideilor: Bogdan Popescu „are antene speciale pentru a auzi sunetul inefabil al operei bănulescience, pentru a percepe respirația omului în respirația cărților” (p. 50), Ovidu Dunăreanu „nu este doar un călător avid de frumusețea locurilor pe care le descoperă pe măsură ce înaintează, ci un căutător, un arheolog al amintirilor, un fantezist prins de valul reveriilor diurne” (p. 177).

Lectura textelor propuse de către autoare devine o aventură, o cale de descoperire a esenței ideilor ascunse în spatele realității. Materialul abordat în textele cuprinse în prezentul volum se remarcă prin bogăția informației, prin stilul erudit, dar și prin abordarea exuberantă a unor subiecte, prin amestecul de ușoară ritualizare și spontaneitate.

Putem identifica în *Cărți privite în ochi* mai multe tipuri de discurs, în funcție de tema eseului, de la cel de tip pedagogic, la cel de tip confesiv. Spre exemplu, în articolul „Copilăria – începutul mitologiei personale”, înțelesul și capacitățile copilăriei de a se rescrie fundamentează existența omului, aruncând o umbră de îndoială asupra posibilității înseși de a afirma că „există o obsesie a copilăriei, spațiul mitologiei personale, și a părinților, mitizați” (p.116), ca tărâm al acțiunii libere, devenind o formă de reprezentare a unei perioade istovitoare: „starea de grație, extazul dionisiac la sufletului care descoperă miracolul lumii. Indiferent în ce parte a lumii ar fi trăită, copilăria este unică și inepuizabilă” (p. 117).

De asemenea, în „Lumea ca reprezentare a facebook *dreams*”, comunicarea reprezintă un motiv literar inepuizabil, un spațiu tematic vast ce surprinde faptul că „avem din ce în ce mai multe mijloace de comunicare, dar comunicăm tot mai puțin” (p.222), actul de a comunica având capacitatea de a modifica coordonatele lumii înconjurătoare, dar doar teoretic deoarece „scriitorul este martorul lumii în care trăiește, o ascultă, se străduiește să o înțeleagă, o iubește... o scrie” (p 222).

Volumul demonstrează un fin spirit analitic, o adevărată vocație a sintezei.

Coriolan PĂUNESCU

Planetă liberă și sumbră

Vai, antica comedie încă se mai joacă
cu întârzieri azezi prin timpul involut
când triste plâng fântânile și seacă
ucise de însetarea prin care au trecut.

Îmi vine-acum subtil s-apăs butonul
și într-o lumină galbenă să îmbrac
ciudatele destine înveșnicind cu omul
ce-n volbură de gânduri se desfac.

Și văd cum steaua ameziților mă poartă
precum o lume întregită prin tumult
când de pe față masca lunecând arată
că viața își păstrează traiectul ei ocult.

Și rătăcind pe-albastrul vârf de munte
pe unde veacurile s-au priment în ploi
purtăm cu toții haru-nveșnicit pe frunte
și setea de iubire ce se naște-n noi.

Mister ori comedie e în cercul înnoirii
și noi în calea vremii eternii mari actori
acei ce trecem încă prin vămile iubirii
către planeta celor ce ne surăd din nori.

Întrebările zilei

Și, Doamne, pe unde astăzi ne mai umblă
ucișii noștri codrii de un tot mai crud destin,
cu retrezirea albă a planetelor din umbră
pe care-n ample zodii de purpură le țin?

Oare pe unde ne mai poartă sfielnic cinul,
indus în ample suferințe și-n multele nevoi
de care râde-n hohot înavuțindu-se străinul
ce lasă-n toamna lumii copacii tot mai goi?

Și cum, ieși-vor cei lași și strâmbi prin lume
când știu că toate se deschid cu rănile în noi,
trecându-ne nepăsători peste multiple urme
pe când pământul își cheamă timpul înapoi?

Și de ce prigonii suntem de-o barbară soartă
ce îngheață sevele celeste-n copacii albi și goi
pe când în universul tragic oglinzile ne-arată
că din străvechea zare vin tulburi ape peste noi.

Semne din înalt

Uită-te acum la întunecata-mi fereastră
și-ascultă cum îngerii ne cheamă în cor
când norii se prefac într-o candelă albastră
luminând din cer prea blându-mi popor.

Și, iată, ce sinistru urlă bătrânul meu câine,
liniștea nopților albe cutremurând în cătun.
O, cât de greu își câștigă bucata de pâine
câinele meu la marginea unui codru străbun.

Și uite, se trece iar de miezul negru al nopții
și de ninsoarea care se cerne pe marele drum -
din viitor disperați ne trag de mână nepoții,
cerând povestea vieții, de azi, să le-o spun.

Dar, văd că te înfiori ca de galbene friguri
iar vântul adie ca o boare ce-aleargă din sud.
Pe întuneric siluete cazone urcă pe ziduri
iar eu, de pe lună, nu văd nimic și n-aud.

Suntem iar cuprinși de statornice semne,
fiindcă al lumii Iisus de noi nu e departe
când vine grăbit prin galaxii să ne îndemne
de lumină și celeste iubiri s-avem parte.

Galacticul pastel

O boltă mov și temătoare-n seară se deschide
ca-n fereastră, să-ți mai arăți ființa ta, incertă,
de parcă în răstimpuri un astru viu s-aprind
când universu-și strigă-n lume ființa lui, secretă.

Să trecem iar prin galbenul poemelor de humă
privindu-mă cu ochi înamorați întru visătoare,
să te proclam acum cea mai frumoasă și sublimă
care se pierde încă prin taina privirii de cicoare.

Și să zburăm prin veacuri ținându-ne de mână
ca doi copii ce hoinăresc prin roze spații siderale,
să ne-nsușim cam tot ce-n albe cercuri se asumă
când alergăm chemați în zvelte puncte cardinale.

Apoi, în zbor trecând pe negre haturi călătoare
ca-n diorama unui negustor din alte vremuri
să te gândești c-ai fi o vietate ce a uitat să zboare
și de acel sârșit sinistru-ncepi să te cutremuri.

Pe frunze lumina se rescrie

Privești în peretele alb tabloul cu roze
luminând prin sepalele verzi și tardive
unde iubirea urcă în talazuri de osmoze
și noaptea s-așează în lumini posesive.

Chemarea din sânge n-ajunge la tine
fiindcă umbrele sunt risipite în noapte
chiar dacă pe covorul de sfinte rubine
în lume-mi apari cu povești răsturnate

Tabloul de verde-i scris pe frunze-n lume
intrate în gând și-n mute vremi infinite
și iată cum timpul ne calcă astăzi pe urme
păstrate în genomul unei vieți arvunite.

Și toate în stelele vii sunt pururi răsfrânte
în planuri perfide ce răzbat dinspre nord
deschizând canale printre genele strâmt
în noaptea ce răsuflă într-un straniu fiord.

A. G. SECARĂ

Carte pentru aproapele poetului aproape mântuit...

Lot de Constantin Oancă, Ed. InfoRapArt, 2014

O carte ambițioasă propune poetul Constantin Oancă „omului de criză”, „aproapele” care „e tare departe” și nu îl „aude”...

E o carte a unor Convingeri, a unei Credințe care nu mai presupune, cel puțin la primă vedere, îndoială... Una ar fi: „*Criza actuală este consecința faptului că omul nu caută mai întâi Împărăția lui Dumnezeu, considerând că și raiul și iadul sunt în lumea aceasta*” (p.48).

Când vine vorba despre Criză, C.Oancă este tranșant: „Cine are pe Dumnezeu nu duce lipsă de nimic. Fenomenul sărăciei apare într-o lume fără Dumnezeu, sărăcia fiind nu un păcat, ci o pedeapsă.” (p.44)

Așadar, soluția ar fi întoarcerea la Dumnezeu (p.74), ieșind din lume. Deși în partea a doua a cărții schimbă oarecum unghiul de percepție, asumându-și riscul unei repetiții: „*Problema nu e criza/ ci Dumnezeu./ Când Îl ai pe El nu-ți mai trebuie nimic/ criza rămânând doar o posibilitate de/ verificare a prezenței lui Dumnezeu/ în viața noastră./ Criza este o neputință a lumii/ care obligă la schimbarea mentalității*” (p.144).

Invocarea numelui și spiritului lui Lot, încă din titlul cărții, este rodul unei dihotomii clare în gândirea autorului: avem „Sodoma și Gomora” zilelor noastre, pe de o parte, și cei care sunt Buni sau măcar se străduiesc să fie demni de o invitație la ieșirea din Sodoma: „*Că lumea e secularizată! Dar ce-avem noi cu lumea? Constează ca noi, biserica, să nu ne lăsăm secularizați. Iar pentru aceasta trebuie să ieșim din lume o dată cu Lot din Sodoma*” (p.96).

Greu încadrabilă, cartea adună „*încercări de răspuns la întrebări care survin spontan, mici comentarii asupra unor texte, fapte de viață ori observații privind lucruri elementare care, din varii motive, ne scapă uneori*” (după cum mărturisește C.Oancă în „Cuvânt înainte”), scrierile fiind deseori sub formă de aforism („vecinătatea” unui Vasile Ghica își spune, poate, cuvântul!), de poem sau meditație filosofico-religioasă...

Căutarea simplității aproape monahale, de „călugăr alb” îl conduce către Arhetip, „sentința” căpătând aspect „anti-ptolemaic”, fin ironic: „*Privind din cer pământul este acela care se învârte în jurul soarelui*” (p.79).

Când îți dorești înfrățirea cu Cerul, acest frate cu adevărat divin, nimic nu este prea mult, nicio jertfă, chiar și stilistică. Cunoscând Adevărata Frumusețe, este ușor să renunți la „tichia de mărgăritar” a multora dintre metafore: „Lumea știe că frumusețea doar o va salva, și-

atunci vine răul cu imitarea frumuseții. Când Lot pleca din Sodoma la munți, el era de fapt dus de îngeri în norii cerului.” (p.81).

Între Poezie, arta cuvintelor, Literatură, înțelepciune autentică și iubire de înțelepciune, scriere pur și simplu, Constantin Oancă ar vrea și probabil n-ar vrea să fie un Lot salvat...

Într-un fel, la finețea omului pe care-l știm, cu o eleganță aparte, cu bun gust (este cartea și o pledoarie pentru bunul gust), C. Oancă nu are nevoie să pipăie și să urle, dar parcă de o certitudine, cât de mică, parcă ar fi nevoie, până la Marea Vărsare („*Viața noastră este un fluviu care curge în lumea aceasta și se varsă în lumea cealaltă*”). O certitudine delicată precum în poemul „Pasărea care mă însoțește”: „*O luptă-i viața/ și fericit de cel ce cade la dreapta luptei./ O pasăre rătăcită în lumea asta/ îmi tot dă târcoale/ eu i-am făcut un cuib/ dar ea nu se simte bine în el/ mai degrabă preferă să mă însoțească/ oriunde/ ca să nu rămân singur*” (p.145).

Cu precizarea că în aceste rânduri am surprins prea puțin din complexitatea provocării lui C.Oancă, mai precizăm un îndemn care poate să fie perceput și ca artă poetică: „*Nu muzicii și poeziei care gădilă urechile într-un mod plăcut!*”

desen de Elena-Liliana Fluture

Adrian FRENT**Rezumat**

Și acum poetul tace...
Stă în tihnă și gândește
Cum se duce a noastră viață
și pe ce se risipește?

Început-a a mea viață înainte ca să știu
când un Înger și cu Domnul
mi-arătau cine am să fiu.
Și atunci când eu din toate,
doar o carte am zărit...
nici iubire, nici palate Îngerul nu mi-a ursit.

Blestemat întreaga viață
să-mi pun Sufletul pe-o foaie,
stau când singur...

...când cu Toate și îmi pun o întrebare:
Cum se duce a noastră viață
și pe ce se risipește?

Caut adevăr în Toate
și încerc să le transform;
Alchimie pentru Suflet,
ce-a scăpat unor străbuni,
ocupați cu-a lor condeie
și-n adâncuri căutând
ce era la suprafață,
dus de valuri către țărni.

Lungă viață a dus dânsul,
lângă munți, lângă păduri,
concentrate-ntr-o cămară,
puse-n rafturi de stejar.
Și-n aceste vrafuri multe,
la un căpătâi aflate,
stau ascunse stihuri, sute,
ce-au să învie o generație.

Ispită

Depart, în neguri de ape,
Stă și doarme diavolește
Animalul ce-n grădină
Se târăște mișelește.

Stă și doarme... și visează...
Și așteaptă un curent,
Să-l scoată din ape tulburi
Și din mâlul temnicer.

Ia! Un vis din mâl îi scapă
Și îl poartă în sus curentul!
Suprafața ce-a fost blândă
Nu mai oglindește-ntregul.

Totul e distorsionat, ondulat și se-ncovoie,
Luna ce-a fost cerc perfect se vaită și se îndoie!
Chiar și stelele ce-odată erau ordine și pace,
Dansează pe bolta lor ritm de haos și de moarte.
Și odată prevestite de grotescul dans celest,
Noaptea pune dolii vieții și așteapt-acest protest.

Alensis De NOBILIS**uitare**

tot universul s-a ascuns sub cranii
în umbre dezlipite de pe trup
șoptesc în aer încantații stranii
nehotărâri ce ivărele rup

pridvoare albe-n licăriri de lună
străfulgerate-n aiurări carnale
mireasma nopții-n delirări adună
orgia prăbușirilor solare

ca doi fotoni în fuziune, iată
visezi reîntâlniri seismice
în noaptea ce scâncește destrămată
stele din ceruri false vor să pice

rememorări din clipele auguste
poartă-n priviri soldați de ceară
vânturi nebune rătăcite-n puste
sigilii rup cu patimă barbară

încremeniri de lut, apus solemn
obrazul ți-e-mpietrit și pământiu
dorm peste turle sfinții reci de lemn
mâini nevăzute peste ceruri scriu

poeme triste fetelor uitate
în sate-n care niciun câine latră
iar mamele adorm îngenunchiate
cu frunțile albite peste vatră

întoarcerea în Utopie

eretici și bogat cum sunt profanii
tu te visezi în prințul de damasc
și cânti poeme cu orgii-n litanii
peste fecioare-ngenuncheate-n vreasca

în aiurări te-apucă stări frivole
să înălțăm nimicului statui
vestale roz se plimbă în gondole
cu nuri zeiești - ofrande nimănu

liane urcă-ncolăciri de seve
crește retina arsă între stele
rămâne-n oase urma unei Eve
miresme-nalță-n aer citadele

în lieduri parșe umbre cad pe ape
stau cămătari de vise la popasuri
copii din flori se pregătesc să sape
fântâni în ziduri și-amnezii în ceasuri

căzut în golu-acesta-ntre secunde
mă înfior cât loc e-n veșnicie
mă strig-un glas din urmă, de niciunde
să nu mai dezertez din Utopie

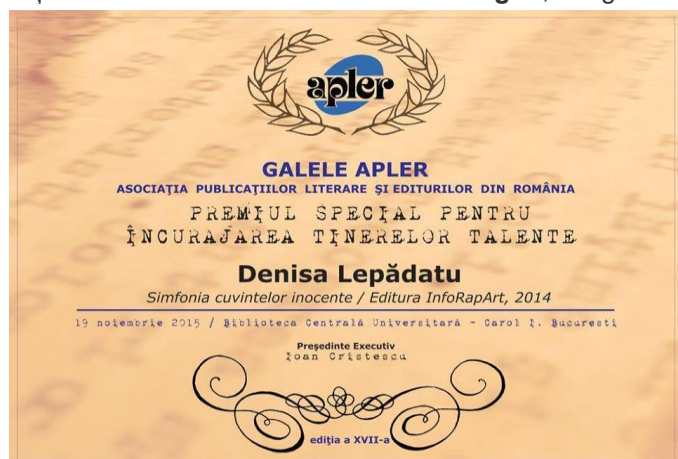

Poeta Denisa LEPĂDATU printre laureații Galei Premiilor APLER 2015

Joi, 19 noiembrie 2015, în Salonul Carol I al Bibliotecii Centrale Universitare din București a avut loc a XVII-a ediție a Galelor APLER - Asociația Publicațiilor Literare și Editurilor din România. Evenimentul s-a bucurat de suportul financiar al Ministerului Culturii. Partenerii Galei au fost Opera Scrisă.ro - societate de gestiune a drepturilor de autor și Librăria Open Art. Partenerii media au fost Radio România Cultural și AgențiadeCarte.ro.

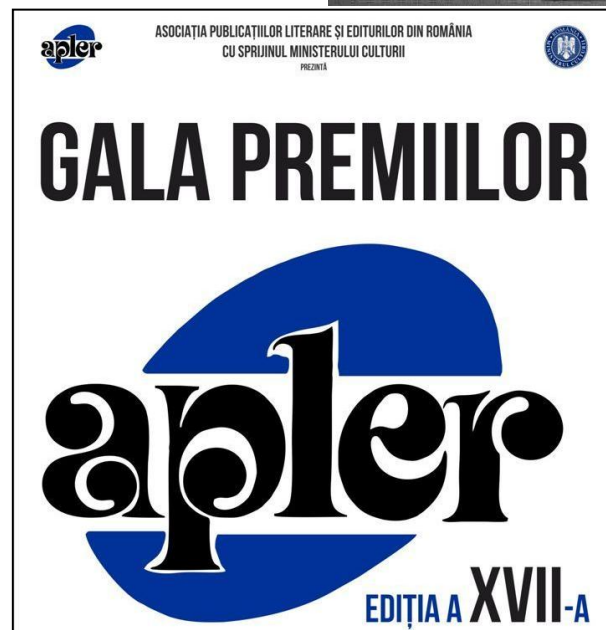
Juriul Premiilor APLER a fost format din prof. univ. dr. Silviu Angelescu (președinte), Ioan Groșan și Dan Mircea Cipariu. S-au acordat 13 premii, unele tradiționale, altele pentru prima dată.

- Premiul Cartea anului 2014 - **Eugen Simion**, "Cioran. O mitologie a nedesăvârșirilor", Editura Tracus Arte, 2014.
- Premiul Revista anului 2014 - Observator cultural (doamnei **Carmen Mușat**, redactor-șef).
- Premiul Editura anului 2014 – Editura AIUS, Craiova (domnului **Nicolae Marinescu**, director).
- Premiul Autorul român din diaspora – **Michael Finkenthal**.
- Premiul Graficianul de carte al anului 2014 – **Anna Maria Orban**.
- Premiul pentru Jurnalism cultural - **Emă Stere și Attila Vizauer**, emisiunea "Vorba de cultură" - Radio România Cultural.
- Premiul Redactorul de carte al anului 2014 – **Teodor Dună**, pentru colecția Antologiile Tracus Arte.
- Premiul special pentru roman-poem: **Ștefan Mitroi**, „Să locuiești într-un lătrat de câine” Ed. TracusArte, 2014.
- Premiul Cea mai bună bibliotecă - Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” (d-nei **Mireille Rădoi**, dir. gen).
- Diplomă de Excelență pentru profesionalism și creativitate în arta tipografică: **Ștefan Dulu**.
- Premiul special pentru promovarea identității naționale: Romfilatelia (d-nei **Cristina Popescu**, dir. gen.).
- Premiul Special pentru susținerea culturii scrise naționale: TotalSoft – d-lui **Liviu Dan Drăgan**, dir. gen.

- Premiul special pentru încurajarea tinerelor talente: **Denisa Lepădatu**, 13 ani, Galați, pentru "Simfonia cuvintelor inocente" (poeme) și "Orfani în haine de duminică" (roman), ambele Editura InfoRapArt, 2014. "APLER a susținut, încă de la începuturile sale, un proiect de promovare a tinerelor talente, Scriitori și plasticieni pentru

Boem@ 12 / 2015

mileniul III. Și acolo am descoperit câțiva poeți remarcabili, Constantin Virgil Bănescu sau Elena Vlădăreanu, dar și graficieni foarte buni, cum este Mihai Zgondoiu, cel care a realizat grafica diplomelor și afișelor APLER de acum, care din păcate nu a putut să vină. Ne-am gândit să continuăm acest bun obicei și să oferim un premiu unei eleve olimpice, Denisa Lepădatu", a spus scriitorul Dan Mircea Cipariu. Denisa Lepădatu are 13 ani, este din Galați are șapte cărți scrise. "Sunt onorată și emoționată să primesc un premiu din partea unui juriu atât de important. Aflându-mă aici, între oameni atât de frumoși și importanți, constat cât de mică sunt. Și îmi propun ca, în timp, să mă ridic la înălțimea viselor mele. Vise care se vor mai schimba. Primii mei pași în literatură au fost timizi, dar, încetul cu încetul, am devenit mult mai sigură pe mine și cred că cea mai importantă calitate a mea este perseverența, faptul că îmi doresc să știu și să fac tot mai multe. Chiar dacă timpul îmi atrage atenția și îmi spune că nu am timp să le fac pe toate deodată. Am avut norocul să întâlnesc oameni care să mă susțină, să mă sfătuiască atunci când am avut nevoie și să mă încurajeze atunci când mi-a fost dificil", a spus adolescenta scriitoare.

Seara a fost încheiată printr-un moment muzical oferit de flautistul Ion Bogdan Ștefănescu.

Dumitru ANGHEL

EMPATII de Paul SÂN-PETRU

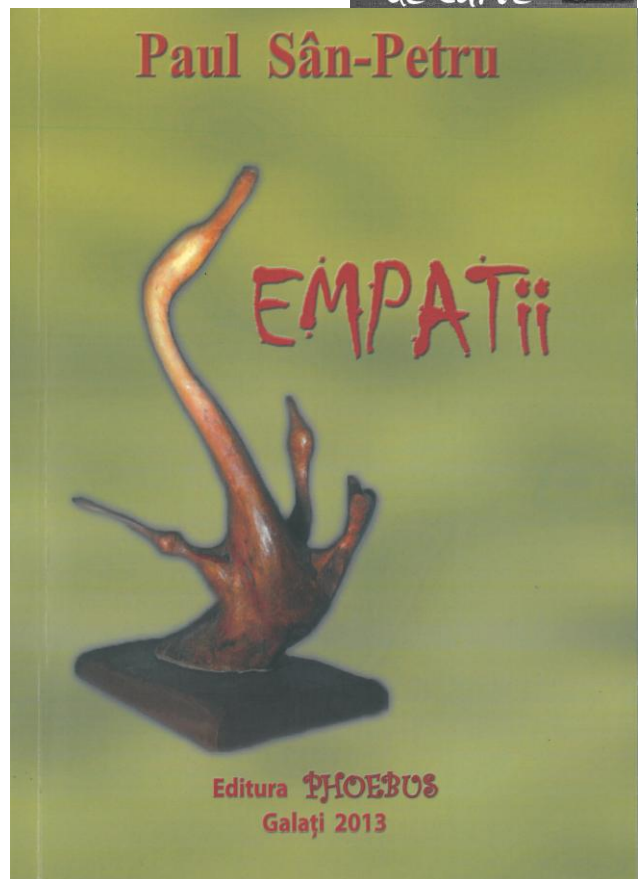
Volumul „Empatii”, Editura Phoebus, Galați, 2013, 300 de pagini, semnat de scriitorul de cultură enciclopedică Paul Sân-Petru, este structurat ca o carte de literatură de tip „Opera Omnia”, pe un canon orgolios de *tutti*, în allegro vivace, pe „linia melodică” a unei forme de cunoaștere a celuilalt, în special a eu-lui social, de-o surprinzătoare densitate și diversitate tematică.

Sunt interesante, elevate și îndrăznețe aspecte de cultură artistică, riscante uneori, convingătoare cele mai multe, pe un parcurs de creator – de la prozodia lirică și eposul modern, la partitura și sonoritățile muzicii până la simezele și soclurile artei plastice – care situează întreaga operă literară a domnului Paul Sân-Petru la limita autorului complet și talentat, marcat de nestăvilita sa pasiune pentru *Frumos*, categorie a *Esteticului*. Semnatarul unui impresionant portofoliu artistic, rămâne tributar *sinelui* său creator, pe care, se pare, nu-l poate stăpâni și nu-i găsește „o identitate” definitorie, preferând „să... înoate” în derivă, aparent controlată, pe trei sau patru alternative de exprimare.

Din această perspectivă aparent incomodă, scriitorul Paul Sân-Petru se află într-o dilematică opțiune iar eu, cititorul cărții sale, valoroasă și incitantă, de altfel, sunt nevoit să-i accept, ca pe un... răsfăț! de creator talentat, toate cele trei opțiuni, chiar dacă parcă tot la poezia sa mi-aș stabili preferința, deși *muzica*, pasiunea mea, mi-ar direcționa atenția spre *componistica* sa și spre versurile puse pe muzica unor mari compozitori, G. Fr. Hanedel, L. van Beethoven, A. Vivaldi, Fr. Chopin, J. Brahms... ori spre plastica originală a *sculpturii*, modificată după... o *genetică* îndrăzneță, rezultată din „*cosmetizarea*” inspirată și originală a rădăcinilor, crengilor sau cioturilor din pădure, descoperindu-le semnificații noi și *frumuseți* celeste!

„Empatii”, un volum de creație artistică, atipic din perspectiva editorial-structurală, pentru că, *empatic*, parafrazându-l pe domnul Paul Sân-Petru, nu se limitează la o singură ipostază de autor, ci oferă... „spectacolul” orgolios al unui intelectual cu preocupări, înclinații și abilități pe câteva orizonturi și paliere culturale, adunate în cinci capitole mari, fiecare cu câteva subcapitole reprezentative, pe simbolul vivace al *Mersului*, ca o metaforă a impulsului, a elaborării, a faptului artistic.

Primul *Mers*, „*Mersul pe fulgerul proaspăt*”, punctează compartimentul *liric*, cu un poem uriaș

întins pe 110 pagini, alcătuit din 349 de... structuri prozodice, strofe unice sau poeme întregi (!?), notate cu cifre arabe în loc de titlu; apoi pe alte cinci pagini, nouă poeme, toate cu titluri și cu toate ingredientele prozodice ale unei structuri lirice.

O poezie cu sonorități grave ori molcome, de vecernie de seară, pe un adagio sobru, uneori, nostalgic, alteori, pe tema unui existentialism al identității poetului și altul venit dinspre Geneva acceptată mai mult din perspectivă atee: „Arborele genealogic al poemelor mele / vine din ceața adormită / a miștilor strămoșești, din ceața / viu-limpezită a sufletului meu” (poemul 18, pag. 16); sau o dilematică acțiune a orizontului cunoașterii umane: „Știu câte ceva despre lună, / dar nu sunt cetățean al ei; / chiar și despre Pământ / dar nici al lui cetățean” (poemul 34, pag. 21); ca un „modus vivendi” despre filosofia primară a Existenței: „Timpul vine deja dilatat / ascuțindu-se într-un punct / de fulgerătoare intersecție - / căruia îi spunem clipa de prezent” (poemul 39, pag. 22).

Ba, chiar plusează poetul cu alternative ale ființării, între mitul Creației Divine și Teoria evoluției darwiniste: „Suntem ființe de unică percepție / a unui univers de trăire emoțională...” (poemul (46); „Așa cum Adam o avea / doar pe Eva...” (poemul 47, pag. 24); sau chiar o încrâncenată opțiune între credință și tăgadă: „Nu sunt încălcite / căile Domnului / decât dacă un diversionist / milenar, a inversat indicatoarele” (poemul 81, pag. 34), deoarece poetul rămâne tot în zona ereziei: „Capătul meu de destin / nu

(continuare în pag. 10)

este unul existențial” (poemul 87, pag. 36). Până la urmă, tot o poezie religioasă, între mituri și legende biblice și tonicul argument al realității convingătoare: „E-alcătuit volumul unui măr / doar din curbura de pământ și soare, / cum se-ntregesc doi poli de adevăr / spre slava Adevărului cel mare!” (poemul 113, pag.45); ori filosofia primară a lucidității și realitatea neprelucrată în clișee, deși între cele două planuri există o vizibilă disproporție: „Cine trăiește doar prezentul continuu / are orizontul la un pas. / Cel ce scrutează și viitorul, / îl are ca pe un munte în față. / Cine evocă însă și trecutul / cu participare emoțională, / are orizontul întreg” (poemul 143, pag. 55); ca să încheie, conciliant și cu... „frică de Dumnezeu”, cu alternativa ușor bigotă a penitenței: „*Umil fiind, nimeni / nu te poate umili*” - / a spus-o pentru conformitate / un sfânt” (poemul 238, pag. 83).

Temperament tonic, optimist și „cu... picioarele pe pământ”, poetul Paul Sân-Petru încheie periplul sentimental marcat de tot felul de descumpăniri într-o notă de veselie lucidă în gamă minoră: „*speranța moare ultima* / Foarte important, / dar cine rămâne / s-o îngroape?” (poemul 241, pag. 84), sau „Dacă ai un talent / nu-l mai îngropa! / Asta e grija altora...” (poemul 279, pag. 94).

În fine, ca un subcapitol al primului „*Mers...*”, nouă poeme de-adevăratelea, cu titluri și cu o încărcătură emoțională ușor patetică, de anvergura unei „Ars poetica”, din care doar Jurământul lui Hipocrate mai lipsește din... „*diagnosticul liric*” al poetului medic Paul Sân-Petru: „Din nou trezit la malul de papyrus / Îmi intră-n vorbă tandru iar cuvântul, / mă simt umblat de-un răsărit de Sirius / și-mi bate-n clopot aspru Jurământul” („Început de carte”, pag. 120); și în contextul condiției de artist al cuvântului, pe „*simezele... muzicale*” ale obsedantului „Tablouri dintr-o expoziție”, pentru poetul-muzician Paul Sân-Petru: „Nu Modest Musorgski, ci Azazel a orchestrat / aceste Tablouri dintr-o expoziție / cu scene antologice / ale păcatelor fiecăruia dintre noi” („Maleficul colecționar”, pag. 121), pentru ca să se identifice cu *crezul* său artistic: „Eu nu-s o formă / doar un nume să închid, / o conștiință sunt / de existent / ... / și nu-s doar / purtătorul meu de nume” („Identitate”, pag. 124).

Cel de-al doilea capitol, „*Mersul pe firul cochet al vorbiri*” adună 12 povestiri din volumul „*Limita șansei*”, *proză scurtă* pe o nostalgică scurgere a timpului și muzică de Ivanovici cu tempouri de „Valurile Dunării” din „Cuibul de pe ceas” (pag. 127-129), ca-ntr-o secvență din „Cântăreața cheală” de Eugen Ionescu; sau un univers apocaliptic, recuperat, anihilat cu tragicul „preț” al regelui Richard al III-lea, parafrazat într-o alternativă a disperării: „Regatul, pentru o glaciație”, din „Salamandra casei” (pag. 129-131).

Alteori, pe aceeași partitură de proză fantastică, cu percepții psihologice și patologice din perspectiva prozatorului-meloman Paul Sân-Petru, cu arpegii de Igor Stravinski: „Suita pentru fluturi și orchestră” (povestirea de la pag. 131-132). Ca să treacă abrupt de la acest registru grav al fantasmelor derivate din sindromul neadaptării și al

erorilor biologice, la un univers al dilemelor existențiale din povestirile volumului „Cine face liniștea”, pe tema intimă a confruntării sinelui cu toată lumea banală și pașnică din jur („Păsări și fluturi”, pag. 156-158), sau o erotică în „pas de deux”, ușor demodată, cu accente de impas sufletesc din care doar nostalgia dacă abia se mai întrezărește: „Te-am iubit doar o frântură de vară, mierea fericirii cu pelin laolaltă...” („Teofilia”, pag. 171-175).

Proze scurte, chiar foarte scurte, unele, între spațiu prozodic epic și impact emoțional, ușor prețioase câteva, ca un *scherzando* doar de dragul efectului final în povestioara „Un fulger amânat” (pag. 176-177), ori surprinzătoare alternative de pravoslavnic și ateism spectaculos („Una din nouă fericiri”, pag. 184-187), și să se încheie într-un „marș triumfal” al propriilor dileme existențiale, cu „variațiuni...” de la „Arta fugii” de I.S. Bach, pe portativul unui interludiu baroc al conștiinței, la fuga oarecare a unui mit biblic, Cain, la „fuga de idei...” („Fuga de idei”, pag. 188).

Cel de-al treilea capitol, „*Mersul pe muguri de cheie sol*” dezvăluie o altă latură a personalității culturale și de creator a domnului Paul Sân-Petru, *Muzica*, pe care o situează pe un loc privilegiat în ierarhia de frumos a omului, deoarece, conjugată cu arta cuvântului și dansul, reprezintă forma primară, nu neapărat primitivă, de manifestare a eului interior, a potenței spirituale și, după postulatul lui Heinrich Heine, „muzica este ultimul cuvânt al artei, așa cum moartea este ultimul cuvânt al vieții”.

O primă parte cuprinde 22 de poeme în exclusivitate din ritualica religioasă, din volumul „*Sacra coralia*”, pe care *poetul* Paul Sân-Petru le-a modelat tematic inspirat de muzica divină a unor cântece din folclorul grecesc, sârbesc („Betleem și Golgota”, pag. 192-193), coreean, olandez sau georgian, și, cu certitudine, din simfonismul elitei componisticii universale: Fr. Haendel („Cântec de slavă”, pag. 196-197), L. van Beethoven (patru poeme), Fr. Chopin (trei poeme), A. Vivaldi, J. Brahms...; pe tot atâtea partituri muzicale, din care *muzicianul* Paul Sân-Petru lasă să se-nțeleagă că muzica de orgă semnată de I.S. Bach s-a născut din disperare, din „noapte” de Ev Mediu și rugă patetică divină către Dumnezeu; că „Anotimpurile” vivaldiene povestesc cuminte, omenesc despre ciclurile naturale ale nașterii naturii în mugurii primăverilor, despre opulența și gustul fructelor verii, despre bilanțul împlinirilor toamnei, cu „nebulia” ei de culori și de regrete târzii, ca și despre anotimpul iernii celei aspre, reci și triste prin gongul final; că acordurile grave, patetice ori solemne din simfoniile lui Beethoven vorbesc despre orgolii napoleoniene, despre destin, soartă și noroc, ori despre măreția, frumusețea și unicitatea ființei umane. Sigur, muzica lui P.I. Ceaicovski este *țipăt* din nevoie de frumos, de echilibru și sincretism cu dansul, cu mișcarea, cu plasticitatea și grația anatomiei propulsate din interior, din suflet, din simțire... G. Verdi a fost shakespearian în muzică prin dramatismul și

(continuare în pag. 11)

epicul programatic al Operei lirice; Puccini a plâns patetic în povești de iubire, iar Leoncavallo a sunat trâmbița cavalcadelor nebunești de dorințe neîmplinite...

Partea a II-a a „Mersului pe muguri de cheie sol” adună 13 poeme din volumul „Rugă pe harpă”, puse pe muzică de poetul-compozitor Paul Sânt-Petru, pe o melodică de amvon, versuri cu o mișcare gravă și ritualică cu ecouri celeste de Antim Ivireanu, Varlaam sau Dosoftei dar cu prozodie modernă: „Privilegiul rugăciunii / N-are nici acum perechi: / Martore, mii de altare / Cu-nchinările străvechi” („Privilegiul rugăciunii”, pag. 240-241).

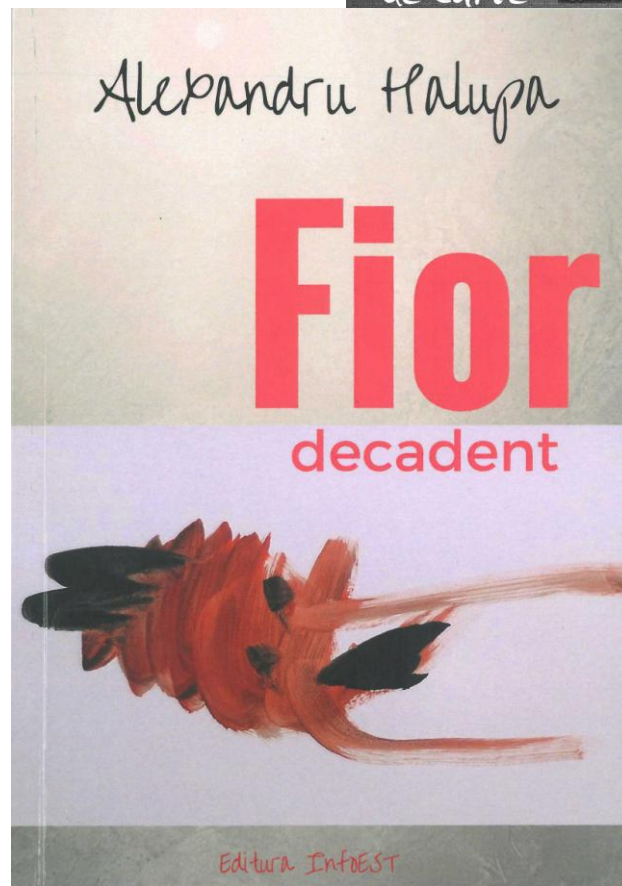
Cel de-al IV-lea capitol din volumul „Empatii”, „Mersul cu negru pe albul tăcerii”, dezvăluie încă o latură a personalității enciclopedice a scriitorului-pictor Paul Sânt-Petru cu cele 11 lucrări de grafică, în care exaltă splendoarea miraculoasă și convingătoare a coloritului („Candori vesperale”, pag. 263; „Tentația zborului”, pag. 264; „Tandreți de primăvară”, pag. 270...), mici armonii subtile, cu un soi de libertinaj plastic, care exprimă într-o simplificare puternică, între *real* și *fabulație*, formele și mișcarea, ca la Chagall sau Degas, în compoziții „polifonice” refuzând prejudecăți.

Și, ultimul capitol, „Mersul pe linia fibrei de lemn”, cu 22 de... forme în relief, cu o bogată structură figurativă, din zona sculpturii în lemn a lui Vida Geza, dar în latura *artei spontane* realizată de scriitorul-sculptor Paul Sânt-Petru din crengi uscate, rădăcini sau cioturi de copaci, în care a descoperit și a surprins simboluri geniale din imperfecțiunii și accidente ale naturii, („În genunchi mă-ntorc la tine”, pag. 275; „Gura lumii”, pag. 277; „Punți afective”, pag. 284; „Elena din Troia”, pag. 294.), și a realizat adevărate opere de artă de o spectaculoasă sinceritate a *frumosului-ideal*, ca niște simboluri de ritual, cu care se încheie volumul antologic „Empatii”, în care creatorul... „se risipește” (!?) altruist și cu înrâncenată bucurie a creației artistice: „Iată, aceasta a fost - / deocamdată, nu tot, / dar așa îmi trăiesc eu, Doamne, / tot inexplicabilul...” („Motto finis”, pag. 297).

FIOR DECADENT - de Alexandru HALUPA

Volumul „Fior decadent”, Editura InfoEst, Siliștea - Brăila, 2015, 86 de pagini, semnat de poetul Alexandru Halupa, „soldat” al Oștirii Române, este cea de-a doua carte a sa, la a doua ediție, probabil revizuită și adăugită, cu peste 50 de poeme, fără nicio direcționare tematică, dar marcate de o atmosferă gravă, - crispată, uneori; volubilă și agresivă, de cele mai multe ori - într-o tonalitate lirică de paradă, ca la arborarea „drapelului de luptă”, cu o frenezie a vitalității, între spontaneitate vivace și ritmica unui „atac la baionetă”; pe alocuri, la limita unui risc al derapajului în excentric, de la descumpăniri de tot felul, la ironia molto vivace.

Titul cărții, „Fior decadent”, este... „decadent” în plan liric, doar ca o metaforă rezultată dintr-o deturnare semantică primară, dar și după... „epoleții” de pe coperta semnată de editor, domnul Mihai Vintilă, după și mai decadentul și impresionistul desen al pictoriței Raluca Spătaru.

O poezie modernă, așadar, surprinzător protejată de o prozodie mai mult clasică, disciplinată, ca și ordinea și disciplina vieții militare, deși nu lipsesc ingeniozități de versificație, de la strofă la inovații de structură și... „scenografie” poetică, cu trimitere livrescă, ușor pedantă, la decadentele *caligrames* ale poetului francez Apollinaire, pe care le-am întâlnit, cu alte elemente de originalitate grafică, și la poetesa brăileancă Luminița Dascălu, ori la o poetă din Satu Mare, Corina Petrescu, în recenziile pe care le-am făcut la cărțile acestora.

Și, voi începe cu poemul care a... „botezat” cartea domnului Alexandru Halupa, „Fior decadent”, deoarece chiar *acoperă* cele două alternative ale registrului liric: *prozodic*, mai întâi, în manieră clasică, tradițională: strofă - catren și rimă încrucișată (1-3; 2-4); *tematic*, cu plasticități lexicale cu un plus de ironie agresivă, filtrată de o semantică nouă, elevată și cu totul în afara clișeeleor licențioase, care compromit pe termen lung versul contemporan promovat de poeți și, mai ales, de poetese rebele, cu sclifoseli estetice; pe când poetul brăilean îndulcește, ponderează semnificațiile aspre prin șoc preventiv, sinonimie de contrast și metaforă bivalentă: „Pe urmă nu va mai fi

(continuare în pag. 12)

mare lucru / Doar evocarea genialului artist / Creionând portretul unui cancer / În stil renescentist" (Op. cit., pag. 15).

Poezia domnului Alexandru Hanganu este, cum afirmam mai sus, agresivă, cu o violență mai mult verbală și din aria de impact a situațiilor-limită, a unor metafore de contrapunct baroc, cu derivări adiacente de-o expresivă disproporție, care nu pare îngăduitoare nici măcar în orizontul de pace, de grație și fericire al liricii erotice: "Cea care respiră lângă mine ca un drog, / cea mai frumoasă și seducătoare / Cea care mi-a turnat otravă pe Dumnezeu / și apoi m-a pus să mă rog..." ("Cea care", pag. 16).

Și se pliază mai bine, este militantă în zona cenușie a realului și în universul paroxistic al instinctelor, când "*sună goarna*" pentru semnale ale degradării umane, dezordinii sociale și ale responsabilităților civice: "Amanetăm mărul sătul de șarpe / Amanetăm lumina traversând iluzorii / Spațiile oarbe /.../ Amanetăm ura chiar nu ne trebuie / Amanetăm lacrima cu tot cu patrafir / Amanetăm sărutul care respiră / Într-un abis de trandafir" ("Abis de trandafir", pag. 17).

Ori o mobilizatoare apărare a geniului poeziei naționale, a poetului nepereche, supus unui tir concentrat de anihilare a liricii cu valențe de romantism european, din partea detractorilor cu ifose imbecile, care vor să-l scoată pe Eminescu, ca și pe Creangă, Preda sau Călinescu din manualele școlare și din Istoria literaturii române: "Să i se dea *Freamăt de codru* / Și cărțile uitate prin cerdac / Să i se dea lumina care a dospit / În *Rugăciunea unui dac* /.../ Și *Diamantul Nordului* să i se dea / Și o *Scrisoare către veșnicie* / Din care-o *Floare albastră* a zburat / De mult din colivie..." ("Universal", pag. 19).

Dar și cu gândul la Adrian Păunescu, pe care ignobili mângăitori de gânduri perverse și de ură vor să-l scoată din conștiința românilor, acuzându-l că n-ar fi scris decât... "*omagii*" (!?); și-atunci poetul Alexandru Halupa îi dedică un poem fulminant, cam în stilul atmosferei de pe stadioanele Censaclului Flacăra, pornind de la afirmația zgomotoasă de Casanova a lui Adrian Păunescu: "Singurul meu viciu e femeia!": "Tot ce se putea iubi, am iubit / Apocaliptic, desăvârșit în păcat. / Femei aprinse de la chibrit / Femeile altora uitate în pat. /.../ Femei înfrumusețate de dor / Femei botezate în venin. / Femei pentru care a trebuit să cobor / Din iadul meu sublim" ("Femei", pag. 48), cu gândul că, parcă și pe Nichita Stănescu îl paște, *post mortem*, pericolul!

Apoi, ca "*un jurământ de credință*", în acordurile Imnului Național și cu mâna pe Tricolor, *poetul-soldat* Alexandru Halupa își pune în operă declarația de credință pentru idealurile sfinte ale umanității și ale crezului în puterea artei: "Sunt soldatul unei țări învecinate cu raiul /.../ Și toate mamele cândva m-au născut / Sunt soldatul dezertând din icoane / Sunt soldatul necunoscut" ("Soldatul", pag. 21).

Poezia erotică din volumul "Fior decadent" revine, mereu nuanțată, după capriciile inevitabile ale celui mai puternic, devorator și imprezvizibil sentiment uman, pentru că în dragoste, conștiința poe-

tului rămâne tot în parametrii ideali ai devotamentului suprem, în credința într-un EROS, care nu poate fi atins nici măcar de habotnicele arderi pe *rugul* bigotismului medieval: "Izolați într-un cântec, întârziți și târzii / Testamentul nădejzii îl scriam împreună / Atunci puteau să ne-ngroape de vii / Atunci puteau și pe rug să ne pună" ("Maluri îndrăgostite", pag. 22).

Alteori, poetul se conduce după alte... "*ordine*" și-și scrie iubirea pe genunchi, în "*tranșeele*" piedicilor de tot felul, purtându-le în "*port-hartul*" inimii sale ca pe niște scrisori de dragoste, mereu în pericol de a nu ajunge niciodată la femeia iubită, pentru că iubirea iubitei, ca și dragostea de țară, are întotdeauna dușmani nevăzuți, gata oricând să atace și săucidă vise frumoase: "Erau două drumuri. De fapt doar un drum / Era și o noapte cu suflet albastru / Nu mă iubeai, te iubeam, dar oricum, / Era cu noi și-un sihastru" ("Nervi extenuați", pag. 30).

Spuneam mai sus că domnul Alexandru Halupa scrie în prozodie clasică cu strofă, ritm și rimă, dar are și formule proprii de versificație, cu inovații de tehnică a punerii în pagină, cu sugestii de ideatică indusă într-un fel subtil de "*rebusistică*" pentru titlul, ca în poemul "*Contemporană*", cu atac la degradingolada socială, la dezordinea și la imorala politică contemporană; o critică virulentă la adresa haosului civic și a relațiilor complicitare și duplicitare din societate: "Prea mulți șefi (inadmisibil de mulți) / Șefii altor șefi - aflux de șefie - / Bărfă, ironii și turnători / Timp fascinat de sărăcie" (Op. cit., pag. 43); ori poemul "*Tâl-(Harul)*", în care ironia, persiflarea și înfierarea păcatelor omenești deturneză semantica legendelor biblice spre mesaje și angoase contemporane: "Ascultă-mă lisuse prea blând / (Nu eu să-ți vorbesc se cuvine) / Dar nu pentru cei curați Ai venit / Ci pentru tâlharii ca mine" (Op. cit., pag. 27).

Mai ales că segmentul de poezie religioasă din volumul "Fior decadent" se înscrie convingător, deși pe un alt registru liric, în sonorități de *amvon* și atmosferă de *toacă* liturgică la *vecernia* de seară: "Piroanele erau pregătite / Sutașul își lustruia lancea de fier, / Veniseră și saducheii avizi de dreptate / Venise și Maria sprijinindu-se de cer" ("Anno Domini", pag. 55).

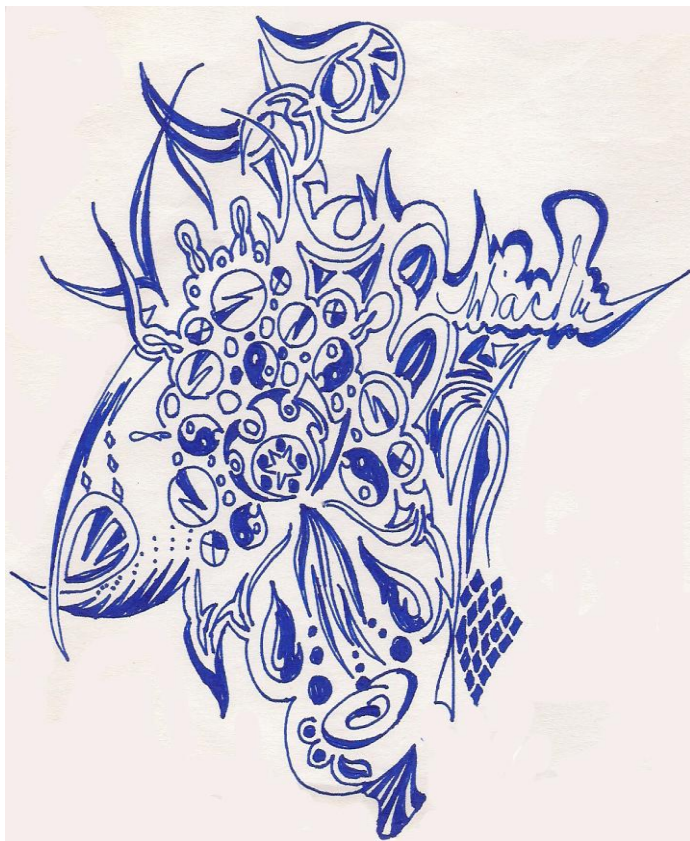
Nu putea să lipsească din atâtea răvășite și patetice frământări sufletești, patriotismul românului și militarului de carieră: "Mai bine de mine că sunt român / Adică am mântuirea la îndemână! / Adică și atunci când tac / O fac tot în Limba Română" ("Pentru suflet", pag. 51), pe declarația orgolios mascată de poet talentat a domnului Alexandru Halupa: "Mai bine de mine că sunt poet / și poate am sau n-am / nicio putere. / Mai bine de mine că sunt sărac / și puțin mi s-a dat, / dar oare cât mi se va cere?" (Op. cit., pag. 52).

Există în cartea "Fior decadent" și poezie cu prozodie de ultimă generație, cu vers alb sau vers liber, deși rămâne la teme din vechi legende, cu "*mitul jertfei pentru creație*" și cu o nostalgică

(continuare în pag. 13)

și melancolică poveste de dragoste, idilică și pură: "Am scos-o pe Ana din zid / ca să-mi devină soție / Să-i pictez zâmbetul sânilor / cutremurat de poezie, / dulce să o legăn / pe un răsărit de curcubeu / ... / și să o închid Doamne-n cugetul meu / ca să-l uite odată pe Manole" ("Juvenilă", pag. 64). Și, tot în *metru* modern, pe tema filosofică a unui existențialism în impas, pe fondul unei nefericite crize sociale cu posibile efecte pe termen lung: "Rămânem așa, fără noimă - / Deposedatăi chiar de eresuri / Tăcem / ca-ntr-un film foarte mut, / Tăcem cu gura / plină de-nțelesuri" ("Urbană", pag. 66), ca să încheie cu o satiră optimistă, ușor persiflantă, ce conferă poeziei un aer de gratuitate pur estetică: "Am tot ce vreau să fiu un geniu... / Dar sunt puțin cam leneș și nehotărât / În abisuri găfâie-ntrebarea: *Oare-i ajunge nebunului, atât?*" ("Pinot Noir", pag.77).

"*Fior decadent*", o carte de literatură lirică, pe un registru prozodic, între clasic și modern, de la verbul agresiv, împlânzit de eleganța semantică a Dicționarilor de lux, până la aura de calitate a unor mesaje majore, asemeni unei "*Ars poetica*" sau ca... un "*Ordin de zi*" pentru iubirea de poezie: "Să citim poezie până / ne iau ochii foc. / Oricum nimeni n-o să înțeleagă / cum într-un vers se pot iubi / moartea și viața întreagă" ("Orbi", pag.41), pe sonoritățile antrenante și vivace ale celebrului "*Radetzki Marș*" de Johan Strauss, cu care se încheie tradiționalul Concert de Anul Nou al Filarmonicii din Viena.

desen de Elena-Liliana Fluture

Mónika TÓTH

șoapte

călcându-mi umbra
oamenii șoptesc sunt
o păpușă de ceară
o hartă
o statueta ciobită
o ipoteză
o haină zdrențuită
amintirea unui flacon cu parfum
tac buzele sunt ecou

strălucește țara

strălucesc
doinele bătrâne
lacrima curată
tinerii plopi
munții cu flori
somnia lin
timpul
icoanele
și țara mea dulce

lui Gheorghe

în grădină masă albă plină de sânge
peisaj trist și singuratic
sufrageria plină de mucegai
niciodată nu e primăvară în sufletul meu
cade suferința ca perlele din pom
fără tine iubite
trupul meu e flămând mereu

vreau să joc

joc de-a v-ați ascunselea
iubite
te strig
te caut
nu ești
în lipsa ta
până diseară voi tăia
crengile moarte ale cireșului
din inimă

pe masa vieții

iarna a mai îmbătrânit
florile din grădină s-au ofilit
versul nu mai găsește liniștea
fără tine sunt tristă și deprimată
ai plecat departe
și nu pot să-ți fiu
aripa ori umbra
numai o bucată de carne nesănătoasă
pe masa vieții

Lucia PĂTRAȘCU

Festivalul literar "Prietenia cuvintelor", Galați 2015

În prag de iarnă, la vecinii noștri au loc **Sărbătorile Municipiului Galați**, sub patronajul ocrotitor al Sfântului Andrei, eveniment ce se desfășoară în fiecare an în perioada 28 noiembrie - 1 decembrie. În cadrul acestor evenimente, o parte integrantă este **Festivalului Național de Literatură "Prietenia cuvintelor"**, ajuns la ediția a V-a, care s-a desfășurat pe data de 30 noiembrie, începând cu ora 10, în sala Muzeului de Istorie „**Casa Cuza Vodă**” din localitate.

Președintele acestui festival a fost domnul **Petre Rău**, scriitor, publicist, directorul Revistei literare „Boema” din Galați, iar coordonator PR, scriitorul **Valeriu Valegvi**. La masa de prezidiu, și în acest an am fost onorați de o prezență absolut agreabilă, în persoana tinerei poete **Denisa Lepădatu**, dar și de alte două prezențe remarcabile: poetul **Dorian Marcoci** din Tg. Mureș și eseistul **Alexandru Cocetov** din Chișinău, Republica Moldova.

Invitațiile primite de scriitorii care se simt ca într-o familie alături de acest colectiv generos au venit pe raze de soare cu triluri de clopoței, înlocuind ciripitul păsărelor parcă, asemeni unei bucurii cu care încep *Sărbătorile de Iarnă*. Căci, niciun dar nu poate fi mai frumos, decât o întâlnire cu cei care sunt deschiși față de noile creații consacrate sau doar îndrăzneli literare, căroră li se deschide drumul spre lumea largă, fie prin blogul online „Noduri și Semne”, fie prin publicarea lor în paginile revistei „Boema”, fie prin *Antologiile de creație literară*, bi-nuale, editate de ASPRA. Fie, iată, fie prin aceste întâlniri sărbătorești, în cadrul cărora participanții își pot prezenta volumele care-i reprezintă și pot citi din creațiile proprii.

Programul anunțat a fost cuprinzător și plin de surprize. Prezentarea *Antologiilor de Creație Literară „Primăvara metaforelor” și „Eternitatea unei emoții”*, ASPRA, Galați, 2015. După ce am făcut cunoștință, pentru că unii dintre noi nu se știa decât din paginile publicațiilor amintite, domnul Petre Rău a prezentat cele două antologii, având cuvinte laudative atât asupra celor care au selectat creațiile meritorii, cât și asupra autorilor selectați. A urmat *Lansare de carte* pentru cele mai noi apariții literare la editura *InfoRapArt*:

- **Cezarina Adamescu** (Galați), mai multe volume,
- **Constantin Oancă** (Tecuci), *Ochiul lui Homer*,
- **Denisa Lepădatu** (Galați), *Compoziție în alb*,
- **Aurica Istrate** (Galați), *Mâini adunate în poală*,
- **Irina Neagu** (Costache Negri, GL), *Peleenii*,

Boem@ 12 / 2015

A.S.P.R.A.
Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice
ÎN COLABORARE CU
Revista Literară BOEM@
Editura InfoRapArt
Muzeul de Istorie "Casa Cuza Vodă" Galați
ORGANIZEAZĂ:
FESTIVALUL DE LITERATURĂ
PRIETENIA CUVINTELOR
EDITIA A V-A
din program:

1. **Prezentarea antologiilor de creație literară ASPRA - 2015:**
"Primăvara metaforelor" și "Eternitatea unei emoții"
2. **Lansarea celor mai recente cărți apărute la editura InfoRapArt - 2015:**
  - Cezarina Adamescu (Galați) - 5 cărți (eseu, critică, versuri ș.a.)
  - Constantin Oancă (Tecuci) - *Ochiul lui Homer* (eseu, critică)
  - Denisa Lepădatu (Galați) - *Compoziție în alb* (versuri)
  - Aurica Istrate (Galați) - *Mâini adunate în poală* (proză)
  - Dan Movileanu (Tecuci) - *Mitologica arhitectură a frigului* (versuri)
  - Irina Neagu (Costache Negri) - *Peleenii* (roman)
  - Ioan Fărcășanu (Galați) - *Contraste sub cupola albastră* (epigrame și catrene)
  - Petre Rău (Galați) - *Îndrăgostirea de zmeu* (versuri)
  - Alți autori (V.Darie, A.Pelineagră, C.Groza, A.Chimirel, M.Baicu, N.Mărunțelu ș.a.)
3. **Prezentări de carte - oaspeți de onoare; stand expozițional de cărți**
4. **Lectură publică (poezie)**
5. **Dialog cu publicul, dezbateri pe teme literare**
6. **Premiile revistei Boem@ și ale Editurii InfoRapArt pe anul 2015**
7. **Vizitarea orașului Galați pe aleile sărbătorii sale anuale de Sf. Andrei**

30 Noiembrie 2015, ora 10:00
la
Muzeul de Istorie "Casa Cuza Vodă" - Galați
Președinte Invitat: **Petre RĂU** - scriitor
Coordonator PR Invitat: **Valeriu VALEGVI** - scriitor

- **Dan Movileanu** (Tecuci), *Mitologica arhitectură a frigului*,
- **Ioan Fărcășanu** (Galați), *Contraste sub cupola albastră*,
- **Petre Rău** (Galați), *Îndrăgostirea de zmeu*.

De asemenea, au fost prezentate și alte cărți scoase recent la aceeași editură, ale autorilor care nu au putut fi prezenți la festival: Viorel Darie, Andra Elena Pelineagră, Claudia Groza, Alexandra Chimirel, Mihai Baicu, Nicolae Mărunțelu ș.a., dar și cărți recente ale unor autori prezenți în sală, chiar dacă acestea au fost scoase la alte edituri.

Despre toți autorii și titlurile cărților prezentate s-au făcut aprecieri critice și găsit cuvinte laudative pentru că fiecare, în felul său, are nota sa de originalitate, care surprinde, interesează și încântă. Doamna **Aurica Istrate**, de exemplu, aduce în scrierile sale acel echilibru între gând și simțire, după cum a precizat scriitorul **Tudor Gheorghe Calotescu**, în

(continuare în pag. 15)

timp ce domnul **Ioan Fărcășanu**, ne-a citit epigrame și catrene, pastile umoristice din volumul prezentat. Domnul **Constantin Oancă** ne-a bucurat cu aprecierile critice asupra unor domenii, aprecieri cuprinse într-un volum interesant (pe care mi-ar fi drag să-l am!). Despre volumul scriitorului **Petre Rău**, primit cu aprecieri unanime încă de la apariția sa pe scena literară, nu este nevoie să insist. Dintre laturile tematice ale volumului său, partea de memorialistică mi se pare mai apropiată sufletului meu, pentru a mă putea împăca apoi cu restul și, mai ales, cu viziunea sa asupra lumii. Iar volumele doamnei **Cezarina Adamescu**, scriitoare prolifică și foarte interesantă, necesită un timp *răbdătoriu* pentru a fi parcurse.

Am lăsat intenționat la urmă două nume. Este vorba de foarte tânăra scriitoare **Denisa Lepădatu**, 13 ani, pe care noi toți o cunoaștem foarte bine, fiind cea care are deja în portofoliul său literar un număr impresionant de titluri, de premii, de recunoașteri naționale și internaționale, ultimul fiind **Premiul special pentru încurajarea tinerelor talente** în cadrul celei de a XVII-a ediții a **Galei Premiilor APLER**. Ea a prezentat volumul *Compoziție în alb*. O copilă care nu obosește să ne surprindă mereu cu grația și profunzimea condeiului său.

Și **Irina Neaga**, elevă în clasa a XI-a, care a impresionat pe toată lumea cu debutul său literar, volumul *Peleenii*, acest roman pe care l-a scris din dragostea sa pentru mitologia greacă și care, așa cum a declarat autoarea însăși, „a pornit la drum ca un copil cuminte, care apoi a dorit să-și găsească propria cărare”. Acțiunea romanului este plasată în familia lui Peleu și întâmplările cunoscute din scrierile lui Homer se împletesc armonios cu fantezia autoarei. Este desigur un roman interesant, iar felul în care autoarea și-a prezentat creația ne convinge că iubește această istorie antică mereu proaspătă.

După prezentările de carte și momentele de lectură publică în interpretarea poezilor prezente, a urmat decernarea **Premiilor Revistei Literare Boema 2015**.

Dialogul cu publicul, dezbaterile pe teme literare, vizitarea standului expoziției de cărți, schimb de păreri și de adrese, toate la o șuetă în aburii cafelei, ce avea să fie completată cu vizitarea orașului în sărbătoare, toate acestea au făcut din participarea la **Festivalului Național de Literatură "Prietenia cuvintelor"** de la Galați o bucurie pentru toți invitații veniți din multe zone ale țării.

Premiile Revistei Literare BOEMA și ale Editurii InfoRapArt – 2015

Premiile revistei BOEMA

- **Valeriu VALEGI** (Galați) - pentru întreaga activitate literară
- **Olimpiu VLADIMIROV** (Tulcea) - pentru întreaga activitate literară
- **Tatiana Scurtu MUNTEANU** (Galați) - pentru Poezie
- **Aurica ISTRATE** (Galați) - pentru Proză
- **Alexandru COCETOV** (R. Moldova) - pentru Eseu
- **Dumitru ANGHEL** (Brăila) - pentru Cronică de carte.

Premiile Editurii InfoRapArt

- **Cezarina ADAMESCU** (Galați) - pentru colaborare literară prodigioasă
- **Denisa LEPĂDATU** (Galați) - pentru colaborare literară prodigioasă
- **Irina NEAGU** (Costache Conachi - GL) - pentru debut editorial.

Diplome de excelență

- **Dionisie DUMA** (Tecuci) - cu prilejul împlinirii vârstei de 75 de ani
- **Coriolan PĂUNESCU** (Galați) - cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani.

Diplome merit

(pentru colaborare prestigioasă în cadrul ceneclului literar online "Noduri si Semne")

- **Tudor Gheorghe CALOTESCU** (București)
- **Roland Florin VOINESCU** (Constanța)
- **Dorian MARCOCI** (Târgu Mureș).

Au mai fost acordate *Diplome de merit* autorilor care au lansat cărți recente scoase la editura InfoRapArt în anul 2015, la următorii autori: **Cezarina ADAMESCU** (Galați) – 6 volume, **Denisa LEPĂDATU** (Galați) - "Compoziție în alb", versuri, **Viorel DARIE** (București) - "Alte povestiri di Moldovița", povestiri, **Petre RĂU** (Galați) - "Îndrăgostirea de zmeu", poeme, **Constantin OANCĂ** (Tecuci) - "Ochiul lui Homer", microeseu/versuri, **Aurica ISTRATE** (Galați) - "Mâini adunate în poală", povestiri, **Mihai BAICU** (Galați) - "Letopiseț de familie", memorialistică, **Irina NEAGU** (Costache Negri, GL) - "Peleenii", roman, **Andra Elena PELINEAGRĂ** (Galați) - "La persoana I", versuri, **Claudia GROZA** (București) - "Bucu în lumea bebelușilor", carte copii, **Alexandra CHIMIREL** (Galați) - "Albinuța poznașă", carte copii, **Dan MOVILEANU** (Tecuci) - "Memorabila arhitectură a frigului", versuri, **Ioan FĂRCĂȘANU** (Galați) - "Contraste sub cupola albastră", umor, **Nicolae MĂRUNȚELU** (Galați) - "Visuri neîmplinite - ANTIGONA", roman.

Olimpiu VLADIMIROV

ECOU

Colindă-mă! Ce strigăt luminos
peste un val de stele în plutire...
Cuprins de-o bucurie fără glas
săanii nebune prelungesc sub privire

Din ochi adânci și glasuri crude
se înfioară verbe. Uimirile au nume
și poate numai Dumnezeu aude
ecoul unui început de lume.

CINE MĂ JUDECĂ

De-o veșnicie am crescut împreună
cu seceta, ciulinii, calcarul,
gutuile și aburul Dunării;
Știu că fiecare silabă poartă
bătăile unei aripi ascunse
numai sub cerul Dobrogei:
Cine mă judecă
pentru încă o poezie pierdută?

SCULPTURĂ

Albește piatra într-o așteptare
și lasă loc luminii către-afară:
Privirile mele înfloresc cu mirare
conturul trupului viu în migrare.

Născută ești cu un surâs înmărmurit
și implori viața dintr-o clipă;
Rodești în rugăminți. Sunt bănuț
să mă închin icoanei încă nesfințită.

MADRIGAL

Malurile urcă în priviri și cern
lumina drumului spre casă;
Lângă neliniști de furtuni aduc
pământul unde-mi crește o mireasă.

Trec prin anotimpuri presimțind logodne,
cutreier prin bezne visând la un far,
se scurg lângă diguri păsări de iarnă
și fete morgane cu sufletul gol.

Destinul rămas mereu pe la vămi
e-mbrățișarea dintre cer și ape:
Marea naivă înserează pe scoici,
tulburarea din suflet desenează cuvinte.

UMBRA VISĂRII

Dumnezeu îmi numără pașii:
din vânător am devenit vânat
și port acest blestem ne-nduplecat
fără să pot iubi nimic cu-adevărat.

Clipele confuze agonizează-n elegii
când sponsorii tristeții toarnă-n versuri, plumb;
Mă pierd în norul de de-asupra mea
sub cerurile care vor mai fi.

Umbra visării nu-i decât un suspin
la o rugăciunea către Dumnezeu.

SUNETUL MUNTELUI

La marginea lumii
nimeni nu întrebă de munte,
doar ecoul se duce și vine cu vești;
Adesea, apropierea e neverosimilă...
Simt cum îmi ascultă tăcerile,
răsuflările și bătăile inimii
sfidând intimități
din fuga clipelor în mistere;
Cetina amorțește
sub plămadă de stele,
ocrotind piatra care se spovedește;
Tulbur umbra vulturului pe cer
și gura-i surpată-ntr-un strigăt:
Cât de aproape e vârful visat?
Rămân să mai apăr câteva emoții
peste lumina unui sânge obosit;
În taină, înflorește sunetul muntelui.

ÎNFIORATĂ, PIATRA

Lovesc cu bătăile inimii
în neclintite și perfide uși de piatră,
pentru o floare de colț nelumească;
Cornul lunii scutură cu sete
ciorchinii viselor peste spaime și-ntrebări;
Caut bunăvestirea într-un coșmar
când privirile ascund prăpăstii
pe geana oarbă a luminii;
Cerul zeilor îmi pare risipit
printre singurătăți păguboase;
Sunetul muntelui veghează în mine

EMOȚIE

N-am tulburat niciodată
cuiburi de îngeri,
deși ispite, fără remușcări,
m-au incitat cu oarbe veșnicii.

Risipite neliniști tremură
sub streșini de blestem;
Doar lumina plutește
lângă nimicuri, spre inimă.

Valentina BECART

TIMPUL SE ROSTOGOLEȘTE ÎN ALBII căutând drumul spre noi izvoare...

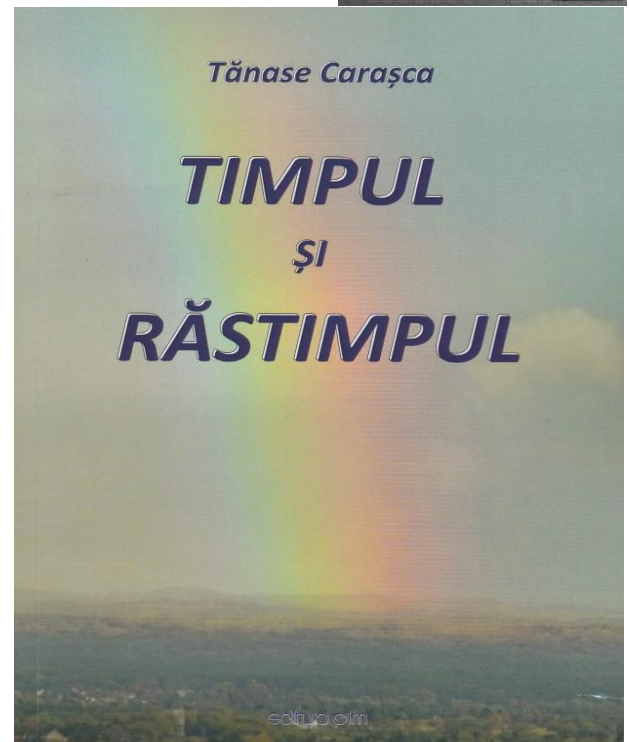
Romanul "Timpul și răstimpul", semnat de **Tănase Carașca**, este un tablou polivalent, viu, răscolitor, sensibil, al vremurilor adolescente, din care răzbat cele mai diverse nuanțe ale iubirii, adolescența fiind "anotimpul" celor mai frumoase și nobile trăiri. Viața, acest tărâm atât de ușor și atât de greu de stăpânit, este, adesea, imprevizibilă. Tot ce ni se pare verosimil "astăzi"... devine peste timp doar o naivă credință. Cu toate acestea, niciodată să nu spui "niciodată". Când te aștepti mai puțin, ceva dintr-un trecut aproape uitat... poate să-ți apară în cale, rămânând mirat, surprins, încântat de această întâmplare. Cel care va lectura această carte va fi pus în fața unor întâmplări neprevăzute, emoționante. Stăpânind bine arta narativă autorul se strecoară printre personaje, situații, stări cu agilitate, punând accent pe fiecare detaliu cu un remarcabil vitalism al frazării. Acțiunea romanului se petrece, în mare parte, în Dobrogea, acest ținut atât de "sălbatic" și atât de frumos, în diversitatea lui. Atent la îmbinarea de tonuri și contraste, autorul face dovada unui "condei fin", a unei conștiințe artistice, în plin elan creator.

Cu un clinchet hotărât de clopoțel... autorul ne introduce discret în atmosfera începutului de an școlar. Citind fragmentele respective, cu elevi gălăgioși, unii „plini de sine” (cei din clasa a XI-a), alții timizi, abia intrând pe porțile liceului - nu poți să nu ai un sentiment de tresărire, de nostalgie, și chiar o lacrimă ascunsă într-un ungher de suflet.

Viața este trecută prin rafinamentul trăirilor personajului principal. De multe ori ne întoarcem în trecut, căutând cel mai frumos moment care s-a încrustat adânc, adânc în suflet.

Cei doi protagoniști ai frumoasei povești de iubire sunt: Titi Drăgan, elev din satul Valea Morilor și Lili Nădrag "din Valea Mirii, la numai câțiva kilometri de Vecinești". „Ceilalți și ei, majoritatea veniți din satele din jurul Vecineștilor, dar și localnici, copii de țărani, cu mici excepții, cuminiți, cu conștiința datoriei care nu le lipsea din traista celor „șapte ani de acasă”, însoțitori în pașii lor șovăielnici încercând „marea cu degetul” la începuturile timide ale vieții”. Dar printre ei, cei mulți, existau și excepții de la linia conformismului... "Repetenții liceului erau relativ puțini, dar majoritatea lor venea de pe la alte licee din raion (astăzi i se spune județ), din localități îndepărtate ale Dobrogei, sau chiar din capitala Constanța. Aceștia erau botezați „harpîi”. Ca și aceste păsări mitologice, ei erau călători veniți din depărtări, agili, cu atenția îndreptată majoritar spre rău”.

Planul principal pe care se bazează întreaga acțiune a romanului este povestea de iubire dintre acești doi adolescenți: Titi Drăgan (în clasa a XI-a și Lili Nădrag

(în clasa a X-a). Îndată ce iubirea s-a strecurat în sufletele lor "Privirile lor s-au intersectat pentru câteva clipe, dar de ajuns ca „mai marele” dintr-a XI-a să simtă un fior necunoscut până atunci, nebănuit, necontrolat și cel mai mult, nou” își fac jurăminte, convinși fiind că vor rămâne împreună până la sfârșitul vieții.

Ce vremuri pline de strălucire și speranță, de flacăra iubirii curate, flacăra care a rămas în sufletul personajului principal, Titi, să ardă în rostogolirea timpului cu aceeași intensitate. Numai la această lumină izvorâtă din suflet și spirit elevat a fost posibilă întoarcerea în timp, întâmplările fiind redată cu atâta acuratețe încât cititorul are impresia că totul se petrece "aici și acum". Scrierea trădează tumultul lăuntric care a rupt zăgăzurile și și-a găsit cale liberă pe foile albe care așteptau povestea de iubire, de viață, până la urmă.

Autorul creionează personaje, cu meșteșug, dovedindu-se un bun observator (interpret) al psihologiei umane, un profund cunoscător al tehnicilor narative, zugrăvind în tonuri blânde și suave „timpul” când totul era posibil, când visele nu cunoșteau „frângerea” aripilor. Cuvintele calde, sincere care îmbracă întreaga scriere, sensibilizează și emoționează. Titi Drăgan, personajul la care se raportează întreaga narațiune, este un tânăr inteligent, cu vocația analizei. În cuprinsul romanului este „comprimată” întreaga trăire adolescentină, cu naivitățile, visele și speranțele ei.

Romanul „Timpul și răstimpul”, ieșit de sub penița autorului Tănase Carașca, are ceva din „Liceenii”, poate și ceva din „Invitație la vals”, de Mihai Drumeș. Acest tânăr cu o creștere sănătoasă, romantic, ușor timid, dar care simte toate regulile moralei adevărate se dovedește a fi un om care știe să și găsească echilibrul (după trecerea furtunii) și merge mai departe în viață cu fruntea sus, cu gândul că și mâine va răsări soarele.

(continuare în pag. 18)

Timpul real al acțiunii este perioada comunistă a anilor 60-70, când anul școlar începea pe 15 septembrie, fără nicio abatere. În acea perioadă, primele săptămâni erau rezervate practicilor agricole.” -*Vom începe noul an școlar, zâmbi directorul Iosif cu subînțeles în încheierea cuvântului său, ca în fiecare an, cu două săptămâni de practică agricolă, la cules de vie, la Bădila*”.

Fiecare elev trebuia să se pregătească corespunzător pentru muncile câmpului. *“Titi Drăgan, unul din „cei mari” a ieșit din curtea școlii pășind gânditor, concentrat la cele ce trebuia să-și pregătească pentru deplasarea din acea după amiază însoțită de septembrie. „O să-mi iau toată valiza” gândi băiatul. Avea o valiză militară din lemn, vopsită într-un verde crud în care își transporta puținele lucruri personale, necesare pentru perioadele imediate”*.

Lili Nădrag era o fată drăguță, serioasă, având, de asemenea, o creștere sănătoasă și aleasă, chiar dacă locuia într-un sat uitat de Dumnezeu. Avea ca hobby muzica, asemenea lui Titi Drăgan: *“Și-a amintit atunci că Lili avea o voce care îi atrăsese atenția” ... “Lili era o fată isteasă, credea că știa ce vrea, dar încă nimic nu era bine definit”*.

NATURA este cadrul de liniște unde sufletele se deschid cu sinceritate, unde tainele iubirii pot fi împărtășite mai lesne, departe de ochii lumii: *“Dimineața încă răcoroasă de vară târzie, le lumină celor doi chipurile strălucitoare și bronzate de razele mai agresive decât altădată, pe când ieșeau prin capătul clădirii administrative. Ca două libelule ce plutesc în virtutea inerției, căutând locul în care să-și treacă veșnicia în suflet, Lili și Titi erau bucuroși, veseli și fericiți că reușesc în sfârșit să evadeze din atmosfera ce îi făcea să se simtă stingheri și vulnerabili. Ocrotiți de umbra pădurii, doar ei doi pe căruia ce șerpuia printre copacii oboșiți de podoaba frunzișului îmbătrânit, Titi întinse mâna, iar Lili, de parcă asta aștepta, își strecură podul palmei și și-l uni cu al băiatului într-o încheștare plăcut-armonioasă. Amândoi au simțit un fior dulce străbătându-le trupurile crude și neexperimentate, dar atingerea îi emoționează încât au parcurs așa mână în mână o parte din drum, fără a pronunța nici unul, un cuvânt care să rupă acea vrajă ce comunica de la unul la altul sentimentul pe care îl simțeau prezent. Era al lor, le dădea în sfârșit o dezlegare, dar...”*

Impresionante, pline de avânt tineresc, de naivitate și gând curat... sunt jurămintele făcute la Mănăstirea Cocoș: *“Jur în fața Atotputernicului Stăpân al Lumii că te voi iubi toată viața și voi fi corect și cinstit întotdeauna cu tine, apoi o strânse de mână”*.

Surprinsă de cele auzite, Lili făcu și ea același jurământ, plecând de la biserică cu încrederea că totul se va întâmpla aievea.

Desigur, după aceste jurăminte nu puteau pleca decât: *“Îmbrățișați, înlănțuiți într-un sărut prelung, simțeau că acolo este cu adevărat raiul lor pământean și nimic nu le putea rupe vraja momentului înălțător de care erau dominați într-un simțământ comun. Această vrajă a fost brusc curmată de neprevăzutul, neatenția unei clipe. “-Li, m-a mușcat o viperă cu corn. Repede, la tabără”*.

Evenimentul nefast, care putea fi mortal... a creat panică, dar mai ales a amplificat sentimentele lui Lili față de Titi. La sfârșitul practicii s-a organizat un concurs (Titi revenind la tabără teafăr și dornic de implicare în evenimentele ce se derulau). Organizarea concursului avea ca

țel principal alegerea “Miss practica anului 1967”. Având “complice” pe dirigintele Rotică, dar și pe cei doi colegi de clasă, Doru și Radu, prieteni buni care au dovedit de-a lungul anilor de liceu că-și merită această “calitate”, mai rar întâlnită, Titi are bucuria de a numi pe Lili Nădrag “fata nr.1 a liceului”, fiind aleasă “Miss liceul Vecinești”.

Au urmat vacanțele, dorul nebun după “sufletul” iubit, scrisorile pline de dragoste, uneori și gelozie... fiecare reușind să închidă într-o cămăruță secretă a inimii toate lacrimile și dezamăgirile (existente sau doar închipuite). Iată și un mic fragment dintr-o scrisoare (ușor dojenitoare): *“te distrezi, ești îndrăgostită de locuri și imediat te întristezi, ți se face dor (de mine, recunosc), ești tristă, ai vrea să fii și eu acolo cu tine. Tu, aci ești ca-n „Zburătorul” lui Heliade Rădulescu și imediat treci în atmosfera lui Coșbuc din „Nunta Zamferei”. Te necăjesc?”*

Cum era să uit de frumoasele poezii scrise pentru iubită? *“Tu ai făcut, sau eu din tine/ Lumina zilelor senine,/ Balsamul nopților divine/Eu am făcut, sau tu din mine? Tu m-ai chemat, sau eu la tine/Am lunecat pe valuri line/ Spre vise dragi, gânduri divine/ Tu ai venit, sau eu la tine?”*

Pe lângă muzică, filosofie... Titi avea un suflet sensibil, plin de poezie și frumos, suflet care vibra la orice sunet misterios. Pe lângă iscusința redării atâtor variate trăiri, autorul dovedește un real talent al descrierilor înconjurătoare, fiind un fin observator, totul făcut cu migală de bijutier, cu rafinament și dezinvoltură creatoare. Mi-a atras atenția descrierea orașelului Vecinești (se pare că este vorba de orașul Isaccea-vechiul și misteriosul Vicina, după unii istorici), fiecare detaliu fiind redat în fraze remarcabile, esteticul expresiilor fiind îndreptățit să capteze atenția unui cititor de bună credință. Autenticitatea, acuratețea celor relatate este un punct “forte” pentru autor. Ce le oferea orașelul Vecinești?...*“Mai era un loc de promenadă, dar numai pentru zilele de duminică, șoseaua de un kilometru ce ducea spre portul de la Dunăre. Pe această cale era animație doar de două ori pe zi, dar în toate cele șapte zile ale săptămânii și asta până înspre ora 12:00 când treceau cele două nave de pasageri: Sulina-Brăila și Brăila-Sulina, și acostau la pontonul portului pentru coborârea unora și imbarcarea altora. Atunci șoseaua se umplea de lume. Căruțe, bicicliști, cărucioare, rar câte o mașină și cei mai mulți mergând pe jos. Oamenii se agită mișunând pe șoseaua pietruită și înălțată în rambleu, ca o linie aproape dreaptă prin mijlocul apelor Dunării revărsate, îndeosebi primăvara și toamna târziu. În orele de liniște mai vedeai pe marginea acelei căi câte un pescar undițar, cu năvodul, năpatca, sau plasa, în rest, liniște și pace. Pe acest drum străjuit de sălcii pletoase și ape liniștite, în afara momentelor agitate, perechile se plimbau în liniște, găsind un dram de intimitate ce le absorbea toată atenția înspre hrana spirituală a sufletului”*.

În vacanța de vară, Titi Drăgan a lucrat la o fermă viticolă, din dorința de a câștiga un ban atât de necesar. În scrisoarea trimisă lui Lili încearcă să contureze atmosfera “boemă” de care are parte: *“Acum*

(continuare în pag. 19)

săpăm via, după ce a fost răritată cu tractorașe. Eu sunt totdeauna în spatele muncitorilor și verific să nu se procedeze ca la CAP: „Negru peste verde, că brigadierul nu mă vede!” Aici, eu aș fi pe post de brigadier, dar m-a blagoslovit nea Marin cu titlul de „șef de echipă” și sunt mândru cu primul meu titlu de „șef”. Masa de prânz ni se aduce pe câmp, la locul de muncă și cred că-ți imaginezi în ce condiții ni se servește. Cantina internatului e parfum, acolo masa este împărțescă”.

Ce a „uitat” personajul principal să-i povestească iubitei? Ispita îți apare în cale când nici nu vizezi. În grupul de zilieri se afla o fată frumoasă, de pus în ramă, Mașa, cu care face dragoste pentru prima dată: “Visa? Fata s-a așezat pe patul îngust cerșind parcă loc, a ridicat cearceaful și s-a strecurat lângă trupul cald al băiatului. Tremura. Amețit și nesigur de situația inedită în care se afla, Titi nu știa cum să reacționeze când s-a simțit înconjurat de brațele Mașei și sărutat cu pasiune. Sărutul pătimaș i-a tăiat respirația. Era altceva... Trupul tânăr vibrând, sânii tari apăsându-i pieptul, pulpele dezgolite încolăcindu-i picioarele l-a amețit. Fierbințeala clocotitoare l-a pierdut într-o dulce senzație de plutire. l-a trezit tot trupul la o altă viață instinctivă din care se revărsa o dorință nebună să o posede pe tânăra care fremăta lipită de el. Uită de sine și se abandona în mrejele dorinței de care era dominat”.

Desigur, cititorul trebuie să descopere singur toate “mecanismele” care au dus la acest deznodământ fericit, aș spune... și dacă Lili a aflat de această poveste... Dar câte nu cuprinde acest roman care surprinde prin tonalitatea confesiunii, roman cu densitate epică, viguros, antrenant: “Internat. Meditații. Școală. Griji. Obligații. Ore. Note. Bucurii. Necazuri. Dezamăgiri. Gânduri. Bilețele. Unele lungi. Altele scurte. Voință. Concentrare. Satisfacții. Iluzii. Întâlniri. Mai rare. Mai pline. Mai dese. Încântare. Noutăți. Inedit. Despărțiri. Regrete. Revederi. Împliniri. Plimbări. Îmbrățișări. Sărutări. Încercări. Treziri. Reluări. Atenționări. Progrese. Speranțe. Promisiuni...”

Cum timpul nu stă în loc, după terminarea liceului fiecare s-a îndreptat către o facultate sau nu... Titi Drăgan student la conservator pare urmărit de ghinion, altfel cum s-ar explica accidentul pe care l-a avut chiar înaintea examenului de stat, fiindu-i amputate falangele de la degetele din mijloc ale mâinii stângi?! “A trecut și ultima vacanță studentescă importantă, aceea de iarnă. Mai rămăsese un semestru, examenul de stat, repartiția și apoi o viață de muncă. Urma o perioadă dificilă, plină de neprevăzut și nu știa încotro i se vor îndrepta pașii. Deocamdată tatăl lui Doru îi ducea către capitală cu mașina. Erau aproape de București când Titi a ațipit pe bancheta din spate. Visa... A simțit un șoc puternic, nedefinit, apoi a adormit la loc. S-a trezit într-un pat al Spitalului de Urgențe Floreasca, din București. Deschise ochii... Lângă patul în care era întins, o fată îmbrăcată toată în alb, aranja niște pungi agățate de un stativ”.

Doctorița rezidentă care-l îngrijește (și care se îndrăgostește, până la urmă, de pacient) are un nume care-i amintește de ea... Se prezentase „Liana”, un nume atât de familiar... Titi avu o tresărire “Cum, Liana? Ce înseamnă asta? Se cutremură... și gândul îi fugi la cea pe care o iubea nespuse și, mai ales, la ultima discuție dintre ei. Își adu-se aminte de Li a lui de care se despărțise... când? Ieri? Alaltăieri? Sau poate mai demult?”, dar mai ales de ultima lor confesiune: -Li, mai avem puțin și o să ne putem căsă-

tori. Puțintică răbdare draga mea Zoițică, glumi Titi, am răbdat atâția ani, mai trec și ăste câteva luni și ne pregătim de nuntă. -Vreau, da vreau să treacă mai repede, vreau să mă grăbesc. Trenul meu va sosi în gară, în sfârșit și nu vreau să aibă nici un minut întârziere, spuse Lili cu hotărâre încercând să alunge cu vorbe mica distanța pe care trebuiau să o mai parcurgă până la ziua fericirii lor. -Li draga mea, cât mai e? Au trecut atâția ani, am trecut prin atâtea și iată că am rezistat. Dacă răbdarea e o problemă, uite, mâine mergem la primărie și depunem actele să ne căsătorim civil, apoi facem nunta la toamnă că doar „toamna se numără bobocii”.

După vindecare, Titi se mută la Liana (nu pentru multă vreme). Doctorița avusese un prieten care a părăsit țara cu ceva timp în urmă. Într-o bună zi... este chemată în Canada de către fostul iubit. Era o zi importantă pentru Titi. Tocmai primise repartiție în învățământul superior și... își făcea planuri serioase cu această fată pe care o îndrăgise. Dar ghinionul... Viața este imprevizibilă, mereu aruncând în cărarea vieții acel „necunoscut”, acea încercare dureroasă, adesea.

Ce mai rămânea de făcut? Bagajele și plecarea către Tulcea, renunțând la o repartiție atât de tânjită de cei mulți. Dar oare cine poate așeza o stavilă împotriva destinului, împotriva pașilor purtați de o forță necunoscută pe un alt drum decât cel pe care l-ai visat? “Titi rămas singur, a simțit din nou un sentiment confuz care îi chinuia inima în dialog permanent cu simțurile și percepțiile ce nu mai curgeau pe același făgaș al limpezimii sufletului ci își purtau unda pe căi încă neafiate, poate subterane... Liana era acum subiectul gândurilor lui, ea reprezenta actualitatea, dar Li, iubita lui de atâția ani, pierdută ca într-o Sahară, dispărută așa, doar pentru că el îi solicitase o lămurire? Nu mai știa nimic, nu îi mai scrisese și asta îl durea. Se gândea la ea ca la o piesă de muzeu deosebit de prețioasă, dar care nu îi mai aparținea și pe care nu o mai putea atinge. Li zburase undeva departe pe neașteptate, tocmai într-un moment în care avea mai mare nevoie de ea. Îl abandonase fără nici o explicație, pe tăcute, într-un moment de proastă inspirație când el a insistat, tot neinspirat, să clarifice un moment promis, al viitorului lor.”

Descrierea plecării către Tulcea are ceva trist, ceva din „pustiul” sufletului, ceva din gustul amar al înfrângerii, dar nu definitive! Titi Drăgan este personajul care nu ajunge la disperări devastatoare, fără rezolvări! Dimpotrivă! Mereu poartă în inimă credința că și “mâine e o zi”, o zi în care alte porți se deschid, alte clipe îi vor ieși surâzând în cărare. “Peronul trist i s-a înfățișat lui Titi Drăgan așa cum îl lăsase cu mai multe zile în urmă, dar lipsit de viață... -Ce faci aici tinere, s-a auzit interogată de vocea autoritară. -Am venit cu trenul de noapte, răspunse el înțelegând că trebuie să-și lămurească prezența nocturnă în acel loc, la acea oră. Nu am unde să merg, aștept până dimineață să mă duc la inspectoratul școlar, să-mi caut un post. Sunt profesor, am terminat facultatea anul acesta...” “Milițianul, un tip tânăr cu două stelule pe epolet, se vedea că e mai citit, a luminat hârtia și a cercetat-o cu atenție. Își aruncă privirea spre tânărul

(continuare în pag. 20)

din fața lui, apoi cercetă din nou formularul pe care scria „Repartiție Guvernamentală”. Tânărul milițian a rămas mirat „că un repartizat în Înv. Superior s-a rătăcit prin zonă”.

Desigur, ca orice proaspăt repartizat într-un oraș, are nevoie de o locuință, problemă care se rezolvă în timp scurt. Rezultatele remarcabile îl propulsează în funcția de inspector școlar. Nimic întâmplător... când este trimis în inspecție la Valea Mirii. „-Bună ziua, spuse directoarea timid rămânând lângă ușă. Eu sunt Liliana Nădrag, directorul școlii din Valea Mirii și profesor...” Și iar las cititorului enigma reîntâlnirii cu Lili. Una dintre pasiunile personajului principal este cuvântul scris, acesta devenind un bun prozator, poet, având colaborări multiple, atât cu alți confrăți „condeieri”, cât și cu diverse reviste. Amintesc revista Boema” unde este și redactor.

Și întâlnirea de „după 40 de ani”, o întâmplare-surpriză: „Scriitoarea Lenka Nanu lansa ultima ei carte,”... și îl rugase „să-i citească romanul și dacă poate și vrea, să-și prezinte concluziile la lansare cărții”

Ca un preambul la ceea ce urma, în luna mai, ca de obicei, s-a sărbătorit „Zilele Culturii la Vecinești” unde cei doi scriitori, foști elevi ai liceului din localitate erau invitați cu regularitate.

„La întâlnirea de la Vecinești din anul acela, venind vorba despre colegii de liceu, Lenka îi spuse lui Titi: -M-am întâlnit anul ăsta de paștele blajinilor, în cimitirul din Valea Mirii unde am părinții, cu Lili Nădrag, nu știu dacă o mai ții minte. Titi tresări, iar Lenka observă reacția lui. -Ce s-a întâmplat? ori... zâmbi ea parcă amintindu-și de ceva mai important. M-a întrebat de tine și mi s-a părut chiar interesată. Acum înțeleg... -Da Lenka, Lili a fost iubirea tinereții mele, lămurii Titi misterul acelei tresăriri”... „Și acum am o celulă a inimii ocupată de ea, numai că se păstrează ca într-o nimfă”.

Lenka Nanu își lansează cartea și este invitat, cum s-ar fi putut altfel, și Titi Drăgan. Acum va avea o mare surpriză: întâlnirea „după 40 de ani” cu iubita din tinerețe: Lili Nădrag! „Au curs prezentările începând cu editorul, criticii, scriitorii... Titi Drăgan a vorbit în termeni elogioși”... „Spre finalul acțiunii, Lenka îmbujorată de emoțiile provocate de cele auzite, îl atinse pe Titi și îi șopti: -Privește în sală. Multă lume. Lume pestriță. Bărbați, femei, tineri și mai în vârstă, unii cunoscuți, alții nu... Nici nu înțelesese bine care era scopul aceluia îndemn. Ce să vadă în sală? Trebuia să vadă ceva anume, sau doar impactul pe care l-au avut prezentările invitaților?! Nu a mai avut timpul necesar să se intereseze pentru că cel care conducea acțiunea a invitat participanții la discuții. Al doilea vorbitor din sală s-a dovedit a fi o femeie: -Bună ziua. Sunt un cetățean al municipiului Galați, dar în tinerețe am fost colegă cu doamna Lenka Nanu, este adevărat, ceva mai mică... Scriitorul Titi Drăgan simți că se sufocă, pe fața lui trecând ca într-o fulgerătură toate culorile curcubeului. Era ea...Liliana Nădrag era în fața lui în carne și oase. Lenka îi făcuse o surpriză de proporții și prin acel „privește în sală” a vrut să-l prevină. Extraordinar, chiar fosta lui Li era acolo. Îl privise timp de o oră și jumătate fără ca el să-i sesizeze prezența. Da, se schimbă Lili, dar printre cele câteva riduri i se citeau frumoasele trăsături de altădată”.

Discuțiile dintre cei doi poartă amprenta emoțiilor revederii... după atâta vreme, o veșnicie, și totuși, o clipă! Ce i-a despărțit? Ce lucruri au produs iremediabilul? Aș

putea spune, din nou, destinul..., un bilețel care a fost uitat...

„-Da îmi amintesc, omul mi l-a dat dar l-am pus într-un buzunar și am uitat de el. Veneam din oraș, unde fusesem să te caut... Colegul meu de cameră era abțiguit când m-am întors și m-a forțat să-i țin companie. De la un pahar, am mai băut și altele și m-am amețit. Am uitat de bilețel, dacă aș mai avea haina aceea aș recupera bilețul acum dar...”

Titi Drăgan, un personaj galant, rafinat și generos, omul care știe să ierte și să privească fără resentimente către semenii... o conduce (cu mașina personală) la Galați. Trec pe la mănăstirea unde au depus jurăminte, în anii adolescenței. Depănând amintiri, amintiri... Titi îi mărturisește lui Lili că „acum, pensionar, sunt student în anul 3 la teologie.” (o dorință a mamei lui, când viața încă își desfășura firul devenirii și împlinirii).

Demnă de remarcat este dezinvoltura cu care autorul reușește să redea realitatea, realitate trecută prin prisma trăirilor personajelor principale. Nu lipsește ironia, acest condiment care evidențiază natura complexă, deschisă la „orice” a autorului. Limbajul elevat poartă cu sine acel „fior emoțional” care te ține captiv până la ultima frază scrisă.

Autorul are în vedere și sferile de influență care conturează manifestările existențiale ale personajelor: familia, prietenii, societatea, tradiția, profesiunea etc. Personajele principale, deși au o vârstă fragedă, au gândire matură, tratează lucrurile cu mare seriozitate. Decepțiile, deziluziile nu-i împing către latura dramatică a existenței. Bucuria, cât și suferința sunt apanajele sufletului, mai ales atunci când iubirea se strecoară în fiecare fibră, în fiecare gând, dar autorul știe să „cântărească” bine fiecare trăire, astfel ca balanța să-și regăsească echilibrul după ce toate evenimentele nefericite dispar într-un con de umbră.

Grație imaginației fecunde și a sensibilității structurale, autorul reușește să aducă în fața cititorilor fragmente încărcate de trăire și rafinament. Narațiunea își păstrează claritatea liniei, stilul fiind unul lejer, dar însoțit totdeauna de estetica frazării, întreaga țesătură căpătând consistență în planul expresivității și sensibilității.

„Dragostea este clipa în care devenim atât de ușori... încât ni se pare că aerul ne aleargă...” - (France Gall).

Invit cititorul să răsfoiască paginile acestui roman de dragoste, acea dragoste curată care nu „știa” că viața este mult mai complexă și plină de capcane, de iluzii și dezamăgiri; mai apoi, privind în oglinda conștiinței să realizeze că doar „timpul” iubirii ne rămâne încrustat în suflet ca cel mai de preț diamant.

Lucia PĂTRAȘCU**In memoriam**

Pe cruce-i scris doar numele...Și-atât!...

Când regina cea neagră
și-a aruncat asupra lor
privirea înflăcărată,
nimeni nu știa
că în urma ei
va rămâne numai dâra cenușie.

Din ființa lor
au curs râuri de lapte,
ca din trupul decapitat al lui Pavel.

Într-un mănunchi de șoapte
ele ne hrănesc lacrimile neînțelegerii
pentru a găsi
șiragul amintirilor pierdute
prin pânza de păianjen a singurătății
în care totul miroase
a flori ofilite,
a lumânări
și a tămâie.

*

În sunet de orgă, prin stele zdrobite,
statui de cenușă sub lavă se cresc,
neantul cuprinde mirări măsluite,
ce-nalță-n fuioare un vaier ceresc.

Iar timpul în zdrențe își plimbă trufia
prin lacrimi de sânge zidite altar
și oasele jertfă strivesc bucuria...
Funingini risipă spre zori în zadar...

Ruină scaldată-n mantii cenușii,
catran pe aripe de înger plecat
și ciocuri de vulturi sculptând insomnii
prin umbre de suflet plutind spre înalt.

Tot seceră foamea de trupuri și sânge,
porunci neștiute rânjesc sfidător,
în zgura furtunii speranța se frânge
și-n aer toți dușii devin un fior.

*

Era...O tinerețe
încrezătoare,
ce creștea
cătred amiază arborilor...
Iar acum, în toamnă,
căderea frunzelor
întristează cerul,
căci lacrimile plânse
sfâșie nesfârșitul lui
până dincolo de începuturi.

*

Prin ploaia de neguri,
țesând un concert
pe clape de frunze,
se-aude discret
un plâns ce ne-aduce,

sclipiri ucigașe,
în focuri de moarte
cu lacrimi de sânge
de voi ne desparte
și doliul ne ninge.

*

Sămânță de zori
presar pentru voi
și prind o cunună
din gânduri-nuiele
s-atârne prin ramuri
cu visele mele.
Sub priviri albastre,
șoapte vin din chin.
Știu că-s ale voastre.
Știu...Și mă închin!

Violet ROTTEN-APPLE

(Dedicație pentru iubitul meu, Alexandru Caluian,
la împlinirea frumoasei vârste de 20 de ani)

Radicalul chimic al iubirii

am introdus o nouă ecuație tastând formula chimică
a oxitocinei
în limbaj html am expus-o publicului larg.
nu o pot reprezenta altfel; ea nu-i o formă
geometrică-n AutoCAD, nicio constantă fizică
tabelară,
ea e doar ceea ce credem noi, ceea ce suntem când
suntem,
(...) legătura spiritului-n artă.

În noi e un radical chimic; doar el ne poate uni,
el e limba și codul nostru de a fi.

Gh. NAZARE

DIALOGURI NONCONFORMISTE*

Sunt câțiva ani buni de când prof. univ. dr. doc. Constantin Gh. Marinescu a adunat într-un consistent volum dialogurile pe care le-a avut după 1989 cu câteva remarcabile personalități ale științei și culturii românești: istoricii Ștefan Pascu, Vasile Netea și Ioan Saizu și medicii Crișan Mircioiu, Bruno Lazare (stabilit în Israel), Vlad Bejan, Gheorghe Chipail, Constantin Negoită și Arcadie Percek (capitolul I, pp. 3- 266) și interviurile acordate de autor unor cunoscute publicații românești: „Cronica”-Iași, „Ateneu”-Bacău, „Libertatea”-Brăila, „Realitatea”-Galați, „Flacăra lui Adrian Păunescu” și „Flacăra Iașului” (capitolul II, pp. 267-457). Autorul și-a denumit dialogurile „non-conformiste”, adică realizate cu „persoane care nu se conformează uzanțelor stabilite”, care au „convingeri proprii”, care dovedesc „originalitate” sau, am spune noi, persoane dispuse să facă dezvăluiri cu privire la o serie de realități/interpretări necunoscute public. Spre exemplu, dialogul cu reputatul istoric clujean, Acad. Ștefan Pascu (1914-1998), a fost inițiat pentru faptul că, împotriva sa, după anul 1989, „a fost declanșată o campanie de calomniere, de denigrare și chiar de oprinare morală, mergând până la amenințări cu suprimarea fizică a savantului, de către forțe oculte, sub pretextul că ar fi fost un exponent și susținător al regimului ceaușist.” (p. IV). Prof. Marinescu, „știind că lucrurile au stat tocmai contrariu, istoricul fiind de două ori eliminat din învățământ, de la catedră pentru că devenise incomod, exprimând adevărul și semnalând cutezător anomaliiile din învățământul universitar din Cluj și, mai ales, adevărul privind Istoria Transilvaniei, legitimitatea Marii Uniri din 1918, precum și discriminările față de universitarii români, practicate de exponenții etniei maghiare, ajunși la conducerea rectoratului și decanatelor” (pp. IV-V). Din răspunsurile date de Acad. Ștefan Pascu aflăm că „Acțiunea acestora a găsit sprijinul unor conducători ai Partidului Comunist Român din București, în persoana lui Leonte Răutu și Mihai Roller, care au cerut imperativ ministrului învățământului de atunci, Ilie Murgulescu, îndepărtarea mea de la catedră.” (p.V). Câțiva ani mai târziu, ambasadorul sovietic la București s-a adresat conducerii de partid și de stat cu propunerea „de a fi îndepărtat din nou din învățământ, ca dușman al Uniunii Sovietice.” (p. VII).

Într-un alt interviu, cel cu prof. univ. dr. Vasile Netea (1912-1989), strălucit patriot și istoric bucureștean, găsim informații care pun sub semnul întrebării demnitatea și curajul unui fost coleg de temniță al acestuia, prof. univ. dr. Gabriel Țepelea care, după 1989, devenit academician și vicepreședinte al Partidului Național Țărănesc Creștin și Democrat, a avut o atitudine cel puțin oscilantă, dacă nu chiar fricoasă, în a-și susține propriile convingeri antedecembriste, motivând că „Atunci erau alte condiții”.

Un dialog fluviu, de peste 75 de pagini, acordat în anul 2000, este cel cu cercetătorul științific principal, doctor în istorie, Ioan Saizu (1931-2005), de la Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”-Iași. Mărturiile istoricului ieșean vizează aspecte semnificative ale societății ante și postdecembriste. Astfel, din școala primară, Ioan Saizu își amintește trei momente: „ascultarea în curtea școlii, în grup organizat de învățător, a unei piese radio în care era

Constantin Marinescu

**DIALOGURI
NONCONFORMISTE**Academia Oamenilor De Știință, Filiala Iași
Academia De Științe Medicale, Filiala IașiEditura "Samia"
Iași, 2009

condensată acea vâltoare tragică, ce a condus la asasinarea lui Iorga”; „disciplina școlarului pe stradă și în recreație - dacă trei copii aveau aceeași direcție spre casă, la terminarea orelor, unul era comandant, iar ceilalți doi mergeau unul în spatele celuilalt; tot unul după altul era ieșirea în recreație, nedepășind rândul de lângă perete cu mozaic”; în fiecare zi, în clasă, la colțul de răsărit ardea o candelă și, când se făcea apelul de dimineață al părinților, noi, copiii, știind care dintre ei au murit pe front, în loc de „Prezent” strigam în cor: „Mort pentru patrie!” (p.43). Așa educație, da!

Dați-mi voie să fiu subiectiv și să evoc admirativ referirile interviuatului la școala istorică ieșeană din a doua jumătate a veacului trecut, unde am avut și eu ca mentori „strălucite competențe”: Dumitru Berlescu, Constantin Cihodaru, Mircea Petrescu-Dâmbovița, Gheorghe Platon, Vasile Neamțu, Aurel Loghin, Emilian Bold ș.a. Remarcabilă atitudinea profesorului universitar doctor Dumitru Berlescu, care a preferat „să rămână fără operă scrisă, decât să se compromită în hățiturile unei ideologii unilaterale, controversate și denaturantă a adevărului istoric” (p. 49).

Ioan Saizu are note critice privind istoriografia postdecembristă și este intrigat de faptul că „absolvenții de liceu de astăzi aproape că nu știu istoria propriului popor” (p.77). „În vânzoleala istoriografică de după Decembrie 1989, spune acesta, au ieșit la suprafață lucruri dorite și nedorite în ale scrisului, vrute și nevrute în ale discursului, așa încât numai timpul viitor și specialiștii de mare cuprindere vor putea să rețină din mulțimea trudei de astăzi ceea ce are durată ca adevăr.” (p.76). De aseme-

(continuare în pag. 23)

nea, Ioan Saizu constată cu amărăciune și exasperare „că cei care, până în Decembrie 1989, au cochetat sincer sau nu (Dumnezeu știe!) cu realitățile care au fost; de la fanatism ideologic, aceștia au trecut cu ușurință condamabilă în tabăra pluripartidismului, cu surle și tobe, cu zângăniri de cuvinte pompoase” (p.78).

Consecvent vocației istorice și fin observator al realității, Ioan Saizu face o dramatică analiză a primului deceniu postdecembrist: „Cred că acest prim deceniu de libertate este sub raportul relațiilor interumane mai întunecat decât anii pe care i-am trăit sub dictatura așa-zisă de dezvoltare. Revoluția ne-a chemat la solidaritate și noi suntem într-o permanentă și periculoasă dezbinare, ne-a chemat la demnitate și noi orbecăm în întunericul neputinței de a ne despărți de orgoliu, de falsa trufie, de caracterul târguit la teighea” (p.98). Din păcate, trăsăturile primului deceniu românesc postdecembrist s-au perpetuat până astăzi.

Dialogurile pe care prof. Constantin Gh. Marinescu le are cu cele cinci personalități românești din domeniul medicinei abordează, cu precădere, în mod firesc, probleme specifice domeniului medical, care pot face obiectul unei cronici distincte. Opiniile și considerațiile acestora vizează rolul tehnologiei moderne în perfecționarea actului medical, valoarea „școlilor noastre medicale” - ieșeană, clujeană, bucureșteană, târg-mureșeană etc. - în context european și mondial, contribuții ale Revoluției Științifice și Tehnice în domeniul medicinei, finanțarea instituțiilor medicale și a serviciilor medicale, importanța culturii generale în umanizarea medicinei, valoarea socială a actului medical, relația dintre medicină, farmacie, ecologie, sociologie și psihologie, cooperarea medicului cu pacientul etc.

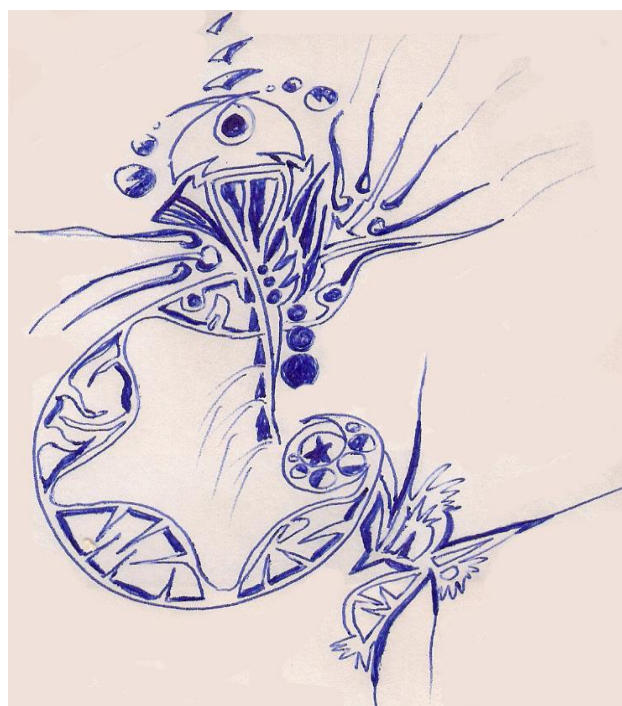
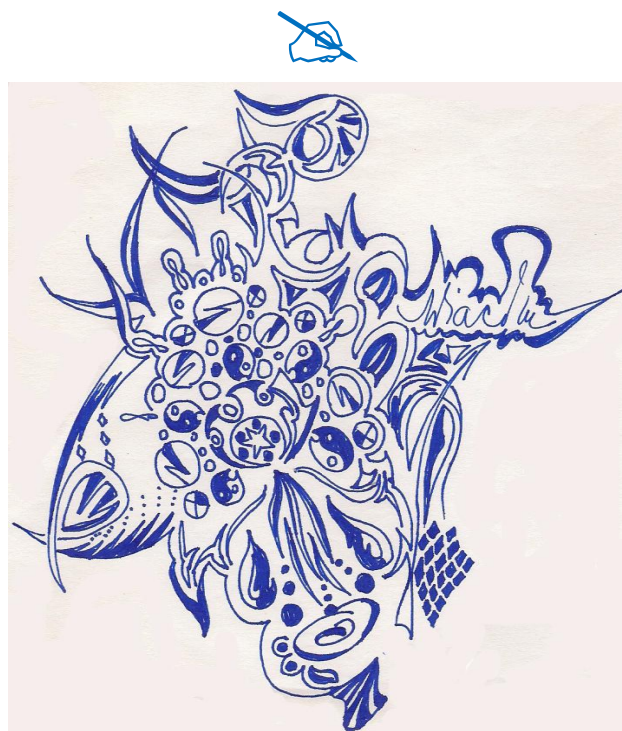
Volumul profesorului Marinescu se deschide, într-o manieră originală, extrem de utilă pentru cei care abordează acest gen literar, cu un bogat *Cuvânt înainte* reprezentând utile considerații metodologice referitoare la *virtuțile dialogului*. În esență, dialogul contribuie la îmbogățirea cunoașterii, a informației științifice, a adevărului, a promovării culturii. „În viziunea noastră, spune autorul *Dialogurilor*, virtuțile, valorile unui interviu depind de măiestria celui care interviează, care pune întrebările, care conduce discuția, de modul în care acesta concepe planul convorbirii, problematica acordată, scopul urmărit și maniera de a formula întrebările.” (p. II). Remarcăm tehnica intervievatorului de a pune întrebări, valoarea instructivă a acestora, prin care prezintă cititorului liniile definitorii ale personalității interviuatului, repere ale vieții și operei acestuia. Întrebarea se poate constitui într-o carte de vizită a celui interviuat.

Ultimele zece pagini ale cărții, semnificativ intitulate „În loc de postfață”, conține 12 opinii și confesiuni ale prof. univ. dr. doc. Constantin Gh. Marinescu, adevărate profesioni de credință pentru juristul, profesorul, managerul și omul de cultură gălățean, care completează informațiile și destăinuirile din cele 13 interviuri acordate diferitelor publicații. Merită reținute măcar câteva dintre aceste opinii și confesiuni, lăsând cititorului interesul, curiozitatea și plăcerea de a le descoperi: rolul națiunii, conștiinței naționale și al statului național în perioada contemporană, în contra-partidă cu moda globalizării, valorificarea istoriei în definirea prezentului și anticiparea viitorului, promovarea

interdisciplinarității și a dialogului în știință, învățământ și cultură etc.

Cartea profesorului universitar doctor docent Constantin Gh. Marinescu, apărută sub egida Academiei Omenilor de Știință, Filiala Iași, și a Academiei de Științe Medicale, Filiala Iași, este o întreprindere științifică, istorică și memorialistică, cu mare impact în educarea tinerilor generații de istorici, medici, sociologi, jurnaliști, oameni de cultură etc., care trebuie să-și găsească locul în fiecare bibliotecă școlară, universitară și publică. Lectura este agreabilă, captivantă, provocatoare.

*Constantin Gh. Marinescu, *Dialoguri non-conformiste*, Editura „Samia”, Iași, 2009.

desene de Elena-Liliana Fluture

Melania CUC**Cât toate zilele**

Eram în bobul grâului.
 Femeie uimită de anotimpul
 Ce se ridică
 Dinspre iad,
 Spre cerul gurii-mi spuzită de stele.
 Așa mestecam, înghițeam
 Unul câte unul,
 Toate cuvintele comestibile
 Precum strugurii roșii din galilleea.
 Dincolo de jilțul împletit
 Din plângătoare răchită,
 Stă masa familiei mele;
 Blat de lemn lung și lat
 Cât toate zilele viitoare.
 Mai sunt și paharele
 Pe jumătate pline,
 Pe jumătate goale...
 Cu cine să fac schimb de tăcere,
 De mărfuri interzise
 Și de vârste imposibil de dus în spinare?
 Întreb
 Și gura mea miroasă a pierzanie.
 Voi merge mai departe
 Prin sărărie,
 Pe cap
 Cu bulgărele meu de griji personale
 Așezat
 Într-un echilibru precar.

Joc

Pietrele au încărunțit
 Fără să fi aflat ceva concret despre oameni.
 Tot calabalâcul meu de muritor
 Încapă într-o cutie de pantofi de golf.
 Clipele se dau la o parte,
 Calea mi-e liberă
 Și terenul e pregătit pentru a decapita
 Firele ierebii.
 Visele frânte
 Se ridică din șale.
 Eu lovesc cu furie.
 Jocul continuă din inerție.
 Deocamdată e bine...
 Stăm umăr la umăr.
 Și între noi
 -jucători amatori-
 Aerul fixează în ac de siguranță
 Polen de pe aripi de fluturi.

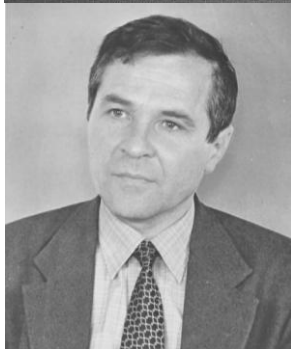
Aurul, smirna, tămâia...

Țiuie în urechea mea
 Jarul în stingere.
 Magii toți trei
 Vând aur, smirna și tămâie
 În cartierul de Vest.
Nu va fi rănit nimeni!
 Scriu de o mie de ori
 Pe colțul pernei umplută cu iarbă de mare.
 Este cu totul și cu totul o altă
 Poveste de dragoste în întâmplarea asta
 Și scripturile vor vorbi poimâine
 Doar despre străzi prelungi
 Ca sprâncenele unei femei tinere.
 Paralel cu temerile mele,
 Prin gangurile tapetate cu flori din hârtie,
 Afluiesc apele toamnei curente;
 Un șir de personaje de film în alb-negru
 Și un regizor cu ceas elevetian
 În buzunarul vestei desuete.
 Secundele din primplan
 Sunt rigide ca un cadavru.
 Doar aerul tot intră și iese
 Prin instrumentul
 Peste care
 Sufletul pianistului doarme
 Înfășurat în șal din cașmir alb.

Șarpele curge

Invizibile țări își așteaptă locuitorii.
 Și eu, care am fost pe rând
 Verbul
 Și covorul de pe care zburau fluturii,
 Azi
 Vorbesc în dodii.
 Șarpele de argint a coclit
 Sub coaja seminței pe care
 O aruncați în țărână.
 Uite,
 Simt călătoria
 Care ne așteaptă la capătul verii
 Când
 Ne separăm de balast
 Și mâinile se împreunează
 Într-un gest acoperit de aripi
 Libelulelor.
 Stau între lucruri.
 Nu beau.
 Nu mănânc.
 Peisajul e static.
 Doar șarpele
 Curge
 Dealungul spinării unui cuvânt interzis.

Constantin OANĂ

JOHANNES BRAHMS la Tecuci (cronică muzicală)

Spre deosebire de un cor, care de cele mai multe ori cântă doar o linie melodică (simplă sau armonizată), o orchestră simfonică zugrăvește o frescă, realizează o panoramă asupra unei realități date atunci când interpretează un opus de felul concertului ori simfoniei. Și Fundația Pelin, cea bogată în înțelegeri estetice, a avut grijă și de astă dată (14 noiembrie 2015) să aducă la Tecuci Orchestra Filarmonică "Mihail Jora" din Bacău, avându-l la pupitru pe maestrul Petronius Negrescu (fiul profesorului-scriitor Victor Acioacărlănoaiei din Buciumeni), iar ca invitat pe celebrul, incontestabilul violonist de talie mondială, Gabriel Croitoru, venit să ne încante cu vioara Guarneri, ce aparține lui George Enescu și dată de statul român, în urma unui concurs, în grija sa pe timp de trei ani.

Cu Petronius Negrescu eram de-acum familiarizați, dar când a apărut în fața orchestrei violonistul, mi s-a înfurnicat pielea, știindu-l genial. Un om de statură medie al cărui chip emana discreție, modestie și simplitate se completa în mod fericit cu ceea ce ne spune numele său, venea în felul acesta mai aproape de noi, făcându-ne capabili să-i receptăm cu și mai mare interes mesajul.

Brahms! Se cântă Brahms! Niciodată aici nu s-a cântat Brahms. S-a accelerat tare, s-a riscat chiar, deoarece se știe că muzica acestui compozitor este foarte grea. E suficient să-l comparăm în această privință cu Piotr Ilici Ceaikovski (cel care s-a cântat tot aici data trecută) pentru a se vedea diferența. Și totuși sala "Ioan Petrovici" a Casei de Cultură, plină la refuz, a fost sedusă pur și simplu. Două ore de muzică de cea mai aleasă ținută. Ideea e că omul e sensibil în fața operei de artă, numai să fie cineva care să le-o ofere. Opera de artă ne apropie de înțelegerea spirituală atât de necesară azi. Și meritul pentru crearea unor astfel de oportunități aparține, cum spuneam, Fundației Pelin din Tecuci.

Primul opus, **CONCERTUL PENTRU VIOARĂ ȘI ORCHESTRĂ** în Re major, Op. 77.

Socotit a fi "împotriva viorii" până și de către profesorul și prietenul compozitorului, Joseph Joachim, acest concert este de fapt o simfonie cu instrument obligat (cum sunt socotite și cele două concerte pentru pian ale sale), în care "vioara fie subliniază, fie contrastează, fie se integrează în masa orchestrei acestei muzici brahmsiene de o frumusețe divină" (Ioana Ștefănescu).

Concertul începe printr-o amplă introducere orchestrală în "Allegro non troppo" cu o îngândurată temă principală, care dezvoltă o intrare de proporții expresive, dar și ca dimensiune pentru vioara solistă. Lungul pasaj improvizatoric al debutului solistic conduce la reafirmarea temei principale meditative cu o curbă melodică mlădioasă în

în registrul înalt, ce împrumută viorii o impresionantă noblețe. Sentimentele lirice redată cu dramatism sunt întretăiate de intervenții energice cu deosebită pregnanță ritmică. Acesta este universul romantic (perioadă în care a trăit compozitorul) brăzdat de tendințe contradictorii, o lume a aspirațiilor și viselor pentru care realitatea istorică manifesta neînțelegere. Se vede asta mai ales în secțiunea dezvoltării prezentată în fortissimo de "tutti orchestral". Confruntarea ideilor muzicale și rezolvarea lor pe parcursul reexpoziției se manifestă la scară simfonică, rolul viorii este doar de a sublinia cu hotărâre sensul acestora.

Cadența, între repriză și codă, nu a fost scrisă de Brahms, cei mai mulți dintre violoniști cântând-o pe aceea a lui Joseph Joachim, încadrat bine în spiritul primei părți. Ea se încheie cu un tril care face legătura cu luminoasa temă principală într-o ultimă arcuire "tranquillo", după care urmează episodul "stringendo", apoi concluzia "animato", pe a cărei strălucire se încheie muzica uneia dintre cele mai tulburătoare pagini din istoria genului concertistic.

Partea a doua a Concertului (în mișcarea Adagio) este scrisă sub formă de lied în tonalitatea fa major. Brahms este cunoscut și prin liederurile sale, ceea ce explică simplitatea și puritatea liniei melodice, dar și gravitatea trăirii lirice. Astfel se face că în debutul orchestral, ce seamănă ca țesătură și atmosferă cu acela din prima parte, apare alături de vioară oboiul, care prin coloritul său dulce-cristalin vine să alunge singurătatea viorii intonând în întregime cantilena primei teme. Vioara lui Gabriel Croitoru va prelua spusa oboiului, dar sub forma unei confesiuni cu nuanțe nostalgice specifice simțirii brahmsiene. Recunoaștem, ca și în prima parte a concertului, aceleași elanuri în registrul înalt, mai avântate chiar și mai emoționante, semn al apropierei de inefabil a celebrului violonist.

Partea a treia a concertului ca o explozie, ca o eliberare de frustrări acumulate sună sărbătorește la vioara Guarneri de sub arcușul lui Gabriel Croitoru „harul lui însemnând unitate, claritate, puritate și coerență, mesajul compozitorului fiind în felul acesta amplificat până la dezmărginire.

Mi s-a părut, ca într-o fulgerare, că fericitul violonist român ar semăna, mai ales la chip, cu mai tânărul său confrate american, Joshua Bell, cu care mă-ndoiesc de-a nu se fi văzut.

Cu legănarea unei ramuri de pe care tocmai a zburat o pasăre așa începe **SIMFONIA A IV-A în Mi**

(continuare în pag. 27)

Lucia PĂTRAȘCU

ANGELA BURTEA - MIRAJUL IUBIRII

Editura EPOSS - Armonii Culturale, Adjud, 2013

Angela Burtea - autoare a volumelor: *Frânturi de suflet* - proză (2008), *Zamfira* - proză (2010), *Printre anotimpuri* - versuri (2012), *Ilinca și Matei*, povești pentru copii (2012), *Mirajul iubirii* - proză (2013) și ultima sa carte *De vorbă cu inima* - proză scurtă (2015) - este omul al cărui condei scriitoricesc nu încetează să ne uimească prin dezvăluirea unui caracter plin de gingășie și empatie, în interiorul căruia tronează o singură regină: *Iubirea*. Acea iubire împlinită în care, așa cum spune Martial, *Ut amaris, ama!*

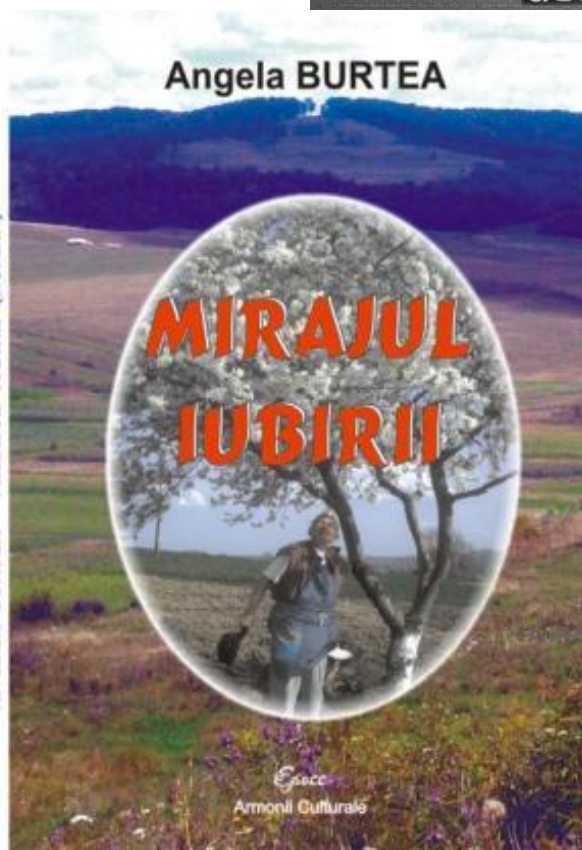
Firul epic al acestui roman conturează povestea de viață a unei eleve de liceu, Florica Păun, intrată cu inocență în mrejele iubirii profesorului său de fizică, Tiberiu Lascăr. Din această relație apare o sarcină, un copil, pe care Florica îl naște prematur și este declarat mort. Fără a se ști cine este tatăl, eleva este exmatriculată, lucrează la *zone verzi* și, îndemnată de același profesor și chiar sprijinită de el, termină liceul la *secția serală* și intră la Facultatea de Medicină, devine medic specializat în cardiologie și pleacă la post în Bacău, părăsind orașul natal, Brăila.

Privind superficial această întâmplare, aproape obișnuită, mai mult ca sigur adevărată, s-ar crede că cititorul blazat va lăsa cu nepăsare cartea pe raftul bibliotecii. Însă, nu se poate! De acum, încep poveștile roman-cierei! *Poveștile de iubire* ale Angelei Burtea (pentru că în acest volum este vorba despre mai multe feluri de iubire!), devin cu atât mai interesante, cu cât se împletesc într-un șnur multicolor ce adună în firele sale un melanj de sentimente începute demult, când în casa bunicilor de lângă colinele Tutovei glasul lor străbate timpurile și întâmplările: „*Ai grijă, fata noastră, să nu uiți niciodată țărâna din care te-ai născut. Acolo e leagănul tău, munca și dorurile noastre, e viața dată cu împrumut!*” (Pag. 14).

Este prima regulă a iubirii, o iubire a rădăcinilor, cu care o învață autoarea pe Clara Savu, una dintre eroi-nile romanului, cea care va trăi apoi *mirajul iubirii* alături de Șerban. Este sentimentul apartenenței, pe care autoarea, prin glasul eroinei sale, îl declară încă din primele pagini ale volumului. La fel cum, pentru un echilibru perfect, celălalt meleag, al Brăilei, devine a doua mare iubire a celor împământeniți aici. Acest oraș în care „*Străzile ... pline de istorie, de bunăstarea celor care locuiseră acolo cândva. Greci și evrei, armeni, lipoveni și turci trăiseră în pace laolaltă cu băștinașii și clădiseră un oraș prosper plin de bancheri și femei frumoase...*” (pag. 130). Un oraș ce te cheamă către o iubire definitivă!

Urmează apoi iubiri la fel de curate... Unele... Sau mai întortocheate, altele...

Iubirea elevei de liceu pentru familia sa și pentru tatăl amenințat cu pușcăria, fapt ce o determină pe ea, o fată naivă aflată în ultimul an de liceu, să primească surprinsă și încrezătoare, „*într-o conjunctură creată de un bărbat cu mintea coaptă, dar perversă*” (pag. 71), efuziunile sentimentale ale profesorului de fizică, care avea soția avocat și-i promisese ajutor. Relația se finalizează cu exmatricularea elevei însărcinate, fără a se

ști cine este tatăl. Era un subiect tabu: „*Florico, sunt oameni cu putere, Florico!. Ai uitat? Țștia ne strivesc ca pe niște gândaci. Ai uitat cine-i nevastă-sa?*” (pag. 52), o sfătuiește mama. Nici când eleva naște prematur un băiețel, care va fi salvat și adoptat de cumnata profesorului Lascu, medic pediatru neonatolog în spital, Florica nu știe decât că pruncul n-a supraviețuit.

O altă iubire, curată ca și floarea de măr, este iubirea lui Pavel Cozma pentru Florica, eminenta sa colegă de liceu, care-l ajută la pregătirea pentru examene, pe care o întâlnește peste câțiva ani la Facultatea de Medicină, fata care va rămâne mereu în gândurile sale asupra de o mamă, doctorița Cozma, care nu ar accepta lângă fiul său așa o „*foapă*”. Este o iubire nedeclarată și tăcută, care se va finaliza într-o prietenie statornică.

Iubirea lui Soti Miloș, coleg de serviciu cu Clara pentru mama sa, femeie bolnavă, tratată de medicul cardiolog Florica Păun, cu care face cunoștință și împreună cu care, în timp, descoperă afinități ce îi vor lega pe viață într-o iubire pecetluită prin căsătoria cu „*mireasa sufletului meu*”, cum o alintă el. (pag. 143).

Iubirea dintre Șerban și Clara Savu, iubire ce se rotunjește încă de la începutul romanului, ca *roata sânzienelor* pe „*tărâmul de basm al bunicilor, acolo în valea Fătăciunii*” (pag. 233), acolo unde cei doi se stabilesc definitiv și unde îi așteaptă „*fereastra din vârful costișei*”, care asemenea unei porți deschise spre viitor, îi poștește la o călătorie.

Și, acoperind totul ca o plasă de păianjen, iubirea lui Lascu pentru Florica, o iubire ce a

(continuare în pag. 27)

început clandestin, ca o obsesie, pe care acesta a lepădat-o din cartea proprie de etică și morală, chiar dacă a ajutat-o material, fără a avea curajul de a scoate la lumină această iubită - „**creața, fata cu ochii de culoarea smaraldului**”, dar pe care, peste ani o consideră a fi fost „**femeia ce a avut puterea de a-l dezrădăcina din câmpul iubirilor trecătoare și de a-l duce, fără să simtă, în zona iubirii pătimase**” (pag.81). Este femeia pe care și acum, spre sfârșitul vieții, o consideră încă „**Floarea sufletului meu**”(pag. 125) și căreia îi lasă prin testament o avere ce îi va înlesni deschiderea unui cabinet medical.

Scriitoarea Angela Burtea, după ce a plimbat cititorul prin mrejele acestor iubiri, folosind cu mult talent rememorările prinse cu abilitate în jocul unui adevărat șotron literar incitant, așează povestea în *vremea cea din urmă*. Atunci când profesorul Lascu, bolnav și conștient de sfârșitul inevitabil, „**când plecarea este definitivă și irevocabilă**” (pag.182), i se confesează nepotului său Șerban, care a crescut sub ochii săi, povestindu-i despre această iubire care a intrat în viața lui exact atunci când el simțea „**teama produsă de trecerea timpului... nepuțința bărbatului din el să se instaleze și penibilul să triumfe**” (pag. 82). O iubire pe care abia acum o conștientizează și n-o regretă, deși atunci a dat prioritate statutului său social și serviciului. De aceea, îl sfătuiește pe Șerban să prețuiască iubirea: „**Iubirea e cămașa și haina, serviciul**” (pag.126).

Când Șerban află întâmplător că el este un copil adoptat, născut de o elevă de liceu și mergând împreună cu iubita sa, Clara, la nunta lui Soti cu Florica, femeia cu „**ochii de culoarea smaraldului**”, face conexiuni ce-i vor confirma faptul că Florica și Tibi Lascu sunt părinții săi adevărați. Iar întâlnirea, ultima dintre Florica și profesorul Lascu, are un parfum de reconciliere într-o iubire imposibilă, ca o ultimă iertăciune. Femeia uită de reproșul pe care i-l făcuse în trecut: „**...Domnule profesor! Nici eu nu pot uita, ați fost deschizătorul multor drumuri, chiar și a celor interzise!**” (pag.73), iar Tibi Lascu, fericit că o revede, clarifică definitiv situația și cu resemnare se desparte de ea: „**Drum bun, iubirea mea! Drum bun, visul și coșmarul meu drag! Ai grijă de copilul nostru!, Azi îți-l încredințez pentru totdeauna**” (pag.227).

Psihologia personajelor prinse în această tainică poveste de amor, transformată într-o adevărată poveste de iubire este atât de empatic prezentată de scriitoarea Angela Burtea, încât cititorul pășește alături de autoare în lumea lor emoțională, înțelegând până la urmă resorturile care pot conduce niște suflete omenești la greșeli, reparații morale, reveniri și iertări. Este o lecție de viață!

Ca o ultimă poveste de iubire, Clara se reîntoarce pe tărâmul fermecat al copilăriei, însoțită de Șerban. Se stabilesc acolo pentru *podul cu amintiri*, pentru *casa din livadă*, pentru *Valea Fătăciunii*, pentru *fereastra din vârful costișei*; în locul de unde poate că acum „**s-a dus partea frumoasă a văii, s-a dus vremea când lumea simțea oboseala muncii, când avea motiv serios pentru a plânge și a zâmbi, când fete și flăcăi își țeseau poveștile de dragoste printre pomii și butucii înfloriți sau plini de rod. S-au dus, toate s-au dus!**” (pag. 26).

Dar, *Mirajul iubirii* a rămas mereu cuceritor prin noianul timpului...

minor, Op. 98 de Johannes Brahms. O frază alcătuită din două-trei propoziții strâns legate în care se adună instrumentele de coarde cu cele ale suflătorilor din lemn urmărind îndeaproape, sărbătorește, gândurile noastre încă departe de ceea ce li se pregătea. Urmează dezvoltarea în ritm „allegro non troppo” și tonalitatea „Mi minor”, o ascensiune fără întârzieri, din care nu lipsesc elemente meditative profunde, cu reflexe triste, de feminină fragilitate. Sunt instrumente care se desprind din masa orchestrală, singure sau în grup, precum fagotul, clarinetul, dar mai ales flautul și oboiul și privesc cu nostalgie în urmă, după care alăturările se opresc din mers, le așteaptă, le cheamă, ca apoi totul să se repună în mișcare, fără a se pierde nimic din avansul dobândit anterior. E ca un imperiu mergând. Motivul inițial reapare, dar nu pentru a se renunța la luptă, ci pentru a se evidenția bucuria biruințelor de până acum.

Aceleași asocieri timbrale, aceeași grație exprimată cu hotărâre, aceeași alternări de nuanță și ritm până la final, când prima mișcare se încheie într-o notă optimistă enunțată de timpane. Dirijorul mereu atent, stăpân pe sine, nu crispat, ci relaxat că a reușit să conducă cu brio imperiul pornit dintr-un gând trist. Dar lucrurile nu se opresc aici.

Trecând peste mișcărilor intermediare se ajunge la „Allegro energico e passionato”, tot în tonalitatea „mi minor”, tot trist, dar nu de o tristețe oarecare e vorba, ci de una datorată faptului că frumusețea este obligată să plece în exil, negăsindu-și locul în lumea asta. Această mișcare, a patra, se deschide cu hotărârea trombonilor de a merge mai departe, până la victoria finală, la care se adaugă reconfirmarea tubelor și contrabasurilor cu implacabilul „Dixi.” Răsucirea și înfășurarea viorilor după instrumentele de suflat din lemn creează o densitate a materialului sonor nemaîntâlnită, ce nu se mai poate destrăma, argument ce anticipează viitorul sigur al celor porniți cu hotărâre către orizonturi mai luminoase. Parcă și acum se aud trombonii, nu de război, ci de pace, jubilând pe câmpul de luptă și cornii se despletesc în peisaje largi, ca apoi să se replieze ritmic, gata să plece din nou la drum. Și totul reîncepe cu soarele în plină zi, cu orizontul ce cedează de atâta lumină până când ne trezim în față cu rezultatul mult dorit pe care îl declamă tobele, cel în care soarele nu vrea să mai apună și simfonia brahmsiană se încheie astfel cu împlinirea dorințelor noastre, de-a fi putut sparge, în sfârșit, cercul strâmt în care am fost ținuti atâta vreme de către forțe spirituale ostile.

Privind retrospectiv la stilul muzicii brahmsiene și la ecoul pe care l-a lăsat în conștiința publicului țecucean (aplauzele repetate fiind o mărturie), putem spune că, deși propozițiile și frazele muzicale au fost mereu lungi și întrepătrunse, ce creau paragrafe dense, aliniatele fiind rare, oferind impresia unui masiv muntos fără văi, totuși oamenii au înțeles mesajul, grație atât dirijorului Petronius Negrescu, ce a condus orchestra cu multă eleganță și plasticitate, trimițându-ne la naturalețea și harul său înnăscute în ale muzicii, cât și maestrului violonist Gabriel Croitoru care a venit aici din adâncimile abisale ale sufletului nostru.

Mihaela OANCEA

Lângă pisica albastră

Câțiva iriși indigo
își deschid aripile șifonate de somn;
scormonitori,
ochii de catifea ai pisicii albastre
strigă
silabisind un miracol
petrecut chiar acum
în orașul medieval.

Afară, în năvodul ploii,
se prind oamenii
cu pașii grăbiți,
ascunși sub gurile ridicate
ale mantalelor
neîncăpătoare
pentru niciun fel de miracol.

Doar lângă pisica albastră,
un copil desenează
insistent
păsări de zăpadă
ciugulind dimineața
de semințele ei aurii.

Doruri cu miez verde

De când curge înfrigorat
ruginiul
prin ochiuri de dumbravă
și-un mise en abyme
se ascunde între pleoape,
de atunci
dorurile cu miez verde
își rostogolesc
clinetul
până la marginea toamnei.

Depart, în savana africană,
rinocerul își ascute cornul;
el doar visează
la iarna ce se va aprinde curând,
prin ținuturile noastre -
o mare hibernală
viscolind
doruri cu miez verde.

În somn,
rinocerul privește uimit
cum oile albe,
scânteind din copite,
adorm pe plai
făcând ca de fiecare dată,
la culcare,
semnul sfintei cruci.

Faguri de verde

Chemări înfrunzite
ard depărtări cu aromă de pin;
o corabie de jărat,ic,
uitată anume într-o pictură de șevalet,
sculptează păsări
ale căror nume le-am rătăcit demult,
în cerdacul primilor ani,
lângă ghivecele cu mușcate
și, mai cu seamă, lângă surâsul tău
nins de neîmblânzite primăveri.
Spre seară, decupează faguri de verde
pe care-i așază pe munte, sus,
chiar acolo, pe partea stângă,
în dreptul inimii.

Fabula fuit

Cufundată până la glezne
în somnul profund
al urbei,
plânge luna ascultând
o sonată care-i poartă numele;
își ține respirația
preț de câteva clipe,
cât notele desprinse
lovesc aerul
cu degete cărunte.

Pe trotuar,
nici n-a apus bine
ultimul gând al fluturului orb,
că pleoapa sonoră
a timpului
i-a și măcinat trupul –
naivul
cu aripa larg deschisă
spre viitor.

Photismos

Într-un du-te vino al ușilor batante,
ghicești grimasa diformeii realități
din ceașca de cafea,
privești o doamnă plictisită ce rupe bilete
la o expoziție de antichități,
zăpezi prin anotimpuri
săltând ca în copilărie, pe șotron,
zâmbești calin, în stânga și în dreapta,
alergi după un autobuz sterp,
dimineața, pe ceață,
observi ciocârlile
prăbușite pe trotuar
și tuturor le pare că, de fapt,
e prea devreme pentru tragedii
ori că n-avem, în general,
timp pentru a dizolva norii între gene.

La un moment dat, anotimpul măceșelor
îți aburește toate geamurile interioare
lăsând să se deseneze cât se poate de clar
adevărul realității înțelese și de Ivan Ilici
într-un târziu.

Alexandra MIHALACHE

Denisa Lepădatu, lumina din poezie

(Denisa Lepădatu - "Compoziție în alb", versuri,
Ed. InfoRapArt, 2015)

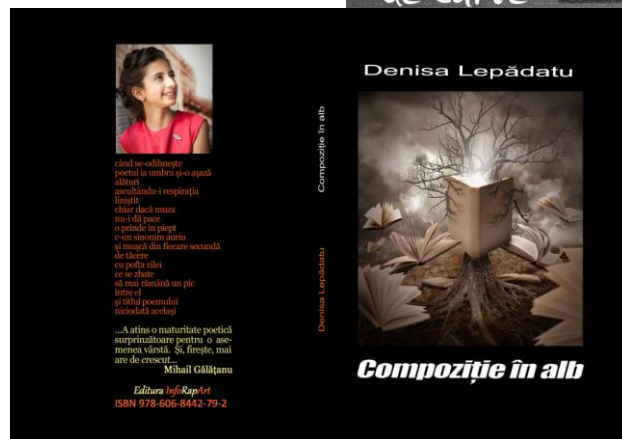
Denisa Lepădatu este poeta luminii care zboară spre orizonturi nebănuite, învățând că surâsul unui copil e scântea dintre hotarele lumilor. Ea poate zidi veșnicia în lacrima unui înger doar printr-un surâs. Ea poate aduce zâmbetul eternității pe filele unei cărți, dar și pe chipurile noastre, fiindcă inocența este cea mai pură cale spre a opri timpul în loc și a-l sculpta în forme pline de sensibilitate. Poeta noastră, deși la o vârstă fragedă, dovedește o maturitate uimitoare, dar și capacități excelente de a pune în evidență frumusețile lumii. Harul cu care a fost înzestrată și binecuvântată Denisa grăiește prin pânza vremilor că zborul ei va ajunge undeva departe, pe firmamentul strălucirii, acolo unde surâsul ei se va contopi cu infinitul.

Prin poemele sale, acest înger reușește să își deschidă aripile și să străbată înălțimi cărora le conferă scilipiri fermecătoare. În ochii ei se împletesc culori și lumini atât de calde, încât impresionează de fiecare dată, cu fiecare vers, cu fiecare vis în care își sprijină gândurile pure. Universul lăuntric al poetei este zugrăvit într-o manieră originală, dar complexă. Este un univers care nu cunoaște limite și în care vibrează trăiri intense.

Poeta îmbrățișează fiecare cuvânt, iar în palmele sale acesta strălucește covârșitor. Versurile sale sunt expresia sensibilității și a puterii creatoare, a unor viziuni și imagini frumos conturate, desprinse parcă din veșnicie.

Discursul său poetic este sincer și motivat, căci ambiția Denisei e precum soarele care arde orbitor, mereu să aducă lumină. Iată cât de frumos își așterne micuța gândurile, destăinuindu-se unuia dintre poezii săi preferați, Nichita Stănescu: "*te privesc cum stai îngândurat / așezând necuvintele / în inimi ce bat doar la ore exacte // prinse în corpuri de ceară / minutele deschid / ferestre în trupuri de / poeme cuminți / în care / îmi vorbești despre zbor / dăruindu-mi una din aripile tale / să mă-ndrept / către nemurirea ta și / reîntâlnindu-te peste ani / să-ți pot spune poate / ce s-a mai întâmplat / de când ne-am văzut ultima oară / vei inventa pentru mine / a douăzecișicincea oră / a zilei / prelungindu-mi pașii într-o poveste / și răsând îmi vei spune / puștoaico / știam că nu poți rătăci drumul / până la mine / hai să veghem împreună / de aici înainte / visele aripi ale / ultimei constelații*" (Aripile lui Nichita). Îngerul îi promite că zborul său nu se va rătăci pe drumuri necunoscute și că va ajunge acolo unde acestea își găsesc împlinirea iar pașii săi se prelungesc într-o poveste unică.

Denisa surprinde imagini tulburătoare ale timpului, creând un tablou sugestiv prin prezența naturii, ale cărei

simboluri o călăuzesc în explorarea tainelor lumii: "*la intersecția timpului / ploua într-o mie de feluri / inimile priveau încurcate / neștiind încotro să alerge / să se-ascundă / o dată pe zi / de zgomotul norilor / desenați în fugă de un copil / grăbit să se joace de-a rima / cu primăvara / ce-și poartă numai pe dos / hainele prea lungi / în care se împiedică / ori de câte ori vrea / să fugă de mine*" (Ploua într-o mie de feluri). Astfel, ploaia care se revarsă peste emoțiile sale este expresia unor gânduri care tind spre absolut, nestingerite de zgomotul unor nori în care s-au ascuns alte dorinți și vise.

În toamna pe care o descrie cu ardoare, Denisa înfățișează un amurg sublim, nespulberat în care dorul curge din cerul neîmblânzit. Haina toamnei este țesută din petale preafrumoase, căci acest anotimp pare a duce în palme soarta unui regat, scriind poeme nemuritoare în nopți difuze: "*Peste-o lacrimă se-ndoaie / Cerul cald, neîmblânzit, / Strânge-n dinți albastra ploaie / Prelungită-n asfințit. / Îmbrăcată în petale / De amurg nespulberat / Ține în palmele sale / Destinul unui regat. / Scrie-ntr-una, peste frunze, / Cu un tuș multicolor / Rupt din nopțile difuze / Un poem sfios de dor...*" (Amurg de toamnă cu dor).

Spațiul și timpul sunt surprinse de poetă ca niște forme matematice pline de înțelesuri și simboluri, căci timpul poate măsura și distanțele noastre lăuntrice. În ecuația sa lirică, spațiul are o valoare primordială, căreia timpul i se așează sfios la picioare. Denisa se destăinuie profund în finalul poemului, învățându-ne cum să scoatem la iveală această matematică fină care vibrează în fiecare dintre noi: "*astăzi vreau să ne ascundem / în gândurile lui Dumnezeu / și măsurând distanța / nefericirilor noastre / am putea să inventăm / o formulă / în care x și y și z / oricum ar fi așezate / în ecuație / vor fi la fel de cunoscute / precum a și b / iar rezultatul ar putea fi / fericirea // nu uita / matematicianul / ești mereu / doar tu*" (Nu uita).

Prin poemele sale, Denisa renaște și se redefinește în cea mai curată manieră. Când clipele strecoară tristeți, poeta își întreține gândurile din nemurirea pe care Dumnezeu o presară înaintea viselor sale, ascultându-i pașii pentru a se vindeca de efemeritatea timpului: "*a mai clipit o dată timpul / strecurând tristețea înmugurită / între cerul așternut înaintea / viselor mele / și tălpile cu care Dumnezeu*

(continuare în pag. 30)

pășește / fără să se mire / de zgomotul învechit / al gândurilor / care ne vindecă / de-atâta nemurire” (Renăscându-mă).

Poeta alunecă printre zâmbete, ajungând la marginea sincerității, fiindcă drumul său țesut din puritate se scaldă în ecouri sincere, lăsând timpul să cuvânte: “alunec dintr-un zâmbet în altul / până la marginea sincerității / unde brațele păianjenului / se prefac că mă prind / sărbătorind întoarcerile pe dos / ale îngerilor sau / ale căderilor stabilite dinainte” (Alunec printre zâmbete).

Îngerul numit Denisa Lepădatu își deapănă trăirile alături de alți minunați îngeri, lângă care soarbe din misterele existențiale, tresărind la vocile universului: “stau dimpreună cu îngerii / în cerul care-mi pipăie / din când în când / tresăririle / uimite de-atâta neștiință” (Stau dimpreună cu îngerii).

Poeta își croiește visele din norii speranțelor care se cumițesc în picturi divine. Rugi înstelate alintă nopțile în care își scaldă idealurile, acolo unde visele îngeri strălucesc în palmele sale: “din nori mi-am croit / câteva vise / și-a început / dintr-odată / să plouă / cu frunzele înțelepciunii / născând îngeri / pictând / rugăciuni înstelate / în palmele / stropilor îngândurați / alintând / sunetul nopților / care aleargă / cu părul despletit / prin timp / adormit / într-un sâmbure / de portocală” (Visele îngeri).

Cel mai curat simbol, mama, este zugrăvită de poetă în imagini emblematice, în care doar lumina divină poate aduce răspunsuri. Gingășia și bunătatea mamei sunt valori mângâiate de Denisa cu recunoștință și căldură. Ea dezmiardă frumusețea fără margini a mamei, închinându-i versuri memorabile în care freamătă iubirea pentru vecie: “mă întrebam / câtă gingășie a avut Dumnezeu / în palmele sale / când a sculptat chipul mamei, / de câtă lumină a avut nevoie / să vadă cum ea-și ține / gândurile pe dinăuntru / pe acolo pe unde cerul / strecoară dimineața / câte o vorbă bună / neapărat câte o vorbă bună / pentru fiecare copil al ei / pe care îl crește” (Mamei mele).

Poeta ne surprinde din nou cu maturitatea viziunilor și ideilor sale pe care le împletește armonios în versuri sugestive. Timpul, care se ascunde sub forme precum anotimpul, este doar o iluzie, căci viața, ne asigură Denisa, își îndreaptă pașii către divinitate: “în câte poeme s-a vorbit / despre viață / dar nimeni n-a auzit-o / vreodată strigând / nici măcar n-a văzut-o / și totuși ea se află aici / în fiecare dintre noi / se joacă mereu / cu timpul ce se ascunde / în zilele tuturor anotimpurilor / de fapt ea nu știe să numere / mă-ntreb dacă măcar ar avea nevoie / fiindcă pașii săi / merg sigur către / Dumnezeu” (Pașii vieții).

Iată o altă imagine simbolică pictată cu lumină interioară în versurile poetei: “pe umerii cerului / plouă din două în două / anotimpuri / amestecând zodiile cu poeme” (Ploaia). Această ploaie care amestecă zodiile cu poeme este un răspuns divin la misterele și frământările noastre, răspuns venit de pe umerii cerului, acolo unde și Denisa și-a așezat visele. Tot ploaia sapă adânc în amintirile sale, iar fiecare picătură grea care cade macină tristeți care dor atunci când “sufletul usucă / sentimente pe o sârmă invizibilă” (Fiecare picătură de ploaie).

Denisa șlefuește din nou versurile în acorduri matematice, lăsând ca mărimile și formele să definească trăirile sale. Latura ei realistă se îmbină atât de melodios cu cea artistică, încât rezultatul este unul deosebit, iar poeta își

oglindește întreaga frumusețe în valori unde matematica trăiește prin prisma artei: “sunt o frază neterminată / între noi nu există semnul întrebării / pentru că niciun cuvânt / nu ar avea sens / fără să se divină cu zilele trăite / între plus și minus / îmi odihnesc trupul / pe un egal indiferent / întinerit pentru o secundă / sau două” (Sunt o frază neterminată).

“Lasă-mă să visez” este una din marile rugăminți ale acestei poete deosebit de talentate, care nu vrea decât să atingă hotarul nemărginitelor într-un zbor luminat: “te-am văzut conturând zorii / în spațele cărora ți-ai ascuns / ultimul strigăt de bucurie / ce aburea fereastra întredeschisă / prin care-ți urmăream / foșnetul catifelat al tălpilor / cu care apă-sai uneori / pe umerii mei blânzi”.

Fiecare poet încearcă să găsească o definiție originală pentru această misiune covârșitoare de a scrie poezie, să-i dea un sens plin de profunzime și o înălțime pe măsură. Denisa a dat acestei meniri o definiție ruptă parcă din lumina veșniciei, așezând poetul la locul cuvenit: “când se-odihnește / poetul ia umbra și-o așază / alături / ascultându-i respirația / liniștit / chiar dacă muza / nu-i dă pace / o prinde în piept / c-un sinonim auriu / și mușcă din fiecare secundă / de tăcere / cu pofta zilei / ce se zbate / să mai rămână un pic / între el / și titlul poemului / nici-odată același” (Poetul).

Denisa Lepădatu este poeta care valsează cu norii într-un decor mirific, poeta care își așterne emoțiile și dorințele pe umerii cerului la hotarul dintre efemer și etern. În ochii săi s-au furișat izvoare cristaline care murmură în numele poeziei, iar pe brațele sale se odihnesc stelele năzuințelor. Sub pașii săi răsună armoniile naturii, lăsând în urma sa o mantie preacurată. Inocența sa ne dezvăluie un înger care a învățat să zboare prin vers și care își continuă acest zbor printr-un legământ divin. Iar locul său este acolo unde timpul și spațiul s-au regăsit să scrie veșnicie, semnând cu lacrimă nevinovată.

desene de Elena-Liliana Fluture

Diana Teodora COZMA

Oglindire

În aerul rece de toamnă,
durerea nu se simte căci o va stinge ploaia.
Cuțitul nu intră-n rană, lama rece cade pe pământ
și se transformă-n zgură.
Speriați de clopotele inumane, ne aruncăm pe jos
Să căutam monede...găsim doar pietre oțelite!
Dezamăgiți, de propria făptură, ne batem cu pumnii
în piept, și ne-ndreptăm privirea către asfințit
strigând disperați, către un Dumnezeu care nu vrea
să-și arate chipul, dar care, în fiecare toamnă,
ne trimite câte-o frunză, brodată cu linii oblice.
O frunză în care, chipul nostru palid, se oglindește
perfect, căutând disperat perfecțiunea.

Săgeata lui Cupidon

Să pășești pe întuneric cu mâinile întinse către cer,
traversând prăpastia localizată între infern și paradis
pare o încercare mult mai grea decât munca lui Sisif!
Să pășești pe pietre încinse, gravate cu smoolă încinsă
este de-a dreptul demonic !
Să-ți atingi călcâiul și să vezi cum acesta arde de dorul
de a mai călca o dată în săgeata care-l rănește, e un
paradox
Ahile trebuie să fie nebun să-și dorească un călcâi nou și
să
creadă că acesta nu va fi din nou străpuns de o altă
săgeată
înveninată...
Ce groaznic s-ar simți Cupidon dacă și-ar pierde tolba cu
săgeți,
căci oare să fi fost Ahile, cel străpuns de săgeata Pajului?
Cu siguranță, căci Pajul e viclean și nu-și lasă săgețile pe
mâna oricui!

.....
Ahile răcni revoltat din întreaga lui făptură: Cum aș putea
să mă răzbun?
În ce călcâi să-i înfig lui Cupidon propria-i săgeată?
Stângul?
Dreptul?
În ce direcție să-mi îndrept privirea? Cupidon nici măcar
nu are
călcâie!

.....
El are aripi!

Despre urât...

Nu mă gândesc să scriu despre frumos,
viață veșnică
și despre perfecțiune.
Vreau să scriu despre urât, amărăciune și impuritate!
Diformul mă atrage într-un mod plăcut,
Perfecțiunea? Perfecțiunea m-ar enerva la culme!
Impuritățile, haosul și greața existențială
mă cutremură
până în măduva oaselor dar ador să vorbesc
despre ele
în timpul lungilor ore de somn tomnatic în care,
prefer să stau trează!
În schimb, frumosul și omul perfect
m-ar plictisi de moarte!
I-aș înclua pe schizofrenicii perfecți
într-un geamantan vechi,
timp de 10 ani și le-aș implanta cipuri
asemenea animalelor.
Apoi, i-aș obliga să-și privească încontinuu
chipul bolnăvicios
într-o oglindă spartă, în timp ce,
voi avea satisfacția ucigătoare
de-ai batjocori perpetuum când vor striga puternic:
Am îmbătrânit!
Iar atunci, îmi voi deschide din nou geamantanul
putred și le voi
vârî pe veci osemintele îngălbenite, de care,
va mai spânzura doar
carnea putrezită a unei civilizații infecte!

Alunecare în vid

Cu capul plecat, cu ochii înfiți în pământ
urmăream gropile de pe trotuarul condimentat
cu tăciune...
Auzeam trenul cum gonește în grabă,
șuierând de trei ori
în semn de protest.
din șine ieșeau scânteii, în urma roților rămăsese un
miros de praf de pușcă și de fier încins în cuptor.
Pasărea cu roți de plumb a fost spintecată
de ghearele
unui corb negru care croncănea într-una ...
Pasagerii își cărau servietele mai greoaie
decât propriul
lor trup, pășind în grabă ca nu cumva să piardă
și al doilea tren buimac...
Picioarele lor sunt lipite precum coada
unei sirene ce-și
cântă durerea pe-o piatră din mijlocul Mării Egee.
Să ne punem dopurile în urechi ! zise Ulise...ca nu
care cumva să alunecăm în moarte neliniștiți.

Maria POSTU

RĂZBUNAREA BIBLIOTECII

(Fragmente)

De când își deschisese micuța lui afacere, în urma restructurării de la vechiul serviciu și a epuizării ajutorului de șomaj, se tot gândise cum ar fi putut face ceva spre a supraviețui. Ideea anticariatului îi venise chiar din propria lui casă, când, exasperată de cărțile vechi pe care el le strângea de ani de zile, soția lui hotărâse să le arunce la gunoi. Plânsese, se umilise, o implorase să-i dea răgaz câteva zile spre a găsi o soluție. Și atunci soluția venise de la un vechi amic, pe care, pe vremea când era la serviciu și câștiga enorm, nu dădea doi bani, ba chiar, când acesta venise la el rugându-l să-i găsească și lui un loc în firmă, el îl refuzase politicos și diplomatic. O casă bătrânească, părăsită, dar nu se știe cum, nedemolată, ai cărei proprietari plecaseră nu se știe când și unde și ale cărei chei le avea el, amicul. Aici își vor deschide anticariatul, își spuseră după ce obținură câteva aprobări legale necesare oricărei "afaceri" oricât de mici. Aici își aduse toate cărțile de acasă, dându-i soției în sfârșit satisfacția de a vedea casa liberă. Cumpărători găseau, mai ales printre studenți, elevi cu venituri mici, profesori sau puținii pasionați care își rupeau de la gură un leu sau doi pentru a procura o ediție rară a unei cărți retipărite recent pe hârtie de lux la o editură mare, dar la un preț exorbitant. Cea mai mare *captură* de cărți, căci anticariatul avea mereu nevoie de sângele albastru al vechilor cărți din epoca comunistă, o avură din partea unei doamne de șaptezeci de ani, divorțată, care promise în urma divorțului, după 35 de ani de căsnicie, o bibliotecă uriașă la care renunța deoarece îi deștepta amintiri dureroase, în afară de faptul că în micuțul apartament în care se mutase după divorț nu mai avea loc pentru a o păstra. Biblioteca aparținuse soțului doamnei, fost ambasador în mai multe state în care românul de rând nici nu ar fi îndrăznit să viseze că ar putea să le viziteze vreodată, în acele vremuri în care cumpărarea unei cutii de *ness Amigo* îți oferea satisfacția achiziționării unui drog extrem de rar, cum se întâmplă azi cu dependenții periculoși și imprevizibili. Cărțile, în franceză, în spaniolă, cele mai multe în engleză erau ediții rare, unele cu autografe din partea autorilor, încât el se simțea vinovat că le cumpărase pe un preț de nimic, altele, cărți vechi în limba română, ediții scoase de mult din biblioteci ale unor autori plecați departe și interziși, eliminați, epurați, considerați dușmani ai poporului căruia îi oferiseră de fapt cele mai frumoase expresii în versuri sau proză ale sensibilității sale, scriitori care tânjeau după țara care îi renegase, îi disprețuise, aruncase asupra lor oprobiul public, îi defăimase în reviste, ziare, pe orice canal diplomatic, se dezisese de propriii ei fii, le aruncase cărțile în foc, iar acum unele din ele, supraviețuind prin nu se știe ce miracol erau aici, salvate de la moarte în această mirifică bibliotecă. Oare proprietara lor știa ce comoară aruncase la gunoi?

Doamna Ardeleanu avea remușcări după ce avusesse curajul sau mai bine zis, inconștiența de a-i vinde soțului biblioteca la care el ținuse atât de mult. Chiar și după ce divorțaseră, el venea adesea în vizită, în casa care nu îi mai aparținea, sub pretextul că încă se mai

simte legat de cea pe care o părăsise fără motive prea bine determinate, intenția lui fiind de fapt să-și revadă biblioteca. Ea nu dorise nimic la partaj: nici o compensație pentru uriașa lor vilă care îi rămăsese lui în întregime și viitoarei lui soții, de altfel, o prietenă de familie care la rândul ei divorțase, pentru a începe o nouă viață alături de domnul Ardeleanu. *Diplomatul*, așa cum avea să fie pomenit de generațiile următoare ale familiei, imediat după 1989 și după pronunțarea divorțului unde acesta avea să declare că rămăsese alături de Doamna Ardeleanu doar din rațiuni politice și de partid, un eventual divorț punând în pericol ascensiunea lui politică uluitoare, care îl propulsase în cele mai înalte sfere ale comunismului, unde se luau decizii și se emiteau hotărâri pe care a doua zi, un întreg popor tremurând, le mesteca și le rumega cu dureri de stomac ca pe niște pastile expirate, dar care ți se vâră pe gât fără rețetă și fără gând la efectele secundare ale acestora. Nici măcar una din mașinile de lux ale familiei, nimic nu ceruse la partaj. Doar biblioteca și bineînțeles, micuțul apartament cu trei camere ce o găzduia, dar care în curând avea să se dovedească prea greu de întreținut pentru modestele ei posibilități de pensionară. Știa că acesta era achiziția de care soțul ei era foarte mândru și că pierderea ei îl va dura foarte tare. Mai știa însă că el va alege casa și mașina deoarece în primii ani după revoluție, economiile lui secrete se epuizaseră în mod ciudat și nu-și mai putea achiziționa altă casă sau altă mașină. Și în ciuda formației lui de jurist și a prietenilor sus-puși pe care încă îi avea la toate nivelurile de la Ministerului Justiției, unde cuvântul lui, în ciuda schimbărilor de după Revoluție, încă atârna greu, trebuia să dea aparența unui partaj corect. Biblioteca fusese estimată la valoarea unui apartament cu 3 camere într-un bloc modern, cu îmbunătățiri. Fosta soție promise și o compensație materială substanțială pentru a-și cumpăra o garsonieră în care se mutase foarte repede după pronunțarea divorțului.

Doamna Ardelean tresări mirată când auzi soneria telefonului în locuința micuță cu care nu se putea obișnui. Era Corina, fosta ei vecină de la locuința pe care o părăsise, în care lucise toată perioada din București, de când veniseră de la Cluj în urma promovării soțului ei. Cu Corina se împrietenise când aceasta se mutase prin căsătorie în apartamentul soțului ei. Fuseseră vecine cincisprezece ani.

-Olimpia, începu, sărind peste salutul de rugoare, spune-mi ce ți s-a întâmplat...

-Ce te face să crezi că mi s-a întâmplat ceva?

-Nu știi...un simț special... Ceva legat de biblioteca ta? Mai știi de câte ori eram cititorul răsfățat și primit regește în biblioteca ta? Îți simt lipsa... Vreau să mă conving că mai există... De fapt, fac o cercetare și am nevoie să culeg niște date. Nu le-am găsit încăieri...

-Corina... Minți. Nu de asta vrei să vii la mine. Vrei să vii să vezi cum mă simt, dacă m-am adaptat, cum suport singurătatea...

-M-ai prins....ca de obicei, mă citești fără să fiu în fața ta...

(continuare în pag. 33)

-Îți amintești în ce împrejurări ai înstrăinat biblioteca, nu?

-Cum aş putea să uit? E o greșeală pe care nu mi-o voi ierta niciodată. După ce am dat-o, crezând că în felul acesta îl voi determina pe Andrei să reacționeze în alt mod decât o făcea până atunci...

-Sperai să te viziteze mai des, aveai naiva speranță că l-ai putea smulge din brațele Aurei și readuce înapoi, o întrerupsese încet Corina.

-Așa credeam, îmi imaginam că îl cunosc... dar m-am înșelat, se pare că nu-l cunoșteam deloc.

-A dispărut definitiv din viața ta... Și el, și biblioteca.

-Da. De parcă ființa lui, sufletul lui, risipite în fiecare din paginile cărților ce-i aparținuseră, care fuseseră procurate cu greutate de el, răsfoite cu patimă, citite, pline de însemnări făcute de el în nopți de insomnii, când încerca să găsească soluții pentru tot ceea ce presupunea misiunea lui de partid, din zi în zi mai dificilă, mai incomprehensibilă pentru mintea lui care avea nevoie de argumente logice și de motivații raționale, ei bine, în acele pagini sufletul lui s-a risipit, s-a impregnat iar el nu a mai putut să se adune spre a veni să mă caute cum a făcut-o câțiva ani până când am avut prosteeasca, ilogica, absurda idee de a vinde Biblioteca.

-E de înțeles, Olimpia, erai la pensie, Clarissa, fiica ta și a lui Andrei, tocmai plecase în Franța cu bursa de master, banii nu-ți ajungeau să întreții un apartament cu 3 camere și tratamentele costisitoare, în plus, pe care le solicita întreținerea Bibliotecii, plină de cărți vechi, care oricând se putea rupe, topi sub impactul unor temperaturi variabile cum erau cele dintr-o locuință de bloc comunistă.

-Tu știi, Corina, Andrei avea un sistem foarte bine pus la punct de păstrare a unei temperaturi medii pentru conservarea cărților. Uneori credeam că le iubește mai mult decât pe propria lui fiică, pe care o diviniza. Dar, cu toate acestea, prefera să renunțăm la o cameră, transformând sufrageria în dormitorul nostru, noaptea, camera de zi, în cursul zilei, pentru ca dormitorul mare să-i rămână Clarisei, iar dormitorul mic să fie cedat în întregime Bibliotecii.

-Crezi el bănuia că tu ești geloasă pe Bibliotecă mai mult decât pe cea care i-a devenit soție legitimă, luându-ți locul alături de el?

-Nu cred, de vreme ce nu și-a luat și Biblioteca atunci când a părăsit orașul și s-a mutat în provincie, ca și cum s-ar fi temut să nu-l ajungă din urmă Biblioteca, răspunse cu voce scăzută bătrâna doamnă, care, pe măsură ce vorbea, reînvia treptat atmosfera magică a Bibliotecii în labirintul căreia se pierduseră de atâtea ori și ea și tânăra ei prietenă atunci când se mutase prima dată într-un apartament în fața celui deținut de familia Ardeleanu, care nu știau dacă tinerii lor vecini au fost aduși aici de întâmplare sau erau spirite emanate de Biblioteca care se simțea amenințată și avea nevoie de protecția cuiva curat, din afara ei, necontaminat de parfumul bolnav al poveștilor ascunse între filele ei, de poveștile nescrise, pe care autorii cărților ajunse nu se știe cum în posesia Diplomatului, sufereau cumplit că plecarea grăbită din locurile unde se petrecuseră aceste povești, obligația de a se izola în alte teritorii în care poveștile lor nu se aclimatizau și după o perioadă crâncenă de suferință se ofileau și

mureau.

Corina își reamintea exact împrejurările triste când avusese loc evenimentul ce avea să schimbe destinele tuturor celor ce avuseseră de-a face cu Biblioteca într-un fel sau altul, înainte de evenimentele din 1989 sau după aceea, celor care le supraviețuiseră. La început, după mutarea Bibliotecii, faptul că tot mai des era anunțată de dispariția unor oameni care avuseseră de-a face cu Biblioteca, i se păruse o întâmplare, pentru ca, atunci când numărul celor ce dispăreau în condiții neelucidate, plecau spre destinații necunoscute sau mureau fără ca rudele să vrea să declare locul înmormântării, i se părea ceva neînsemnat. Dar numărul lor creștea și atunci Corina își propuse să intervină. Să încerce să ia legătura cu Biblioteca spre a încerca să afle cauza acestor dispariții, să încerce un compromis, ceva care i-ar fi putut salva pe cei care erau implicați în aceste ciudate dispariții. Poate chiar viața d-lui Ardeleanu era în pericol, a soției sale actuale, a doamnei Olimpia, prima lui soție, poate chiar singura lui soție, cum spunea ea. Dar nu, Corina știa, singura lui soție fusese Biblioteca iar Corina era una cu Biblioteca, de aceea se hotărâse să iasă din umbra în care veghea de câțiva timp și să intervină. Pe cine voia să salveze? Pe cei doi proprietari ai Bibliotecii de alta dată? Pe proprietarii actuali pe care nu-i cunoștea și pe care trebuia să-i caute? Pe ea însăși de răzbunarea Bibliotecii? O așteptau ani de căutări și Corina se simțea în stare să caute, să cerceteze, de parcă spiritul Bibliotecii i-ar fi dat curajul, motivația, energia de a decide cine e vinovat și de pedepsit în locul ei. Primul pas spre realizarea acestei misiuni autoimpuse era chiar căutarea și stabilirea unei relații de prietenie cu actualul sau actualii proprietari ai Bibliotecii.

desene de Elena-Liliana Fluture

Alensis De NOBILIS

Poezia ca rugă

-Traian Vasilcău, *Sfeșnic în rugăciune*-

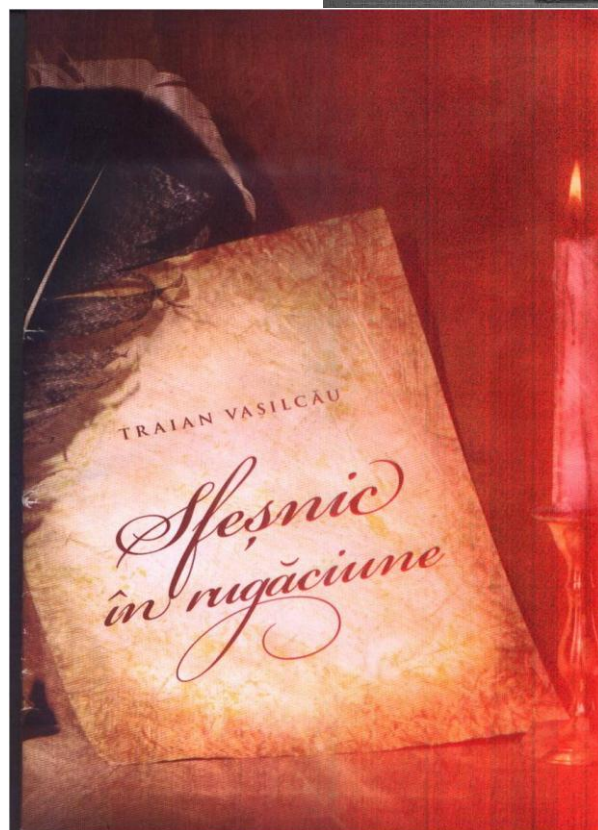
Ca un mag dac răsărit din mit să reziste istoriei pe meleaguri românești, oficiant al unui ritual orfic, solemn până la înghețarea respirației, sensibil până la lacrimi, furios până la dramă, Traian Vasilcău, un profet al poeziei românești esențiale azi, când mizerabilismul poetic ascunde până la sufocare extazul poetic, se prezintă drept, netulburat în fața judecății poetice, ca și cum ar fi prezent la ceremonia propriei nașteri.

Născută dintr-un preaplin de har, din întâlnirea misterului cosmic cu realitatea trăită și asumată, poezia lui Traian Vasilcău, acest magician al cuvântului, încântă prin sonorități izbăvitoare de patimi și născătoare de frumos celest, oblojește răni și deschide orizonturi. Neprefăcută, ca o fecioară în altarul de rugăciune, Poezia înalță rugă către divinitate; incantațiile sale vibrează în suflete și armonizează trăiri: "*Misterului sunt slujitor de-o viață, / Desăvârșirii ctitor nu pot fi. / Fântânile din voi, secate-n ceață, / Oricât voiesc nu mai pot glăsu. // Și eu, ajuns o candelă uitată, / La grinda universului te chem, / Să vii, făclia mea neîntâmpată, / De noaptea-n care stau să nu mă tem*" (**Poem cu țară, variantă**).

Poetul se identifică cu sfeșnicul în rugă; cu capul plecat în templul poeziei, ascultă în liniște vuietul ancestral al strămoșilor care vine din istorii de mult uitate semenilor; el, poetul, nu uită, dedublat în sfânt și poet, să rostească mantrile evocatoare de arhetipuri celeste spre Creator. Invocarea stării primare de purificare prin rugă îl transformă pe poet în purtătorul de mesaj al pildei cristice: urcând golgotă după golgotă, el reușește să ajungă în contemporaneitate cu ceaslovul de rugăciune poetico-religioasă subsuori pentru luminarea semenilor căzuți în păcat.

Decăderea din starea de ființă magică, celestă, arhetipală este un motiv suficient ca poetul/profet să înalțe ruga (poezia) sa pentru purificare, revenind la rituri, obiceiuri, tradiții vechi aducătoare de liniște interioară, menite întoarcerii spre origini a unui om desacralizat și hăituit de alienările modernității: "*Satele plâng în întuneric, mamă, / Visul plecat e așteptat la porți. / În noaptea asta nimeni să nu doarmă, / Că Dumnezeu va învia din morți*" (**Paștele**).

"Suferința" este definită de poet în carte ca "iubire". Această suferință a iubirii este o tristețe perpetuă a iubirii păcătoșului care cu mare greutate poate fi/ se lasă iubit. Cu dojană, speranță, uneori cu mâna întinsă, pilduitorul iubește suferind, la fel ca Isus, fără să ceară în schimb decât revenirea la starea de credință, de îndumnezeire, de înrolare în ideea de patrie, semeni și unitate în spirit și credință: "*Mi-ambrățișat tot trupul lumânarea, / Mă leagănă în brațele-i și zic: / „Din tronul Suferinței nu abdic.“ / Îmi dă săruturi, cât*

nu vede zarea, // Da-n zori se duce, suspinînd din greu, / În gazda ochilor lui Dumnezeu" (Cicatrici de iubire), sau: "*A răbufnit în mine Poezia, / Sublimă rană mi-i, taină și cântec. / Numai c-o boală cristică mă vindec. // Cuvintele de veșnicii mi-s toate / Spice în rugăciune-ngenuncheate / La porți de rai, unde-mi râvnesc chilia*".

Patriot pur-sânge, poetul Traian Vasilcău scrie pentru popor, pentru limbă, pentru izbăvirea fraților despărțiți de o graniță într-un moment istoric otrăvit: "*Am izbândit! Suntem durerea / Acestui neam uitat de astre. / Se-navuțește doar Puterea / Pe seama lacrimilor noastre. // Am izbândit! Doamne-Ferește / Să credem că n-avem vreun rost. / Țara din noi mai prohodește / Pân' și tăcerile ce-am fost*" (**Poem mereu actual**).

Dar, asemenea lui Petru, lui Pavel, lui Toma, Poetul are momentele sale în care se îndoiește că iubirea, dusă zi de zi prin suferință pentru împlinirea unui destin istoric, are rost; se îndoiește când vede în frați trădarea, minciuna, lenea și desfrâul. Ruga-poezie, împletind contopirea cu Dumnezeu într-o credință pură, fără tăgadă, cu dragostea de țară, de semeni, de frați, de copiii noștri care sunt viitorul și oglinda noastră pentru mai târziu, această rugă puternică spre desăvârșirea binelui se transformă într-o durere surdă, în revoltă în fața neputinței credinței de a spăla păcătoșii de rele: "*Care popor? Negânditoare plebe, / Care-a iubit o clipă și-a uitat. / Un trib civilizată, modernizat, / În care dorul desfrânării fierbe. // Care popor? Incultă iobăgime, / Râvnind prin contrabandă chili-pir, / De mendrele-i nu se mai miră nime. / Care popor? Divinizat martir, // La care ne-nchinăm - așa se cere, / Pe care-l venerăm, dar fără dor, /*

(continuare în pag. 35)

Popor ce-a fost în ireale ere / Și nu mai e deloc. Care popor?" (**Manifest veșnic actual**).

Răzbate din acest poem uimirea critică a dezmoștenirii spirituale de către gloate, de către frații răătăciți în păcat și blestem; ochiul e turbure de lacrimă, cunile nu sunt pironite în palme, ci în suflet. Crucea este alcătuită din Prut și "drumul" ce-l traversează: limba și dragostea. Altminteri, ființa noastră istorică se identifică cu dezmoștenirea în propria casă.

Uneori avem impresia unui ritual de exorcizare proprie, de revelare a divinului întâlnit chiar prin păcat în drumul spre izbăvirea păcatelor, în acest drum dinspre ființa născută din humă păcătoasă spre spirit pur, spre mântuire: "Păcătosul mare care sunt, / Mă sfințesc în catedrala humii. / Mi-i puțină viața pe pământ, / Mi-i prea multă veșnicia lumii" (**Clinchet suav**).

Fiecare vers este un pas pe drumul anevoios și lung spre îndumnezeire, fiecare vers este o treaptă spre cer pe care cititorul urcă să cunoască misterul, să se topească în aura sacră!

Fără tăgadă, lecturăm cu plăcere **Sfeșnic în rugăciune**, cartea poetului român de la Chișinău, Traian Vasilcău, care afirmă, încă o dată, valoarea poeziei adevărate într-un context liric confuz, parazitat de critici literari plătiți să deturneze noile generații de poeți spre un nimic liric evident, spre o saturație citadină a umanului pervertit la desacralizarea contemporană, spre alienarea ființei.

Putem spune, cu tărie, că Sfeșnic de rugă se înscrie în patrimoniul de aur al poeziei românești menite să mențină prospețimea spirituală și identitatea națională ale tinerelor generații.

Lecturează, stimate cititor, această carte și te vei regăsi rugându-te în Biserica Poeziei!

Ilorian PĂUNOIU

Avatarurile Sburătorului Împietrit

Poezia lui Ovidiu Cristian Dinică aparține prin structură și stil modernismului clasic, riscând o paradigmă care îl delimitează pe poet de cele două extreme, avangarda și postmodernismul. Autorul scrie meticolos și-și construiește poemul ca un arhitect care mai întâi desenează și apoi zidește, având mare grijă să nu uite vreo muchie neșlefuită care să afecteze ansamblul. *În orașul viu / Sunt curse canine / Între linii de tren ce merg / spre halta din cer* (Orasul viu).

Volumul de debut al autorului, *Roșu Alternativ*, apărut în 2012 la editura ProȘcoala din Rm Vâlcea, se prezintă ca o ironie amară într-o solitudine îmbrăcată în derizoriu și sub tutela unui sarcasm bine temperat. Acest poet discret și cuminte, care pășește umil de teamă să nu deranjeze vreo emoție, are un lirism meditativ care este traversat de o ușoară tristețe, ca și cum mărturisirea catartică nu se poate întâmpla din motive neștiute, poetul făcând eforturi incomensurabile de a sonda 'insondabilul'. *La capătul acesta al zilei ești tu - / cea care mi-ai deschis ușa / fără să mă întreb de unde vin / și cu ce pași am colorat timpul...* (Chipul Zilei).

Adevăratul chip din spatele măștii e greu de ghicit,

căci actorul se confundă cu spectatorul, iar regizorul dispăre, lăsându-ne sub semnul incertitudinii. Acestui eu liric îi este teamă să fie deconspirat și caută însingurat lumini și umbre în locuri ascunse, orice prezență neavenită desacralizând taina și zeul care o consacră. *Fata de aur va exista / dacă mâinile noastre / jucându-se o vor plămădi / din nisip și mare* (Fata de aur).

Și într-o altă secvență, același totem este cumva sugerat doar pentru a trezi ideea că în subteranele mitului, există doar un om care visează. *Fata cu broasca pictată pe umăr / risipește ploaia în pași adânc mășurați de stele, / În ochii săi este marea / iar la marginea acesteia galaxiile / de pe care pleacă corăbii cu catarge sfâșiate* (Fata cu broasca).

Chiar și anotimpurile sunt impregnate de același surâs amar al omului care a traversat pustiul banalității cu fiecare clipă, într-o expresie de o încântătoare prospețime. *...într-o toamnă cu inima cât o sală de curs, / cu ferestre prin care respira primăvara, / cu ochiade rostogolite spre pieptul de iepure tânăr / ...printre bănci tocite pe care creștea lumina într-o toamnă ca aceasta inima mea a fost prinsă / la copiat de stele pe coperți de caiet...* (Toamna).

Atunci când poemul se întinde pe spații mai largi discursul se diluează și cade în locuri comune care îi dinamitează metafora incisivă (*deschide-mi inima să fim parte din freamătul vremii sau m-ai căutat stingheră pe bolți de gând ori partea de sus a unui cântec pe care amândoi îl știam etc.*).

Poemul lui Ovidiu Cristian Dinică este unul de respirație scurtă și așa trebuie să rămână pentru a găsi expresia fulger sau lama de oțel capabilă să șocheze prin insolit și substanță. *Cunosc un om care are în / inima sa o pasăre de argint; / în ea locuim noi, ceilalți* (Prietenul).

În al doilea volum, *Amintirile toamnei*, apărut în 2014 la aceeași editură, ProȘcoala, Ovidiu Cristian Dinică continuă în aceeași tonalitate ușor meditativă, cu accente de melancolie bine temperată, dar și cu metafore surprinzător de incisive pentru un poet "cuminte". *Mai întâi / scot osul fiecărui cuvânt / ...oasele le strâng / pentru cei veniți târziu / să admire peisaje selenare / pe întinsul poemului* (Poemul).

Ca un "chirurg", improvizat pentru o operație semantică în poemul fracturat de emoție, așază cu migală cuvintele la locul știut pentru a perturba echilibrul cosmic. Momentele zilei se ivesc tatuante grotesc și naiv cu acuarele stridente, de parcă ar fi niște copii dând din mâini absurd, pentru a dirija o muzică numai de ei auzită. *ritmul fanfarei divulga primele știri / vecinii și-au găsit copiii purtând aripi albastre / vecinul de la șapte are urme de ruj / pe pervazul geamului / cu eleganță își pune / ziua pe umeri asemeni unui costum nou* (Dimineața)

Regăsim aici ecouri din Ungaretti și Montale, dar și din Nichita Stănescu - din volumul *Ochiuri și Semne* - în general, bine asimilate. Detectăm în poezia autorului o neliniște ancestrală care de multe ori provoacă inspirația, ca și cum poetul caută

(continuare în pag. 36)

liniștea pierdută într-un timp revoluționar, nemulțumit de turnura pe care o capătă cotidianul. El caută frenetic soluții ca și cum ar vrea ca poemul să-l salveze într-un fel miraculos. Autorul acestor poeme are o imaginație aproape onirică, de parcă ar locui tot timpul într-un vis de noapte, și uneori, ziua mai coboară printre pământeni, să vadă cu ce se mai ocupă și ce isprăvi au mai reușit în acest răstimp. Viața lor o interpretează într-un fel aparte, numai de el înțeles, într-o cheie semantică proprie și, evident, plină de originalitate. *În noaptea în care inimile / pătrund cerul / asemeni unor săgeți / voi turna cu răbdare / ciocolată de casă / pe bustul tău fierbinte* (Tatiana), sau *inima fagure sechestrat / se aruncă / în fibra ierbii / melcii trec strada cu timpul sub braț / la interior / mersul târâș este asortat / umbrelor* (Cotidian).

Acest demers se aseamănă cu suprarealismul, curent cu care Ovidiu Cristian Dinică are multe afinități, și el, poetul, oricum neînțeles, își construiește propriul real, în care se așază confortabil. Observatorul nu pare influențat deloc de obiectul observat, el pune cap la cap imagini disparate și le aduce într-o ordine numai de el știută; pare surprins de privirea scrutătoare a observatorului, ca și cum este deja făcut, și autorul stă undeva la pândă pentru a nu scăpa instantul, pentru a-l memora și apoi reda cu maximă fidelitate. *Este atât de cald în această vară / încât lumina / se ascunde în solzii metalici ai peștilor / și zboară odată cu ei / până la capătul opus întinericului* (Vara).

Contemplația capătă uneori accente aforistice în ceea ce privește rezultatul acestui exercițiu al spiritului curios să priceapă unde începe visarea și unde se termină claritatea unei realități iluzorii. *Cu privire la ape / este o chestiune de ore / să trec fugar puntea / locuiesc în întrebarea cu răspuns închis / sub strat de zăpadă mi se pregătește desfrunzirea* (Fuga).

Va fi interesant de urmărit evoluția acestui poet singular în peisajul liric vâlcean, unde se uzează în exces retorica fără substanță, și poezia fără o miză ideatică, pentru a-l face pe cititor să caute înțelesul ascuns. Poezia lui Ovidiu Cristian Dinică confirmă apartenența la modernism în "clasic" al termenului, în care poezia curată, necontaminată de miasmele postmodernismelor de ultimă oră nu pot avea o finalitate ideatică, mântuitoare. Această manieră de a scrie reiterează faptul că lirismul nu pierde niciodată, în ciuda corului de casandre care îi bocesc nimicirea, așezându-ne în fața spectacolului sensibilității creatoare, într-un fel în care observatorul se transformă în obiectul observat. Așteptăm cu o fervoare controlată viitoarele apariții editoriale și nu numai ale lui Ovidiu Cristian Dinică, nădăjduind că evoluția lui pe tărâmul lirismului pur, ne va surprinde de fiecare dată cu metafora insolită în tăietura ei diamantină, iar așchiile de emoții rezultate dintr-o tensiune interioară, nicicând deplin rezolvată în așa fel încât, poetul renăscut din propria lui cenușă să-și ia zborul spre nesfârșitele plaiuri ale universului imaginar.

Cristian Ovidiu DINICĂ

Sângele (Tragedie la Colectiv)

Sângele se preschimbă în durere
aerul toxic te învăluie gata
să acopere sirena ce te orbește
cu sunetul ei
de la capăt sunt rândurile
arate în toamnă în care berzele
își au cuibul în cuvinte
totul sună atât de straniu
încât ecoul se pierde
sub lespezi de apă fierbinte
am pieptul încordat de căutare
platoșa grea de nerespirat
strivește numele tău Doamne

Asfințit

ascultă mama
cum cad colțuri de cer
din inimă se ivește asfințitul
cum se ridică aburul nopții
numele tău este strigat
din litere prea ninse
ascultă cum se ivesc zorii
din piepturi de cai
cum se ridică de pe masă înserarea

Piatra

Dintr-un început
se numește piatră lovirea adâncă
a cuvântului în fibra ploii
se numește piatră
felia de țarm dăltuită
de fulger la întretăierea cuvintelor
În orașul de piatră am adus un fir de iarbă
un pește și un pom
toate acestea în locul cuvintelor
ce riscu să-și spargă capul
în piatra orașului
a venit din furtună îngerul cu el
am alcătuit din cuvintele salvate poemul
să-i redau zborul în orașul de piatră
din piatra orașului să pot distinge
începutul

Slovele

Am să pun botniță plânsului
să rămână mut la poalele munților
iar râsului o să-i fac
legământ cu norii
să aducă primăvara cu zâmbetul ei pleșuv
revărsat peste câmpii
cu rod de cai
să se spargă tăceri
să se nască iubiri
voi citi în inimi slovele
până la ultima literă rătăcită
pe buze furate sărutului

Nicolae ANDREI

SUFLET ALMĂJAN

Ești plămădit din lutul acestui pământ
Udat cu speranțe și lacrimi amare,
Crescut în iubire de neam și cuvânt,
În foșnet de codru și cânt de izvoare.

Ești modelat de graiul frumos și curat,
Ca apele Nerei mereu curgătoare,
Sărman pe pământ, dar cu suflet bogat,
Cu visuri și gânduri mereu primitoare.

Ești alintat de cântecul doinelor noastre,
Strigând bucurii și durere spre cer,
Ești suflet curat ca zărilor-albastre
Și tare ca munții ce veșnic nu pier.

BRĂUL

Se leagănă ritmat, domol,
Ca lanul unde crește grâul,
Feciorii Almajului sfânt
Când se pomesc să joace brăul.

Pe un picior, fandat ușor,
Se ține tactul și avântul,
De nici nu vezi e joc sau zbor
Cu care mângâie pământul.

O-ncep spre stânga, lin de tot,
De parcă-și iau avânt să zboare
La fel ca îngerii din cer;
În loc de aripi, pe picioare.

Făloși că nimeni nu-i ca ei
Își poartă straiile și dorul,
Iar mijlocelul mlădios
Îl strânge-n patimi tricolorul.

Așa e brăul almăjan,
Comoară și enigmă sfântă
Închisă-n lacrima de foc
A fericirii, care cântă.

LACRIMI DE SUFLET

Din lacrimi de suflet a încolțit gândul
Să poarte lumina în taina tăcerii.
Sub pana ce plânge pe slove, de-a rândul
Sfidând ignoranța, sub voalul durerii.

Din lacrimi de suflet răsare iubirea,
Ca floarea de lotus, din lacrimi de nor,
Prin lacrimi, în taină, păstrăm fericirea
În lumea durerii, în lumea de dor.

Cu lacrimi de suflet ne spunem regretul
Când dorul și visul răsar împreună;
Nevrând să-nțeleagă ce simte poetul
Pierdut într-o lume ne bună, ne bună.

DESTIN

M-a părăsit încet, încet,
Tot ce-am avut odată,
Lăsându-mi dor și amintiri
Sub lacrima curată.

Și frumusețe, și curaj,
Încet, s-au dus, pe rând,
Furându-mi anii tinereții
Și liniștea din gând.

Acum mă părăsesc încet
Iubirea și puterea;
Umbrindu-mi clipele ce vin
Cu grija și durerea.

Mi-a mai rămas singurătatea,
Dar va pleca și ea,
Să nu îmi tulbure destinul
Și dreptul de-a visa.

CĂLUGĂR

Daparte de lumea ostilă,
Retras în chilia tăcerii,
Veghezi în voință și fapte
La ruga supusă iertării.

Nici somnul, nici boala, nici foamea
Nu-ți tulbură gândul senin,
Vrei să înlături ispita
Ce roade al lumii destin.

În haine din zdrențe cernite
Tu rabzi și te rogi ne-ncetat,
Ca duhul iertării de frate
Să biruie negrul păcat.

Mulți nu-nțeleg suferința
Când poți în belșug să trăiești;
Ei văd fericirea eternă,
Trăind în huzur, ca-n povești.

LUMINĂ

În suflet înfloresc la fiecare
Zambilele, cireșii, prunii,
Sub mângâieri de primăvară,
Sub razele ce cad din poala Lunii.

Cu bucurie și speranță sfântă
O așteptăm cu toți, să vină,
Să o primim în casa veșniciei,
Să dăruiască pace și lumină.

În suflet toți purtăm o primăvară,
O dragoste și un destin -
Ne ducem fiecare crucea
Împovărați de griji și chin.

Roland Florin VOINESCU

Scrisoare către Moș Crăciun

Dragă Moș Crăciun,

Eu de mic copil am crezut că ești om serios, dar te-ai făcut de băcănie în fiecare an. De mic copil, de când îți scriu, mereu ai dat-o în bară. Chiar așa? Atunci când ți-am cerut două bomboane fondante, mi-ai adus numai una. Ca să nu-ți mai spun că atunci când aranjai cadourile sub ciunafaiu' ăla de verdeață, care îi ziceai brad, că altu' mai ciufulit n-ai găsit în toată piața aia plină de brazi, am impresia că mi-ai halit una din bomboane. Dacă așa ai mâncat bomboanele altora, nu-i de mirare că în toate filmele ești cât o huidumă.

Acum, sincer, chiar ai făcut facultatea de actorie de joci în atâtea filme? Sau ai pile la casele de film, cred că lor nu le-ai încurcat cadourile, cum am pățit eu.

Nici nu vreau să-mi amintesc cum mai târziu, când am crescut și-am cerut și eu, ca omu', o mașinuță, nu de fițe, ceva mai mic, la două uși, dar ceva sport... Hai, c-am auzit că astea englezești, nemțești sunt mai scumpe. Bine! N-ai venit c-un Jaguar, Aston Martin, Lotus, Porsche. Bine! Am înțeles! Da' măcar ceva italienești, c-am auzit eu c-ar fi mai ieftine, adică măcar un Ferrari sau Lambourghini. Nici măcar un Masserati?!

Sper ca măcar de acum încolo să-ți bagi mințile în cap și să nu mai comiți astfel de erori. Citește cu atenție ce-ți scriu, ca să nu mai încurci cadourile. Mi-a trecut și asta prin cap, nu cumva să-mi fi dus Ferrari-ul meu, altuia.

Așa că, fii atent! Vreau să-mi aduci niște șireturi îmblănite, că-i cam frig. Mai vreau o curea cu bretele. Vezi să nu uiți să pui în desagă măcar două perechi de șosete cu glugă. Să cauți până găsești prin magazine, să nu te aud că n-ai găsit, vreau o vestă cu mâneci de piele, dacă găsești cu piele de crocodil. Mi-ar prinde bine o pereche de șlapi de schi. Auzi, ochelari de soare am vreo trei perechi, adu o pereche de ochelari de lună. E bun și un fular cu guler înalt și cu buzunare, dar vezi să aibă buzunare și la spate. Printre altele, mai am nevoie și de un router pentru comunicație fără fir, dar să fie fără fir de mătase. Și-mi adu și albumul de manele „Banii și dușmanii” în Re minor, opus 23, allegretto, în cheia fa, pentru pian și orchestră, în interpretarea orchestrei Royal Albert Hall, sub bagheta dirijorului Eriksson von Magdeburg.

Deci, dacă vilă n-ai adus, piscină nici atât, mașină nu, măcar la niște mărunțișuri te rog să nu te încurci.

Dacă nici anul ăsta n-o nimerești cum trebuie, să știi că nici nu îți urez la mulți ani! Îți urez doar Crăciun fericit!

Am plecat să colindăm

Am plecat să colindăm
Domn, Domn să-nălțăm!
Când boierii nu-s acasă
Domn, Domn să-nălțăm!

C-au plecat la vânătoare
Domn, Domn să-nălțăm!
Să vâneze căprioare
Domn, Domn să-nălțăm!

Căprioare n-au vânat
Domn, Domn să-nălțăm!
Și-au vânat un iepuraș
Domn, Domn să-nălțăm!

Să facă din pielea lui
Domn, Domn să-nălțăm!
Veșmânt frumos Domnului
Domn, Domn să-nălțăm!

Bună dimineața, Moș Ajun!

Bună dimineața, Moș Ajun!
Ne dați ori nu ne dați? Ne dați ori nu ne dați?
Ne dați, ne dați?

Am venit și noi odată
La mulți ani cu sănătate
Domnul Sfânt să ne ajute
La covrigi și la nuci multe!

Bună dimineața, Moș Ajun!
Ne dați ori nu ne dați? Ne dați ori nu ne dați?
Ne dați, ne dați?

Colinde, colinde! (M. Eminescu)

Colinde, colinde,
E vremea colindelor,
Căci ghița se 'ntinde
Asemeni oglinzilor.
Și tremură brazii
Mișcând ramurile,
Căci noaptea de azi-i
Când scânteie stelele.

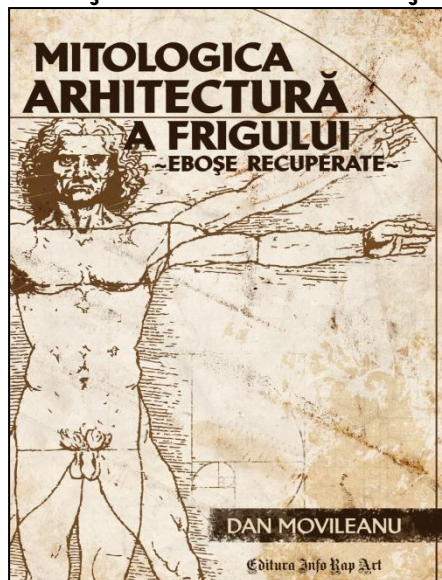
Se bucur copiii,
Copiii și fetele,
De dragul Mariei
Își piaptână pletele...
De dragul Mariei
Și al Mântuitorului
Lucește pe ceruri
O stea călătorului.

CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

Ioan Fărcășanu – Contraste sub cupola albastră, Editura InfoRapArt, Galați, 2015

Dan Movileanu – Mitologica arhitectură a frigului, Editura InfoRapArt, Galați, 2015

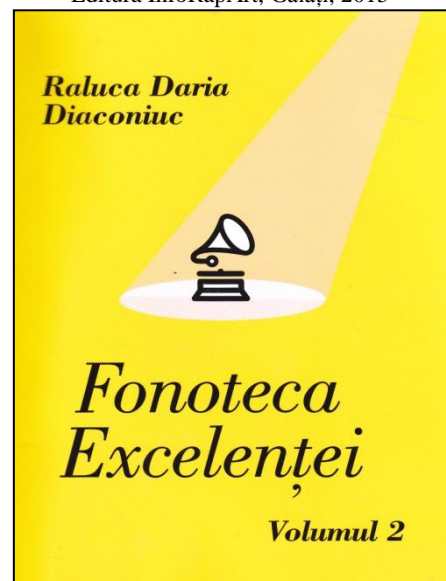
Aurica Istrate – Mâini adunate în poală, Editura InfoRapArt, Galați, 2015

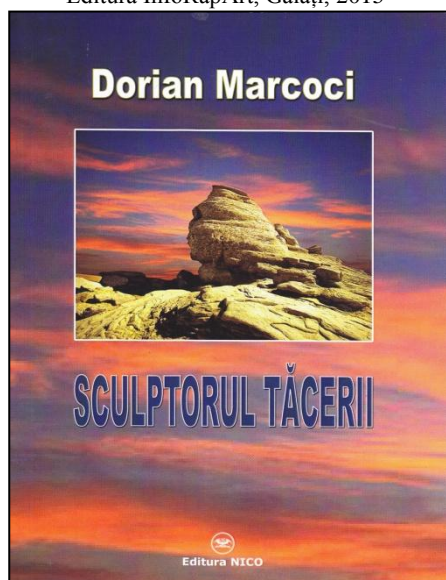
Cezarina Adamescu – Întâlniri definatorii, Editura InfoRapArt, Galați, 2015

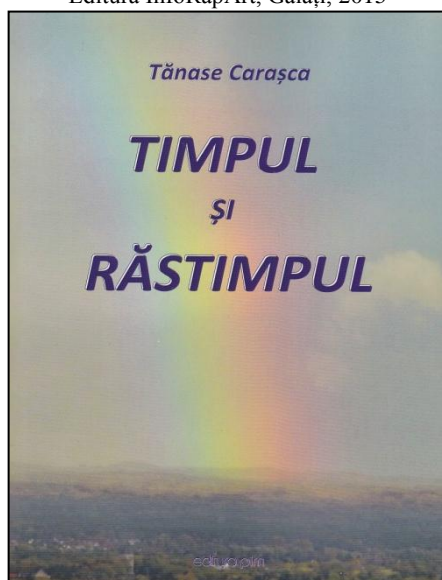
Cezarina Adamescu – Ultimul cel dintâi, Editura InfoRapArt, Galați, 2015

Raluca Daria Diaconiuc – Fonoteca excelenței Vol. 2, Editura Sf. Mina, Iași, 2015

Dorian Marcoci – Sculptorul tăcerii, Editura Nico, Târgu Mureș, 2015

Tănase Carașca – Timpul și răstimpul, Editura Pim, Iași, 2015

Viorel Darie – Alte povestiri din Moldova, Editura InfoRapArt, Galați, 2015

BOEMA

apler

ISSN 2066-0154

Galati 800331, Str. Regimentul 11 Siret, Nr.17, Bl. C20, Ap.42, parter

Telefon: 0726 337376, 0740 596225, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro